

မန္တလေးမြို့၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်၊ ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊
ရတနာဗိမာန်စာချုကျောင်း ပဓာနနာယက၊
သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂတ္ထရန်ကာယပါဠိပါရဂူ၊
ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ၊
သာသနဓဇ သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဓဇ၊
နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်

ချမ်းသာကြီးဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသ
မဟာထေရ်မြတ်

ဘဝဖြစ်တော်မူခဲ့ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်

နှင့်

ဩဝါဒကထာ

အရှင်တေဇနိယ (တက္ကသိုလ်တေဇလင်း)
စီစဉ်ရေးသားပူဇော်သည်

မန္တလေးမြို့၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်
ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊ ရတနာဗိမာန်စာချုကျောင်း
ပဓာနနာယက၊ သာသနဓဇေဓမ္မာစရိယ၊
ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယ၊ သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊
အဂ္ဂိတ္တရနိကာယပါဠိပါရဂူ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဗ္ဗမ္မ ဇောတိကဓဇ
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့တွဲဖက် အကျိုးတော်ဆောင်၊
ချမ်းသာကြီးဆရာတော်

ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသ မဟာထေရ်မြတ်၏

ဘဝဖြစ်တော်စဉ်ထေရုပ္ပတ္တိနှင့် ဩဝါဒကထာ

အရှင်စောဇနိယ တက္ကသိုလ်စောဇာလင်း
စီစဉ်ရေးသားပူဇော်သည်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း
စီစဉ်ပူဇော်သူ

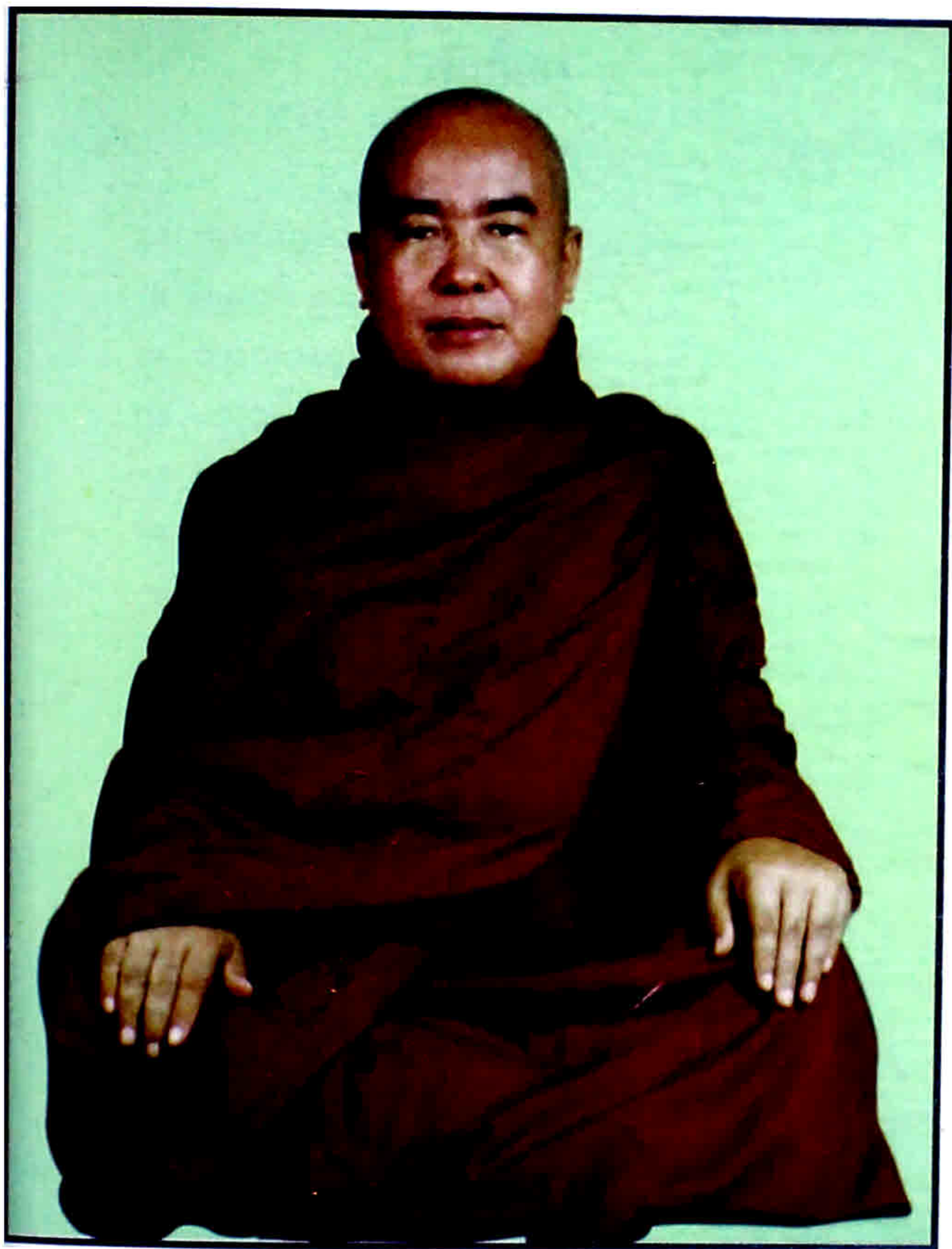

ထုတ်ဝေသူ
ပုံနှိပ်သူ

အုပ်ရေ
ထုတ်ဝေသည့်ခုနှစ်
ဖြန့်ချိရေး

ကိုနေဝင်းအောင်
တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း
ရတနာဘုံမြင့်စာချကျောင်း၊
ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊
မန္တလေးမြို့။
ဖုန်း-၀၂ ၆၀၇၉၄
'မန်းခေတ်' ကွန်ပျူတာ
မခိုင်၊ မလုံး၊ မမျိုး
တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း
ကိုတင်အောင်ကျော်
(မြ-၀၇၀၅၃)၊ စွယ်တော်ပုံနှိပ်
တိုက်၊ အမှတ် (၈၇)၊ ၅၆-လမ်း၊
ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
၂၀၀၀
၂၀၀၈၊ အောက်တိုဘာလ
တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း
ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်
သီရိမာလာအနောက်
၂၆-ဘီလမ်း၊ ဘုရင့်နောင်လမ်း၊
ပွဲကုန်း၊ မန္တလေးမြို့။
ဖုန်း - ၀၂ ၆၀၇၉၄

ချမ်းသာကြီးဆရာတော်
အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အိုရင်းရွာမှ သာသနာ့အာဇာနည်များ	၁
၂။	မွေးချင်းများ	၃
၃။	သာသာနာ့မြေ ရှင်သာမဏေ	၄
၄။	ပညာရှိထံနည်းခံသင်	၆
၅။	ဝိနယဓရ	၆
၆။	ပထမပြန်ထူးချွန်	၈
၇။	ပဉ္စင်းဖြစ်စေ အရှင်ဇောတိက	၉
၈။	ဓုရန္တပီးတာဝန်များ	၁၀
၉။	ပညာရပ်စုံ မန္တလာဘုံ	၁၂
၁၀။	သာသနဇေဓမ္မာစရိယ	၁၃
၁၁။	အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပါဠိပါရဂူ	၁၅
၁၂။	ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ (အဘိဝံသ)	၁၈
၁၃။	သာသနဇေသိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ	၂၀
၁၄။	နည်းပေါင်းစုံမှ ဉာဏ်ဟုန်ပြင်း	၂၅
၁၅။	မန္တလေးစာချနည်း	၂၅
၁၆။	ပခုက္ကူစာချနည်း	၂၆
၁၇။	ပခုက္ကူမဟာဝိသုတာရာမဂူဇာန်	၂၈
၁၈။	ဝိနယပိဋကပါရဂူ	၃၀
၁၉။	ဒိယနိကာယ ကောဝိဒ	၃၃

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၀။	မရွံ့မနီကာယဝိညာ	၃၃
၂၁။	အင်္ဂုတ္တရနိကာယဇညာ	၃၆
၂၂။	အဘိဓမ္မကောသလ္လ	၃၆
၂၃။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဝိဒူ	၃၉
၂၄။	မန္တလာပြန်လာခဲ့ပြီ	၄၂
၂၅။	ရတနာဗိမာန် သမိုင်းစံ	၄၃
၂၆။	စာဝါပို့ချနည်းလမ်းပြ	၄၆
၂၇။	ပရိယတ်တင့် ပဋိပတ်ကျင့်	၅၉
၂၈။	သတိ	၆၄
၂၉။	ဘာနဲ့ပျော်မွေ့မလဲ	၆၅
၃၀။	စွန့်လှူဓမ္မပစ္စယ	၆၆
၃၁။	သာသနာရေး ဆောင်ရွက်ခါ	၆၉
၃၂။	ဓမ္မဒူတ	၇၃
၃၃။	ဗုဒ္ဓဂယာ ခရီးသွားမှတ်တမ်း	၇၈
၃၄။	အသောက မင်းကြီးမှ အတုယူ	၈၃
၃၅။	ကျမ်းစာများပြုစုခြင်း	၈၆
၃၆။	အနေကဇာတင်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်နှင့် အနေကဇာတင်ပါဠိတော်	၉၁
၃၇။	ကိုယ်တွေ့တရားရှုမှတ်နည်း သတိပဋ္ဌာန်ဂုဏ်ရည်	၉၃
၃၈။	ဘဝချမ်းသာရေး တွေးမြင်ကြံဆ ဓမ္မအရသာ	၉၆
၃၉။	ရောဂါပျောက်ရေး တရားဆေးများ	၉၉
၄၀။	ယဉ်ကျေးမှုများ ပြသပို့ချ	၁၀၈

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၄၁။	ယဉ်ကျေးမှု ကဗျာများ	၁၁၂
၄၂။	လုပ်ဆောင်မှု၏ အသီးအပွင့်များ	၁၁၄
၄၃။	ဘွဲ့တံဆိပ်တော်အလီလီပူဇော်ပြီ	၁၁၇
၄၄။	ထူးကဲမြင့်မြတ်, အထက်တန်းကျတဲ့နေ့	၁၁၉
၄၅။	မြင်တော်မူစေချင်စမ်းပါဘိ	၁၂၂
၄၆။	အနှိုင်းမဲ့ ကောင်းကျိုးများ	၁၂၃
၄၇။	ကံညာဏ်ဝီရိယ	၁၂၉
၄၈။	ကြီးပွားကြောင်း (၇)ပါး	၁၂၉
၄၉။	နတ်မသော်ငြား မကြီးပွား	၁၂၉
၅၀။	အသေကောင်း (၆)ပါး	၁၃၀
၅၁။	တရားမသိသူ (၁၀)ဦး	၁၃၀
၅၂။	ရာဟုလာ အဆုံးအမ	၁၃၁
၅၃။	ကံသုံးပါးတွင် မပြုခင် ကြိုတင်ဆင်ခြင်ပါ	၁၃၁
၅၄။	ပရိတ်(၁၁)သုတ် ဆောင်ပုဒ်များ	၁၃၂
၅၅။	လူတော်ဖြစ်ကြောင်း (၈)ပါး	၁၃၃
၅၆။	စာသင်သား တာဝန်(၃)ရပ်	၁၃၃
၅၇။	အမူအရာ	၁၃၄
၅၈။	အေးငြိမ်းချမ်းသာ	၁၃၄
၅၉။	တပည့်လေးမျိုး	၁၃၄
၆၀။	ပဋ္ဌာန်းဖွင့်ပွဲ အနုမောဒနာတရား	၁၃၅
၆၁။	ပဋ္ဌာန်းပိတ်ပွဲ အနုမောဒနာတရား	၁၃၅
၆၂။	မြတ်ပဋ္ဌာန်း နဲ့ မဂ်ဖိုလ်ပန်း	၁၃၆
၆၃။	ပြည်ပျက်ကြောင်း (၁၀)ပါး	၁၃၆

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၄။	ကြီးပွားချမ်းသာကြောင်းတရား(၈)ပါး	၁၃၇
၆၅။	ကြိုးစားကျင့်ကြံပါ	၁၃၇
၆၆။	နှစ်သစ်ကူးအဓိဋ္ဌာန်	၁၃၈
၆၇။	ရဲစွမ်းရှိအောင် ကျင့်ကြံပါ	၁၃၈
၆၈။	သရဏဂုံဥဒါန်း	၁၃၉
၆၉။	ကောင်းမှုဥဒါန်း	၁၃၉
၇၀။	ရှင်ရဟန်းဘဝ ဥဒါန်းကျူးရင့်ပုံ	၁၄၀
၇၁။	သာသနာပြုဥဒါန်း	၁၄၀
၇၂။	စိတ်မပျက်စေနဲ့	၁၄၀
၇၃။	ဥစ္စာယူမလား အကြံဉာဏ်ယူမလား	၁၄၁
၇၄။	သတိထားစရာ	၁၄၁
၇၅။	ငှက်မသင့်စေနဲ့	၁၄၁
၇၆။	အနီးကပ်ဆုံးဟာ ဘာလဲ	၁၄၂
၇၇။	နိဗ္ဗာန်ပုည အလျင်မပြတ် အမြဲဖြစ်နေသော ကုသိုလ်(၇)မျိုး	၁၄၂
၇၈။	ကောင်းစွာအလှူ	၁၄၃
၇၉။	သုမနသုတ် အနှစ်ချုပ်	၁၄၃
၈၀။	ဒွိမိသားစု	၁၄၃
၈၁။	ငါးပါးသီလဆောင်ပုဒ်	၁၄၄
၈၂။	မေဃိယသုတ် ဆောင်ပုဒ်	၁၄၄
၈၃။	စွမ်းအားလေးဖြာ ဒေသနာ	၁၄၄
၈၄။	ယောဂီကျင့်စဉ် (၆)ပါး	၁၄၅
၈၅။	တရားလုပ်ငန်းစဉ်	၁၄၅

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၈၆။	ဥဒ္ဓေသ အကျဉ်း အရှုခံနှင့် ရှုညာဏ်	၁၄၅
၈၇။	နိဒ္ဓေသအကျယ် သမာဓိစခန်း	၁၄၆
၈၈။	ပညာစခန်း	၁၄၆
၈၉။	ဓမ္မအောင်လံ လွှင့်ထူပေးကြသူများ	၁၄၇
၉၀။	ဝိဇာတမင်္ဂလာတွဲဖက်ကာသဒ္ဓါထက်စွာ ကုသိုလ်ယူကြသူများ	၁၅၂
၉၁။	တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း၏ ထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်များ	

စာရေးသူ၏ စာမန်ဦး

လူသည် လူ့အကြောင်းကို အသိချင်ဆုံးဖြစ်သည်။ လူ့အကြောင်းကို စပ်စုသည်။ လေ့လာသည်။ မေးမြန်းသည်။ ပြီးလျှင် “ပန်းသတင်း လေညှင်းဆောင်၊ လူသတင်းလူချင်း ဆောင်ကာ” မိမိသိထားသော လူ့အကြောင်းကို အခြားပုဂ္ဂိုလ် အားပြောပြလေ့ရှိသည်။ “ပုဂ္ဂိုလ်ခင်မှ တရားမင်သည်” ဆိုသည့်စကားအတိုင်း မိမိစိတ်ကြိုက်ဖြစ်လျှင် ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ပြောပြ၍ စိတ်အခန့်မသင့်လျှင် မဲကာရွဲ့ကာ ပြောပြတတ်သည်။ ယင်းသဘာဝများကြောင့် လူ့အကြောင်းကိုဖော်ပြ ထားသော အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေများကိုလည်း လေ့လာဖတ်ရှုကြ သည်။

စာပေအမျိုးအစား မြောက်မြားစွာရှိသည်တို့တွင် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိဟူသည် “ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အကျိုး အကြောင်းယှက်နွယ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း” ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝနှင့်စရိုက်ကို ဖော်ပြသည့်

စာသည် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေဖြစ်သည်။

ယင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ထ ဆင်ထူးမှ ၄ ဝမ်းဘဲပြောင်း
ထားပုံကို “ အတ္ထဿ ဥပ္ပတ္တိ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိယေဝ
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိ၊ ဣကာရဿ ဌကာရံကတွာ” ဟု ဋီကာကျမ်းများ၌
ဖွင့်ဆိုထားသောကြောင့် အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဟုလည်းရှိသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ရေးနည်းရေဟန်နှင့် ပုံစံကိုကြည့်
လျှင် (၁) ရိုးရိုးအတ္ထုပ္ပတ္တိ (၂) ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ (၃) ဝတ္ထု
ဟန် အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် (၄) မှတ်တမ်းသဘောပါသော အတ္ထုပ္ပတ္တိ
ဟု လေးမျိုးတွေ့နိုင်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဘဝဖြစ်ရပ်နှင့် စရိုက်ကို အခြားတစ်ဦးက
ရေးလျှင် “ရိုးရိုးအတ္ထုပ္ပတ္တိ” ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ဘဝဖြစ်စဉ်ကို
မိမိကိုယ်တိုင်ရေးလျှင် “ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ” ဖြစ်သည်။
ရိုးရိုးစင်းစင်းမရေးဘဲ စာရေးဆရာ၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်း
များထည့်ကာ အဖွဲ့အနွဲ့အလှအပများဖြင့် တန်ဆာဆင်ရေးဖွဲ့
ထားလျှင် “ဝတ္ထုဟန် အတ္ထုပ္ပတ္တိ” ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
ဦး၏ဘဝတစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ပျက်သည့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်
အဖြစ်အပျက်အချို့ကို နောက်ခံမှတ်တမ်းများဖြင့် ရေးဖွဲ့လျှင်
“မှတ်တမ်းသဘောပါသောအတ္ထုပ္ပတ္တိ” ဖြစ်သည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးခြင်းသည် အများအားဖြင့် အရေးခံ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ကျော်ဇောမှုနှင့် ကြီးကျယ်မှုကို အသိအမှတ်ပြု
လေးစားရန်ရည်ရွယ်ရေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရဟန်းသံဃာ
သည် ကိုယ့်ရပ်၊ ကိုယ့်ဌာန၊ ကိုယ့်အတိုင်းအတာအလျောက်
လေးစားထိုက်သူများဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသံဃာ

သည် အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးထိုက်သူများဖြစ်သည်။ ရဟန်းသံဃာ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ထေရုပ္ပတ္တိဟုလည်းခေါ်သည်။ ထေရုပ္ပတ္တိ တို့တွင် လူသားတစ်ဦးအနေဖြင့် တွေ့ကြုံဖြစ်ပျက်ခဲ့သော လောကီရေး အဖြစ်အပျက်များအရေးနည်းပြီး လောကုတ္တရာ ရေး ဂုဏ်ပုဒ်များကိုသာပဓာနထား၍ ရေးသားကြပါသည်။

စာရေးသူသည် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်က မန္တလေးမြို့၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်၊ ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊ ရတနာ ဗိမာန်စာချကျောင်း ပဓာနနာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဇောတိ ကာဘိဝံသမဟာထေရ်မြတ်၏ အေးမြလုံခြုံသော အရိပ်အာ ဝါသသို့ရောက်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ထံမှာ သဒ္ဒါ၊ ရူပသိဒ္ဓိ၊ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း၊ ပုဒ်စစ်၊နည်းစစ်၊ သဒ္ဒါစစ်၊ သံဝဏ္ဏနာစစ်၊ နေတ္တိအရကောက်၊ အောက်ယမိုက်ငါးကျမ်း နှင့်ဓမ္မာစရိယဆိုင်ရာ သီလက္ခန္ဓာ၊ ပါရာဇိကံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ကျမ်းများကို အဋ္ဌကထာများနှင့်တွဲဖက်ကာ “တက်စာဝါ” အဖြစ်သင်ယူခဲ့သည်။ အောက်ယမိုက်ငါးကျမ်းကို “ဆိုစာဝါ” အဖြစ်သင်ယူခဲ့သည်။ အကူ စာချအဖြစ် ရှင်ရဟန်းတို့အား သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ ဝိနည်းများကို ရူပသိဒ္ဓိ၊ ဋီကာကျော်၊ ကင်္ခါတို့ နှင့်တွဲကာ စာချပေးရသည်။ မြန်မာစာအရေးအသားကို လည်း သင်ပြပေးရသည်။

စာရေးသူသည်ပထမပြန်စာမေးပွဲများပြီးသောကြောင့် မန္တလေးမြို့၊ နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိသာသနာ့ တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ပညာ ဆည်းပူးလိုသည့်အတွက် ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားသောအခါ ဆရာတော်က လိုလားစွာ ခွင့်ပြု

သည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာ့တက္ကသိုလ်မှာ ပညာသင်ယူခွင့် ရခဲ့သည်။

“ပထမပြန်စာမေးပွဲများပြီးလျှင် စာရေးမည်” ဟူသော မိမိ၏ မူလရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်သောအခါ ဆရာတော်က “တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း” ကလောင်အပြင် “တေဇာဓိပတိ” အမည်ဖြင့်လည်းရေးရန်မိန့်တော်မူသော ကြောင့် “အရှင်တေဇာဓိပတိ(သာသနာ့တက္ကသိုလ်)” ကလောင် ဖြင့် သာသနာ့အာဇာနည် မဟာထေရ်တို့၏ ဘဝပန်းချီသြဝါဒ အဆီများကို မဂ္ဂဇင်းအသီးသီးမှာ မြောက်မြားစွာ ရေးသားခဲ့ သည်။

သာသနာ့တက္ကသိုလ်၌ပညာသင်ယူခွင့်ပြီးဆုံးသော အခါ ဆရာတော်က မိမိ၏ အရိပ်ကို ခိုလှုံစေလျက် ရှင်ရဟန်း တို့အားသဒ္ဒါစာဝါများပို့ချစေသည်။ ဆရာတော်သြဝါဒအတိုင်း ပို့ချပေးခဲ့သည်။

မန္တလေးတက္ကသိုလ် အရှေ့တိုင်းပညာဌာန စသော ဌာနအသီးသီးမှဆရာ၊ ဆရာမ၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ များ၏ M.A, M.Res, P.hd ဘွဲ့ယူကျမ်းများ ညွှန်ကြား၊ တည်းဖြတ်၊ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ သာသနာပြုနယ်လှည့် ဓမ္မကထိကလုပ်ခြင်း၊ မဟာမင်းထင်တိုက် မိုးကုတ်ဝိပဿနာ ဓမ္မရိပ်သာ၌ ရှင်ရဟန်း (၃၀၀) ကျော်တို့အား “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နှင့် ဟောနည်းပြောနည်း သင်တန်းများ” ပို့ချခြင်း၊ ပထမကြီး တန်းအောင် ရှင်ရဟန်းတို့အား နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိ သာသနာ့ တက္ကသိုလ် ဝင်ခွင့်အင်တာဗျူးပို့ချပေးခြင်း၊ ရိပ်သာအသီးသီး

၌ ယောဂီတို့အား သမထဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားများ
ဟောပြော၍ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယလုပ်ခြင်း စသော ကိစ္စများ
ဆောင်ရွက်နေမှုကိုလည်း အားပေးတော်မူသည်။ ပိဋကသုံး
ပုံပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာများနှင့် ဂန္ထန္တရများကို လွတ်လပ်စွာ
ကြည့်ရှုနိုင်အောင် စာအုပ်ဗီရိကိုလည်း မွေနှောက်ခွင့်ပြုတော်
မူသည်။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာကို ဖတ်ရှု
ခွင့်ရခဲ့သည်။ ဖတ်ရှုဖြစ်သည်။

လိုအပ်သည့် အကြံဉာဏ်များကိုလည်း အခါအား
လျော်စွာ ညွှန်ကြားပေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်သည်
စာရေးသူအတွက် မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော အတူမဲ့ကျေးဇူးရှင်
စစ်စစ်ဖြစ်တော်မူပါသည်။

စာရေးသူသည် ဆရာတော်၏ စာပေကိစ္စများတွင်
“ကိုယ်တွေ့ တရားရှုမှတ်နည်း သတိပဋ္ဌာန်ဂုဏ်ရည်ကျမ်း၊
ဘဝချမ်းသာရေး၊ တွေးမြင်ကြံဆ ဓမ္မအရသာ ဟောတရား
ပေါင်းချုပ်နှင့် ရောဂါပျောက်ရေးတရားဆေးများ” လုံးချင်းစာ
အုပ်တို့ထုတ်ဝေခြင်း စသည့်ကိစ္စများကို စွမ်းနိုင်သလောက်
ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် နှလုံးသားဖြူစင်စွာ တစ်ဖက်
တစ်လမ်းမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

ဆရာတော်၏ ဩဝါဒများကိုလည်း မဂ္ဂဇင်းအသီးသီး
၌ အခါအားလျော်စွာ ရေးသားပူဇော်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်မှ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်ပူဇော်ခံရစဉ်
အိုရင်းရွာမှ ထပ်ဆင့်ပူဇော်ပွဲကျင်းပသည့်အတွက် ဆရာ
တော်၏ ထေရုပ္ပတ္တိနှင့် ပူဇော်ပွဲပုံရိပ်များကို မှတ်တမ်းတင်သော

အားဖြင့် ဇမ္ဗူရတနာမဂ္ဂဇင်းတွင် “မြင်တော်မူစေချင်စမ်းပါဘိ”
ဟု အရှင်တေဇာဓိပတိ (သာသနာ့တက္ကသိုလ်)ကလောင်နာ
မည်ဖြင့် ရေးသားပူဇော်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သက်တော် (၆၀)ပြည့်က ဝိဇာတ
မင်္ဂလာ (မွေးနေ့မင်္ဂလာ) ပြုလုပ်၍ သက်တော်ရှည် သံဃာ
တော်များ၊ ချမ်းသာကြီးတိုက်တွင်းရှိသံဃာတော်များ စသည်
တို့ကို ပင့်လျှောက်ကာ မိမိမှာရှိသော လာဘ်လာဘများကို
ပူဇော်လှူဒါန်းခဲ့သည်။

၁၃၇၀-ပြည့်နှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်
(၃)ရက်နေ့သည် ဆရာတော်၏ သက်တော် (၇၀)ပြည့်နေ့
ဖြစ်သည်။ ယင်းနေ့၌ သက်တော် (၇၀)ပြည့် ဝိဇာတမင်္ဂလာ
ပြုလုပ်မည်။ အသက် (၇၀)ပြည့်မွေးနေ့အကြိုနေ့ဖြစ်သော
သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၂)ရက်၊ နံနက်(၆)နာရီအချိန်
တွင် သံဃာတော်အပါး(၄၃၀)ကျော်တို့အား ဆွမ်းအတွက်
လိုက်ပွဲနှင့်တကွ ကြက်ဆီထမင်းလောင်းလှူခြင်း၊ အချို့ပွဲ
အတွက်မုန့်ခဲဖွယ်သစ်သီးဝလံများလောင်းလှူခြင်း၊ သင်္ကန်း
တစ်စုံစီနှင့်နဝကမ္မဝတ္ထုငွေကျပ်(၁၀၀၀၀၀)စီလှူဒါန်းခြင်း၊
သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်(၃)ရက်နေ့ နံနက် (၇)နာရီအချိန်
တွင် သက်တော်ရှည်ဆရာတော်ကြီးများအပါအဝင် သံဃာ
တော်(၁၄၂)ပါးတို့အား ဆွမ်းအတွက် ကြက်ဆီထမင်းဆက်
ကပ်လှူဒါန်းခြင်း၊ အချို့ပွဲများလည်းဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်း၊
သင်္ကန်းတစ်စုံစီနှင့်နဝကမ္မ (၁၂၀၀၀၀)စီလှူဒါန်းခြင်း၊ အထူးပင့်
လျှောက်ထားသောရေစက်ချဆရာတော်ကြီး(၁၄)ပါးတို့အား

သင်္ကန်းပန်းခြင်း၊ မုန့်ပန်းခြင်းနှင့်နဝကမ္မ(၁၄၂၀ဝိ)ကျပ် လှူ
ဒါန်းခြင်း ဒါနကုသိုလ်ပြုလုပ်ပြီးလျှင်အမျှပေးဝေခြင်း-ပတ္တိ
ဒါနကုသိုလ်ပြုလုပ်ရာဝယ် သာဓုအကြိမ်ကြိမ်ခေါ်ဆိုခြင်း-
ပတ္တာနုမောဒနကုသိုလ်ကို ရယူနိုင်ရန် ကြွရောက်လာသော
လူပရိသတ် (၇၀၀) ကျော်တို့အား ကြက်ဆီထမင်းတို့ဖြင့်
ကျွေးမွေးဧည့်ခံခြင်း အတိထိဒါနကုသိုလ်မင်္ဂလာ ပြုလုပ်မည်”
ဟု သိရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်ထေရုပ္ပတ္တိစာအုပ်ရေး၍ ပူဇော်
မည်ဟု စိတ်ကူးမိသည်။

ယင်းစိတ်ကူးယခုအခါ အကောင်အထည်ပေါ်ခဲ့ပါ
ပြီ။ ဝမ်းသာလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ ပြောမပြတ်အောင်ပင်ဖြစ်
သည်။ စာရေးသူသည် ဆရာတော်၏ ထေရုပ္ပတ္တိရေးရာတွင်
“မှတ်တမ်းသဘောပါသောအတ္ထုပ္ပတ္တိရေးဟန်” ဖြင့် ရေးသား
ထားပါသည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးဟန်နားလည်သူများကျေနပ်ကြ
လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

“ပုဂ္ဂလဝိသေသော ဇာနိတဗ္ဗော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးပုဂ္ဂိုလ်မြတ်
ကို သိသင့်၊ သိထိုက်၊ သိထားရမည်” ဟူသော အဆိုအမိန့်
အတိုင်း ဆရာတော်သည် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်သည်ဟု
ခံယူထားသောကြောင့် ဆရာတော်လေ့လာခဲ့သော ပိဋကတ်
တော်များ၊ ဆရာတော်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော သာသနာပြုလုပ်
ငန်းများကို မှတ်တမ်းသဘောပါအောင် ကြည်ညိုလေးစား
ဖွယ်အဖြစ် အကျဉ်းမျှရေးသားထားပါသည်။ ပိဋကတ်ကို
အဝါးဝစွာ လေ့လာထားသူများနှင့် ပိဋကတ်သမိုင်းကို
စိတ်ဝင်စားစွာ လေ့လာသူများ နှစ်ခြိုက်ကြလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါ

သည်။ နောင်အလျဉ်းသင့်လျှင် အကျယ်ချဲ့၍ အသေးစိတ်
ရေးသားပူဇော်ဖြစ်လိမ့်မည်ထင်သည်။ ဖတ်ရှုသူများ
သဒ္ဓါဟောင်းကဲမိုး သဒ္ဓါသစ်တိုးလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါ
သည်။

ဤစာအုပ်၌ ဆရာတော်၏ ထေရုပ္ပတ္တိသာမက
အခါအားလျော်စွာ ပြောကြားထားသည့် မှတ်သားလိုက်နာ
ကျင့်ဆောင်ဖွယ်ရာ သြဝါဒများပါ ကောက်နုတ် ဖော်ပြထား
သည်။ ယင်းတို့ကို လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်ဆောင်ကြလျှင်
ဘဝ၌ အထက်တန်းကျကျ မျက်နှာပန်းလှလှ အဆင့်မြင့်မြင့်
နေထိုင်နိုင်ကြမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ဆရာတော်၏သြဝါဒ
အချို့ကို မှတ်တမ်းပြုပေးသော အရှင်သုနန္ဒ၊ အရှင်ယသ၊
အရှင်သုမင်္ဂလတို့အားကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ဆရာတော်၏
ဓာတ်ပုံများကို ရှာဖွေပေးသော အရှင်ဩဘာသကိုလည်း
ကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက်ကြောင်း ကမ္ပည်းရေးထိုးပါ သည်။

ဆရာတော်၏ “ဘဝဖြစ်တော်စဉ် ထေရုပ္ပတ္တိနှင့်
သြဝါဒကထာ”စာအုပ်ကိုထုတ်ဝေနိုင်အောင်ပံ့ပိုးကာကုသိုလ်
ပါဝင်သူများသည်ဓမ္မအောင်လံ လွှင့်ထူကြသူများ ဖြစ်ကြ
သည်။ ဆရာကျေးဇူး အထူးဆပ်ကြသူများလည်းဖြစ်သည်။
ကျေးဇူးကြီးပါပေစွ။ ၎င်းတို့သည် ဆက်လက်ပြီး ဓမ္မကိုပူဇော်
၍ ဓမ္မအောင်လံ လွှင့်ထူနိုင်ကြကာ ဓမ္မအမြိုက်ရည် သောက်
သုံးနိုင်ကြပါစေဟု ဆန္ဒပြုပါသည်။

ဆရာတော်၏ ဝိဇာတမင်္ဂလာပွဲကို တွဲဖက်ကာ
သဒ္ဓါထက်စွာ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း စသည် လှူဒါန်းခြင်းဖြင့် အား

ပေးပါဝင် ကုသိုလ်ယူကြသူများလည်း မြောက်မြားစွာ ပေါ်
လာကြသည်။ ဆရာတော်၏ဆန္ဒကို ပြည့်အောင် ဖြည့်ဆည်း
ပေးကြသူများလည်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည်ထေရဝုဏ္ဏပူဇာ
ပြုလုပ်ကြသူများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့ကို ဆရာတော်၏ကိုယ်
စား ကျေးဇူးတင်ဝမ်းမြောက်ကြောင်း မော်ကွန်းရေးထိုး
ပါသည်။

စာမူများကို သေသပ်ကောင်းမွန်အောင် ကွန်ပျူတာ
စာစီပေးကြသော “မန်းခေတ် ကွန်ပျူတာ”မှ မသင်းသင်းခိုင်၊
မမေမျိုးသွယ်(မမျိုး)၊ မဌေးဌေးမြင့် (လုံးလုံး)၊မဝေဝေဖြိုးတို့နှင့်
ပုံနှိပ်တိုက်ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ပေးသော ဆရာမြေလတ်မင်း
လွင်တို့အားလည်း ကျေးဇူးကမ္မည်းရေးထိုးပါသည်။ ကျေးဇူး
တင်ထိုက်သူအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ ။

အရှင်တေဇနိယ (တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း)
ရတနာဘုံမြင့်စာချကျောင်း
ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊ ပွဲကုန်း
အောင်မြေသာစံမြို့နယ်၊ ၂၆(ဘီ)လမ်း၊ ၉၁×၉၂လမ်းကြား၊
မန္တလေး။ ဖုန်း ၀၂-၆၀၇၉၄

မန္တလေးမြို့၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်
 ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊ ရတနာဗိမာန်စာချုကျောင်း
 ပဓာနနာယက၊ သာသနဓဇေဓမ္မာစရိယ၊
 ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယ၊ သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊
 အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိပါရဂူ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊
 အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဓဇ၊
 နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့တွဲဖက် အကျိုးတော်ဆောင်၊
 ချမ်းသာကြီးဆရာတော်
 ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသ မဟာထေရ်မြတ်၏
ဘဝဖြစ်တော်စဉ်ထေရုပ္ပတ္တိနှင့် ဩဝါဒကထာ

အိုရင်းရွာမှ သာသနာ့အာဇာနည်များ

ချမ်းသာကြီးဆရာတော်သည် လောက၊သာသနာ
 နှစ်ဖြာထွန်းကြိုင် မြို့မြိုင်နယ်၏တောင်စွန်း အိုရင်းရွာ၌
 ခမည်းတော်ဦးဘမင်း+မယ်တော်ဒေါ်ပိန်(ခ) ဒေါ်စိန်အေး
 တို့မှ၁၃၀၀-ပြည့်နှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊
 အင်္ဂါနေ့တွင်ဖွားမြင်သော တတိယမြောက်သားမြတ်ရတနာ
 တစ်ပါး ဖြစ်သည်။

“ယခင်အခါ မဏိစည်သူမင်းသည်တိုင်းခန်း လှည့်
 လည်ရင်းဓမ္မာကိုမြော်၍ ငါ့ကိုယ်တော် တစ်နေ့တစ်နေ့နှင့်

၂ — အရှင်တေဇနိယ (တက္ကသိုလ်တေဇလင်း)

တရွေ့ရွေ့ယိုယွင်းပြီး အိုမင်း၍လာခဲ့ပြီဟု ဆိုခြင်းအရာ
ဗျူဟာကြောင့်အိုရင်းရွာသမုတ်အပ်သော ဂါမ” ဟု မြဇီး
တောဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသာဂရ မဟာထေရ်မြတ်က
“အိုရင်းရွာ” ဗျူဟာကို ရေးစပ်တော်မူခဲ့သည်။

အိုရင်းရွာသည် မြိုင်မြို့၏ တောင်ဘက် (၁၂) မိုင်
ခန့်ဝေးကွာသောအရပ်၌တည်ရှိသည်။ အိမ်ခြေ(၃၀၀) ကျော်
(၄၀၀)ခန့်ရှိသည်။ ရွာ၏ အနောက်တောင်ဘက်၌ ဗုဒ္ဓဘာ
သာဝင် သူတော်စင်တို့ ကုသိုလ်ပြုလုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ဆိပ်ဦး၊
နတ်ရွာဆိပ်ဦးဖြစ်သောစေတီ ပုထိုးတို့ဖြင့် တင့်တယ်သာယာ
သည့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတိုက် တည်ရှိသည်။ ရွာ၏
မြောက်ဘက်၌လည်းစေတီပုထိုး၊ ဇရပ်တန်ဆောင်းတို့ဖြင့်
တင့်တယ်သာယာ၍အေးချမ်း ဆိတ်ငြိမ်သောဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
သူတော်စင်များ ဘာဝနာပွားများရာဌာနလည်းရှိသည်။
အနောက်ဘက်၌ ကျယ်ဝန်းနက်စောက်သည့် တစ်ဖက်ဆည်
ကန်ကြီးကလည်းတင့်တယ်သာယာလှသည်။ ရွာဦး၌ကား
စက်ရေတွင်းရှိသည်။ ညို့မှိုင်းနေပြီး အပြိုင်အဆိုင် မြင့်တက်
စည်ကားနေသည့် ထန်းပင်အစဉ်သစ်ပင်ကြီးငယ်အမျိုးမျိုးတို့
နှင့် အလှဆင်ထားသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကြောင့် စိတ်ကြည်လင်
ဖွယ်ရှိလှသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက်၌ “အိုရင်းရွာသစ်” တည်ရှိ
ပြီးရွာ၏တောင်ဘက်တွင် “ထန်းတပင်ရွာ” တည်ရှိကာရွာ၏
အနောက်ဘက်၌ “တွင်းမရွာ” တည်ရှိ၍ ရွာ၏ မြောက်ဘက်
ဝယ် “မြဇီးတောရွာ” တည်ရှိသည်။

ယင်းအိုရင်းရွာ၌သာသနာ့အာဇာနည်များထွန်း

ဘဝဖြစ်တော်စဉ်ထေရုပ္ပတ္တိနှင့်ဩဝါဒကထာ — ၃
ကားခဲ့သည်။ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးနန္ဒမူချောင်ဆရာတော်ဟု
ကျော်ကြားသောအဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု၊
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရပရိယတ္တိသာသနဟိတ မူလဓမ္မာစရိယ
ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဇ္ဈသာဘိဝံသ မဟာထေရ်မြတ်သည် အိုးရင်းရွာ
ဖွားသာသနာ့အာဇာနည်တစ်ပါးဖြစ်သည်။သာသနာတော်
အတွက် ပရိယတ္တိပညာရောင် ထွန်းပြောင်ပွင့်လင်းစေသော
“အလင်္ကာရတ္ထမေဒနီ” ၊ “ဆန္ဒမေဒနီ” ၊ “ဘာဝါလင်္ကာရ
ထုတ်နည်း” စသောကျမ်းကောင်း၊ ကျမ်းမြတ်များ ပြုစုတော်မူ
ခဲ့သော အရှင်မြတ်လည်း ဖြစ်သည်။

အနေအထိုင်သိမ်မွေ့၍ ပျံလွန်တော်မူသောအခါ
ဓာတ်တော်များကျသောကြောင့်ရဟန္တာဟု သမုတ်ခံရသည့်
မြဇီးတောရွာမြသီတာကျောင်းဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တသာဂရ
မဟာထေရ်မြတ်သည်လည်း အိုးရင်းရွာဖွားသာသနာ့
အာဇာနည်တစ်ပါးပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းဆရာတော်သည်
သမိုင်းမော်ကွန်း ရာဇဝင်ဆိုင်ရာစာပေများ၊ ဆုံးမဩဝါဒ
များ၊ဘဝဖြစ်စဉ်များ၊ရတု၊တေးထပ်၊ ကဗျာများကို မြောက်များ
စွာရေးသားခဲ့သောအရှင်မြတ်လည်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့သော
သာသနာ့အာဇာနည်များထွန်းကားရာ ဘူမိနက်သန်မှန်သည့်
အိုးရင်းရွာ၌ ချမ်းသာကြီးဆရာတော်လောင်းလျာကို မွေးဖွား
တော်မူခဲ့သည်။

မွေးချင်းများ

ဦးဘမင်း + ဒေါ်ပိန် (ခ) ဒေါ်စိန်အေးတို့မှာ သားကောင်း၊

သမီးမြတ် ရှစ်ဦးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- ၁။ ဦးအောင်ရှင်
- ၂။ ဦးအောင်မှင်
- ၃။ ဦးအောင်ကြင် (ဆရာတော်လောင်းလျာ)
- ၄။ ဦးအောင်တင်အောင်
- ၅။ ဒေါ်သန်းခင်
- ၆။ ဦးသိုက်ထွန်း
- ၇။ ဒေါ်ဝင်းကြည်
- ၈။ ဦးငွေသန်းအောင်တို့ဖြစ်သည်။

သာသနာ့မြေ ရှင်သာမဏေ

“ဧကောပိဟိကုလပုတ္တောပဗ္ဗဇ္ဇံဥပသမ္ပဒဗ္ဗ လဘိ
တွာ သကလသာသနံ ပတိဋ္ဌာပေတိ = အမျိုးကောင်းသား
တစ်ယောက်ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ရလျှင်အလုံးစုံသော သာသနာ
ကိုတည်တံ့စေနိုင်သည်” ဟူသော အဆုံးအမကို ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်များ ယုံကြည်သက်ဝင်ကြသည်။

“ယော ဟိ ကောစိ မဟာရာဇ အဗော ဝါ ဒလိဒ္ဒေါ
ဝါ အတ္တနော ဩရသံ ပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ မဟာ
ရာဇသာသနဿ ဒါယာဒေါတိ = ဒကာတော်မင်းမြတ်၊
ချမ်းသာသူဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲသူဖြစ်စေ၊ မည်သူမဆိုမိမိသား
ကိုရှင်၊ ရဟန်းပြုပေးလျှင်သာသနာ့အမွေခံယူတာဖြစ်တယ်”
ဟူသော အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မဟာထေရ်မြတ်

၏ လမ်းညွှန်ချက်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များလိုက်နာလေ့ရှိကြသည်။

သာသနာ့အနွယ်ဆက်နွယ်နေသည့် ဦးဘမင်း + ဒေါ်ပိန် (ခ) ဒေါ်စိန်အေးတို့သည်လည်း မိမိတို့၏ရင်နှစ်သည်းချာသားရတနာများသာသနာ့ဘောင်သို့ရှင်သာမဏေအဖြစ်သွတ်သွင်းခိုးမြှင့်ပေးလေ့ရှိပါသည်။ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ နန္ဒမူချောင်ဆရာတော်သည် ခမည်းတော်ဦးဘမင်း၏ နောင်တော်အရင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သာသနာ့အနွယ်ဆက်နွယ်နေသည်ဟုပြောခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးဘမင်း + ဒေါ်ပိန် (ခ) ဒေါ်စိန်အေးတို့သည် မိမိတို့၏ရင်နှစ်သည်းချာသားရတနာမောင်အောင်ကြင်ကိုလည်း ရှစ်ပါးပရိက္ခရာစုံလင်စွာဖြင့် ထောက်ပံ့၍ အိုရင်းကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုဇာတမဟာထေရ်ထံအပ်နှံကာ ရှင်သာမဏေပြုပေးစေပြီး သာသနာ့အမွေကိုခံယူခဲ့ကြသည်။ မောင်အောင်ကြင်သည် ဘဒ္ဒန္တသုဇာတမထေရ်မြတ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မိဘတို့၏ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ ၁၃၁၂-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် (၁၀)ရက်နေ့တွင် ရှင်သာမဏေဘဝသို့ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က မောင်အောင်ကြင်သည် အသက် (၁၂) နှစ်မျှသာရှိသေးသည်။ ဘွဲ့တော်မှာ “ရှင်ဇောတိက” ဖြစ်သည်။

ပညာရှိထံနည်းခံသင်

“ပညာရှိထံ ၊ ရိုက်ချိုးခံရ၍၊ နည်းခံသင်မှ၊ ပညာရ၏” ဆိုသည့်အတိုင်း ရှင်ဇောတိကသည် အိုရင်းရွာကျောင်း ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တသုဇာတမဟာထေရ်မြတ်ထံတွင် ရှင်ကျင့်ဝတ်မှစ၍ ပိဋကတ်အခြေခံ၊ ဝိနည်း၊ သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်တို့ကို ကြောင်ပုဇွန်စားကျွတ်ကျွတ်ဝါး ကြိုးစားသင်ယူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မန္တလေးမြို့ ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက် ရတနာဗိမာန် စာချကျောင်း (မြို့အုပ်ကျောင်း) ဆရာတော် (နောင်အခါ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး နန္ဒမူချောင်ဆရာတော်ဖြစ်လာမည့်) ဘကြီးတော် ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဇ္ဈိသာဘိဝံသမဟာထေရ်ထံ ချဉ်းကပ်၍ အထက်တန်းပိဋကတ်စာပေများနှင့် ပိဋကတ်အခြေခံ စာပေများကို ဆက်လက်သင်ယူတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းကျောင်း၌ပင်လျှင် ဘဒ္ဒန္တသောဘိတာဘိဝံသ (အင်္ဂုတ္တရနိကာယဘာဏက) ဘဒ္ဒန္တ သုမင်္ဂလသာမိဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ မြင်းခြံဆရာတော်) တို့ထံတွင်လည်း ပညာများ ဆည်းပူးတော်မူခဲ့သည်။

ဝိနယဓရ

တစ်ချိန်ကမန္တလေးတောင်ဝိနည်းစာပြန်ပွဲသည် သာသနာတော်တွင်ရှင်သာမဏေလောက၌ အထူးထင်ရှားခဲ့သည်။ “ဝိနယောနာမ ဗုဒ္ဓသာသနဿအာယု၊ ဝိနယေ

ဌိတေသာသနံ ဌိတံဟောတိ၊ ဝိနည်းသည်မြတ်ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အသက်သဖွယ်ဖြစ်သည်။ ဝိနည်းတည်လျှင်သာသနာတည်သည်”ဟူသောစကားတော်ကို ဦးထိပ်ထားလျက် သာသနာတော်အရှည်တည်တံ့စေရန်ရည်ရွယ်ကာ သာသနာတော်၏အသက်သဖွယ်ဖြစ်သောဝိနည်းတော်ကို မပျောက်ပျက်အောင် တိုးတက်ထွန်းကားစေသော ဝိနည်းစာပြန်ပွဲတော်ကိုကျင်းပပေးခြင်းဖြစ်သည်။ စာပြန်ပွဲဆိုသော်လည်း နှုတ်ငုံပြန်ဆိုရသည်မဟုတ်၊ ရေးဖြေစာမေးပွဲဖြစ်သည်။

ယင်းပွဲ၌ ပထမအဆင့်၊ ဒုတိယအဆင့်၊ တတိယအဆင့်ဟု သုံးဆင့်ရှိသည်။ ပထမအဆင့်တွင် ဒွေမာတိကာ ပါဠိတော်၊ နိဿယ၊ မြန်မာပြန်၊ အဓိပ္ပါယ်များ ပြဌာန်းထားသည်။

ဒုတိယအဆင့်တွင် ခုဒ္ဒသိက္ခာနှင့် မူလသိက္ခာပါဠိ၊ နိဿယ၊ မြန်မာပြန်၊ အဓိပ္ပါယ်များ ပြဌာန်းထားသည်။ တတိယအဆင့်တွင် ထိုဒွေမာတိကာ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာနှင့် မူလသိက္ခာ ပါဠိ၊ နိဿယ၊ မြန်မာပြန်၊ အဓိပ္ပါယ်များအပြင် ကင်္ခါဝိတရဏီ အဋ္ဌကထာကိုပါပြဌာန်းထားသည်။

ရှင်ဇောတိကသည် မန္တလေးတောင်ဝိနည်းစာပြန်ပွဲကို ရှင်သာမဏေဘဝဖြင့်ပင် သုံးဆင့်လုံးအောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုသုံးဆင့်လုံး၌ပင် ပထမရလျက် ထူးထူးချွန်ချွန်အောင်မြင်ခဲ့သည်။ “ခါသုံးခါ တစ်ခါခါ ပိုင်ရမည်” ဟုဝိနည်းနှင့် ပတ်သက်၍သာသနာလောက၌ အဆိုရှိသည်။ “ခါသုံးခါ” ဆိုသည်မှာ “ကင်္ခါ၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ မူလသိက္ခာ” တို့ဖြစ်

သည်။ ယင်း “ခါသုံးခါ” ကို ရှင်ဇောတိက ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်။
ထို့ကြောင့် ရှင်ဇောတိကသည် ဝိနယဓရ-ဝိနည်းဆောင်၊
ဝိနယကောဝိဒ-ဝိနည်း၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော ရှင်သာမဏေ
ဖြစ်ခဲ့သည်။

ပထမပြန်ထူးချွန်

တစ်ဖက်တွင်လည်း ပထမပြန်စာမေးပွဲကိုပါ ဝင်
ရောက်ဖြေဆိုခဲ့သည်။ ပထမပြန်စာမေးပွဲတွင် သဒ္ဒါကြီးရှစ်
ဆောင်၊ သင်္ဂြိုဟ်ကိုးပိုင်း၊ ဝိနည်းငယ်ဒွေမာတိကာ၊ ရူပသိဒ္ဓိ၊
ဋီကာကျော် , ကဒါ , အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း၊တိက
မာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာ၊ ဓာတုကထာ၊ ယမိုက်၊ ပဋ္ဌာန်း၊
အင်္ဂုတ္တိုရ် စသောကျမ်းများပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပါဠိ၊ နိဿယ၊
မြန်မာပြန်၊သဘောအဓိပ္ပါယ်များမေးသည်။ရှင်ဇောတိက
သည် ယင်းပထမပြန်စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ
ပထမငယ်၊ပထမလတ်၊ ပထမကြီးသုံးတန်းလုံးပင် နှစ်မခြား
ဘဲ အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။ ပထမလတ်တန်းတွင် တစ်နိုင်
ငံလုံးဝယ်ဒုတိယရလျက် ထူးထူးကဲကဲအောင်မြင်ခဲ့သည်။
သာမဏေဘဝကပင် ပိဋကတ်ဝတ်ရည်စုပ်ယူပြီးဖြစ်နေပြီ။
ဗဟုသုတကြွယ်ဝ၍ ဓမ္မဓရပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်နေပေပြီ။

ဗဟုသုတော ဓမ္မဓရော၊

ကောသာရက္ခော မဟေသိနော။

စက္ခုသဗ္ဗဿလောကဿ၊

ပူဇနီယော ဗဟုသုတော။

“အကြား၊ အမြင် ဗဟုသုတရှိသူ၊ တရားတော်များ ကိုဆောင်ထားသူ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏တရားတော်များကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားသူ၊ အားလုံးသောလောက၏ မျက်စိ သဖွယ်ဖြစ်သူကို ပူဇော်အပ်၏။ ပူဇော်ထိုက်၏။” ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်းရှင်ဇောတိကသည် ပူဇော်ထိုက် သောအရှင်မြတ်ဖြစ်နေလေပြီ။

ပွင်းဖြစ်စ အရှင်ဇောတိက

သက်တော်ကလည်း (၂၀) တွင်း (၁၉) နှစ်နှင့် ခြောက်လပြည့်ပြီဖြစ်၏။ ရဟန်းပြု၍ရပြီ။ ရဟန်းဒကာခံယူ လိုသူများလည်းရှိနေပြီ။ ထို့ကြောင့်၁၃၁၉-ခုနှစ်၊ တပေါင်းလ ဆန်း (၁၂) ရက် ၊ စနေနေ့ (၁)နာရီ အချိန်တွင် ပခုက္ကူမြို့ နယ်၊ ဖောင်းကွဲဒိုင်နယ်၊ဖောင်းကွဲရွာအနီး၊ သရက်တော တောရကျောင်းခဏ္ဍာသိမ်၌ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂူရတွဲတံဆိပ်တော်ရ သက်တော်ရှည် ဘဒ္ဒန္တ သုန္ဒရမဟာထေရ်မြတ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ပခုက္ကူမြို့နယ်၊ ထန်းတပင်ရွာသဒ္ဓါပြည့်ဝ ဦးစံပနှင့် သဒ္ဓါပွင့်လင်း ဒေါ်လှဝင်း မိသားစုတို့၏ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ မြင့်မြတ်သောရဟန်း အဖြစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဂုဏော သဗ္ဗညု တုလျောပိ၊
နသောဘတိ အနိဿယော ။
အနုဠမပိ မဏိနာ၊
ဟေမံ နိဿာယ သောဘတေ။

သဗ္ဗညုတဉာဏသခင် ဘုရားရှင်လည်းအမှီမရှိက
မတင့်တယ်။ အမှီရှိမှသာ တင့်တယ်သည်။ တန်ဖိုးကြီးသော
ပြည်တန်ပတ္တမြားရတနာသည်လည်း ရွှေကိုအမှီပြုရမှသာ
တင့်တယ်လှသည်” ဟူသောနိတိစကားအတိုင်း သာမဏေ
ရှင်ဇောတိကသည် ရဟန်းဒါယကာဦးစံပ+ရဟန်းဒါယိကာမ
ဒေါ်လှဝင်းမိသားစုတို့၏ ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်ထောက်ပံ့ပေးမှု
အမှီ၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ သက်တော်ရှည်
ဘဒ္ဒန္တသုန္ဒရမဟာထေရ်အမျိုးရှိသောသံဃာတော်၏ ဉာတ်ကမ္မ
ဝါစာဖတ်ပေးမှုစသည့် အမှီရသောကြောင့် မြင့်မြတ်တင့်ဆန်း
အထက်တန်းကျသောရဟန်းဘဝကိုရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်
ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကဖြစ်လာသည်။

ဓုရနစ်ပါးတာဝန်များ

ရှေးဆရာတော်များက ရဟန်းငယ်များလိုက်နာရန်
“စာသင်ရပ်ခဲစေ၊ ကျောင်းထိုင်ခဲစေ” ဟုခဲစေနှစ်ရပ်ကို
ချမှတ်တော်မူခဲ့ကြသည်။ ရဟန်းတော်များသည် စာသင်
ရပ်ခဲမှကောင်းသည်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် စောစောစီးစီး စာသင်
ရပ်လိုက်လျှင် အထွဋ်အထိပ်ရောက်အောင် စာတတ်ဖို့
မလွယ်ကူချေ။ စောစောစီးစီးကျောင်းထိုင်လျှင်လည်း
စာပေဗဟုသုတအတွေ့အကြုံနည်းသောကြောင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စ
များကို “ဓမ္မဝိနယ” နှင့်ဆီလျော်အောင် မဆောင်ရွက်

တတ်ဖြစ်နိုင်သည်။ “ဝိနည်းမတတ်၊ ကျောင်းထိုင်လတ်၊ အာပတ်မဆုံးရာ” ဖြစ်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် “စာသင်ရပ် ခဲစေ၊ကျောင်းထိုင်ခဲစေ” ဟု မိန့်တော်မူခဲ့ကြဟန်တူပါသည်။

သာသနာတော်၌ ရဟန်းများအမြဲမပြတ်လိုက်နာ ရမည့်ဓူရနှစ်ဖြာ၊ တာဝန်နှစ်ရပ်ရှိသည်။ ဂန္ထဓူရနှင့် ဝိပဿ နာဓူရဖြစ်သည်။ ပိဋကတ်တော်များ၊ သင်ယူ၊ ဆောင်ထား၊ ဟောပြော၊ ပို့ချခြင်းသည်ဂန္ထဓူရမည်ပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖြစ်မှုပျက်မှုကိုရူပာစရိတ် စသည်တို့သည် ဝိပဿနာဓူရ မည်သည်။

အတ္တနော ပညာနုရူပေနဇကံဝါ ဒွေဝါ နိကာယေ သကလံဝါ ပန တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဏှိတွာ တဿဓာ ရဏံကထနံဝါစနန္တိက္ကံဒံဂန္ထဓူရံနာမ။ မိမိ၏ ပညာအားလျော် စွာ နိကာယ်တစ်ရပ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ရပ်ဖြစ်စေ၊ ပိဋကသုံးပုံ ဘုရား စကားတော်အားလုံးဖြစ်စေ၊ သင်ယူ၍ သင်ယူထားသော ပိဋကတ်တော်ကို နှုတ်တက်ဆောင်ထားခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့ အား ဟောပြောပေးခြင်း၊ သင်ကြားပို့ချပေးခြင်းသည် ဂန္ထဓူရ မည်၏။

အတ္တဘာဝေ ခယဝယံပဌပေတွာ ဝိပဿနံဝမေတွာ အရဟတ္တဂ္ဂဟဏန္တိက္ကံဒံဝိပဿနာဓူရံနာမ။ မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ် ၌ကုန်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ဉာဏ်စိုက်၍ ဝိပဿနာဉာဏ်တိုးပွား ကာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရယူခြင်းသည် ဝိပဿနာဓူရမည်ပါ၏။ ယင်းတာဝန်နှစ်ရပ်ကိုရှင်ရဟန်းများသည် အချိန်အားလျော် စွာ မလွဲမသွေ ထမ်းဆောင်လိုက်နာရမည်ဖြစ်သည်။

ပညာရပ်စုံ မန္တလာဘုံ

ငယ်ရွယ်နုပျိုနေသောရဟန်းဖြစ်စ အရှင်ဇောတိက သည် “စာသင်ရပ်ခဲစေ” ဟူသော ရှေးဆရာတော်များ၏ ဩဝါဒကို လိုက်နာလျက် ဂန္ထဓုရတာဝန်ကိုထမ်းဆောင်ရန် မန္တလေးရွှေမြို့တော်သို့ ပြန်ကြွလာသည်။ ဘကြီးဘုန်းကြီး ဘဒ္ဒန္တ နန္ဒမဇ္ဈသာဘိဝံသ၏ အရိပ်အာဝါသကို ခိုလှုံလျက် ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်းမှာရှိကြသော စာတတ်အကျော် ဆရာတော်များအထံချဉ်းကပ်ကာ အထက်တန်းပိဋကတ် စာပေများကိုဆရာနည်းကျရရှိအောင်သင်ယူတော်မူသည်။

ထို့ပြင် မိုးကောင်းတိုက် ဇေယျဝတီကျောင်း ဆရာ တော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ , အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု- နောင်ပခုက္ကူမြို့မဟာဝိသုတာရာမတိုက် ဆရာတော်) ခင်မကန်တိုက်,အုတ်လှေကားကျောင်းဆရာ တော်,မိုးတားကျောင်းဆရာတော်,တောင်သမန် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကေသဝါဘိဝံသ, “အထူးစာချဉ်းပဏ္ဍိတ”ဟု ကျော်ကြား သော ရွှေရေးဆောင်တိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍဝါဘိဝံသ, နောင်အခါရန်ကုန်မြို့မဟာသိမ်တော်ကြီး ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ဖြစ်လာမည့် ဘဒ္ဒန္တကဝိန္ဒာဘိဝံသ စသော မန္တလေး မြို့၌ပိဋကပါရဂူ ဆရာအဆူဆူတို့ထံ ချဉ်းကပ်ကာ အဆင့်မြင့် ပိဋကတ်စာပေများနှင့်ပိဋကတ်ကို လွယ်ကူမှန်ကန်စွာ နား လည်သဘောပေါက်နိုင်မည့် ပိဋကပါဒသဒ္ဒနယတို့ကိုလည်း ပါရဂူရောက်တတ်မြောက်အောင် ဇွဲနဘဲကြိုးစာ သင်ယူတော် မူသည်။

သာသနဓဇမ္ဗောစရိယ

ဝိနယပိဋက၊ သုတ္တန္တပိဋက၊ အဘိဓမ္မပိဋကဟု ပိဋက သုံးသွယ်ရှိသည်။ ဝိနယပိဋကတွင် ပါရာဇိက၊ ပါစိတ္တိယ စသည်ဖြင့်ငါးကျမ်းရှိသည်။ ယင်းငါးကျမ်းအနက် အစိုးရဓမ္မာ စရိယစာချတန်းတွင် “ပါရာဇိကကျမ်း” ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ယင်းကျမ်းကိုဖွင့်ဆိုထားသော “ပါရာဇိကကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ” ကား နှစ်ကျမ်းတွဲရှိသည်။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ၊ သာ ရတ္ထဒီပနီဋီကာ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာဟု ဋီကာသုံးမျိုးရှိ သည်။ သုတ္တပိဋကတွင် ဒီယနိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ သံယုတ္တနိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဟု ငါးမျိုး ရှိသည်။ ခုဒ္ဒကနိကာယ်၌ ဝိနယပိဋကနှင့် အဘိဓမ္မပိဋက များလည်းပါဝင်နေသည်။ ယင်းသို့ နိကာယ်ငါးရပ်ရှိသည့် အနက် အစိုးရဓမ္မာစရိယတန်းတွင်ဒီယနိကာယ်ကို ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ ဒီယနိကာယ်သည် “သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ၊ မဟာဝဂ္ဂ၊ ပါထိက ဝဂ္ဂ” ဟု သုံးကျမ်းရှိသည်။ ယင်းသုံးကျမ်းအနက် သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂကျမ်းကိုသာပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ဗြဟ္မဇာလသုတ်၊ သာမညဇာလသုတ် စသည်ဖြင့် (၁၃) သုတ် ပါရှိသည်။

ယင်းသီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိတော်ကိုဖွင့်ဆိုထားသော “သုမင်္ဂလဝိလာသိနီ” မည်သော အဋ္ဌကထာကျမ်းလည်းရှိ သည်။ ယင်းပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ဆိုသောဋီကာကျမ်း ကားနှစ်မျိုးရှိသည်။ “သီလက္ခန္ဓနိကာဟောင်းနှင့်ဋီကာသစ်” ဟု အလွယ်ခေါ်ကြသည်။

အဘိဓမ္မပိဋကတွင် ဓမ္မသင်္ဂဏီ , ဝိဘင်း , စသည်ဖြင့် ခုနှစ်ကျမ်းရှိသည်။ ယင်းအနက် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကိုသာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းကျမ်းကိုဖွင့်ဆိုထားသော “အဋ္ဌသာလိနီ” မည်သောအဋ္ဌကထာကျမ်းရှိသည်။ ယင်းပါဠိ အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ဆိုသော “မူလဋီကာနှင့် အနုဋီကာ” ဟု ဋီကာကျမ်းများလည်းရှိသည်။

အစိုးရဓမ္မာစရိယစာချတန်းတွင် ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာကို ပဓာနထားပြီး ဋီကာကျမ်းများကို အခြံအရံများအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့် အဓိကအားဖြင့် ပါဠိတော်နှင့်အဋ္ဌကထာကိုသာ သင်ယူကြရသည်။ စာချဆရာတော်များက ဋီကာလာအဓိပ္ပါယ်များနှင့်အဖွင့်များကို အလျဉ်းသင့်သလိုသင်ပြပို့ချပေးကြရသည်။ သံဝဏ္ဏနာ၊ ဥပစာ၊ ဉာတ်ကောက်၊ နည်းလေးဆယ်၊ သဒ္ဒါစစ်စသော သဒ္ဒါရေးဆိုင်ရာ အခြံအရံများကိုလည်းသင်ယူရသည်။ ယင်းသို့ပဓာနကျမ်းများနှင့်တကွအခြံအရံကျမ်းများပါ သင်ယူရသောကြောင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယစာချတန်းအောင်မြင်ဖို့ မလွယ်ကူချေ။ ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကသည် ဆရာအသီးသီး၏အရိပ်ကိုခိုလှုံကာ ပညာရည်နို့သောက်စို့၍ စာပွဲသဘင်ဆင်ယင်မှုများ၌ ဝင်ရောက်ဆင်နွှဲခဲ့သောကြောင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲကို ၁၃၂၄-ခုနှစ်တွင် တစ်နိုင်ငံလုံး၌တတိယရလျက်အောင်မြင်ခဲ့သည့်အတွက် “သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ” ဘွဲ့တံဆိပ်အောင်ပန်းမဟာကို ဆင်မြန်းတော်မူခဲ့သည်။

ဒုလ္လဘော ပုရိသာဇညော၊ နသော သဗ္ဗတ္ထဇာယတိ၊
ယောက်ျားမြတ်အာဇာနည်သည် နေရာတကာမှာ
မဖြစ်နိုင်၊မရနိုင်၊ယောက်ျားမြတ်အာဇာနည်တစ်ဦးရဖို့
အလွန်ခဲယဉ်းလှသည် မဟုတ်ပါလော။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ
နန္ဒမဇ္ဈိမသာဘိဝံသနှင့်တကွ ဦးဘမင်း + ဒေါ်ပိန် (ခ)
ဒေါ်စိန်အေးတို့သည် ရခဲလှသော သာသနာ့အာဇာနည်
တစ်ဦးကို ရရှိကြ၍ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးကြသည်။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပါဠိပါရဂူ

သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ အရှင်ဇောတိကသည်
အစိုးရဓမ္မာစရိယစာချတန်းအောင်မြင်ပြီးသော်လည်း
စာသင်မှုကိုမရပ်ခဲ့ပေ။ ပိဋကတ်စာပေများကို ဆက်လက်
သင်ယူတော်မူပြန်သည်။ နိကာယ်ငါးရပ်ရှိရာတွင် အင်္ဂုတ္တရ
နိကာယ်သည်အထူးပင်ထင်ရှားလှသည်။ သင်ယူသူ၊ ဟော
ပြောသူ၊ နာယူသူတို့ သဒ္ဓါတရားတိုးပွားစေသော အကြောင်း
အရာများပြည့်နှက်နေသည်။ သဒ္ဓါဟောင်းကဲမိုး သဒ္ဓါသစ်
တိုးစေနိုင်ပါသည်။ သာသနာလောက၌ “ဆွမ်းကောင်းစားလို
အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ကျောင်းကောင်းနေလို အင်္ဂုတ္တိုရ်” စသည်ဖြင့်
အင်္ဂုတ္တိုရ်ကျမ်း၏စွမ်းအင်ကို ဖော်ကျူးကာ ပြောဆိုလေ့ရှိ
ကြသည်။

အင်္ဂုတ္တရကျမ်းသည်ဓမ္မအရေအတွက်လိုက် တစ်ခု
စီ၊ တစ်ခုစီတိုး၍တိုး၍စီစဉ်ထားသောကျမ်းဖြစ်သည်။ ဧက

ကနိပါတ-မှစ၍ ဧကာဒသကနိပါတထိ နိပါတ-ပေါင်း (၁၁)မျိုးရှိသည်။ ယင်းကို “အင်္ဂုတ္တိုရ်ဆယ့်တစ်ကျမ်း” ဟု ခေါ်သည်။ ဆဋ္ဌမူစာအုပ်အားဖြင့်သုံးအုပ်ရှိသည်။ သုတ္တန် ပေါင်း “၉၇၇၅” သုတ်ရှိသည်။ ယင်းပါဠိတော်ကို ဖွင့်ဆိုထားသော အဋ္ဌကထာနှင့် ဋီကာကျမ်းများလည်းရှိသည်။

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသသည်အင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ ကျမ်းကို “မနောရထပူရဏီ” ဟုနာမည်ပေးခဲ့သည်။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသသည် နိကာယ်ကြီးလေးရပ်၏ ပါဠိတော်အဖွင့်အဋ္ဌကထာကိုရေးရန် စိတ်အလိုဆန္ဒ ပြင်းပြခဲ့သောကြောင့်မလျော့သောငွေ၊ လုံ့လဖြင့် ရေးသားစီစဉ်ခဲ့ရာ အင်္ဂုတ္တရပြီးသောအခါရည်မှန်းချက် အားလုံးအဆုံးသတ် အောင်လံစိုက်ဆောက်ပြီးမြောက်ခဲ့သဖြင့် အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာကျမ်းကို “မနောရထပူရဏီ” ဟု နာမည်ပေးရကြောင်းကို ကိုယ်တိုင်ပင် ကျမ်းပြီး နိဂုံး၌-

“သဗ္ဗာဂမသံဝဏ္ဏမနောရထော၊

ပူရိတောစ မေ ယသ္မာ။

ဧတာယမနောရထပူရဏီတိ

နာမံတတောအဿာ” ဟူသောဂါထာဖြင့် မိန့်ဟခဲ့သည်။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ ကျမ်းသည်သုံးတွဲသုံးအုပ်ရှိသည်။ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာစာတော်မူဖြင့် စာမျက်နှာ “၁၁၇၀” ရှိသည်။ ဤကျမ်းသည် သုတ္တန်လည်းများ၍ ဝဂ္ဂလည်းများလှသည်။

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသသည် မိမိစီစဉ်ရေးသားတော်မူသော “မနောရထပူရဏီ” မည်သော အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာကို

ကောင်းစွာကြည့်ရှုကြ၍ သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်ပျော်
ပိုက်ကာ သင်ကြားပို့ချနိုင်ပါစေဟု ဆန္ဒပြုကြောင်းကို-

“ဗုဒ္ဓယောသေန သန္တေန၊ ထေရေန တိက္ခဉာဏိနာ”

ရစိတံ သုဌ၊ ပဿန္တ၊ ဝါစေန္တ သာသနေ ရတာ”

ဟူသော ဂါထာဖြင့် နိဂုံးချုပ်ထားပါသည်။

အင်္ဂုတ္တရပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကို ပါဠိဘာသာဖြင့်
ပင်ဖွင့်ဆိုသော ဋီကာကျမ်းနှစ်မျိုးရှိသည်။ အရှင်ဓမ္မပါလ
ဖွင့်ဆိုသောဋီကာဟောင်းနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာဖွင့်ဆိုသော
ဋီကာသစ်တို့ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ၌အရှင်ဓမ္မပါလ၏ ဋီကာ
ဟောင်းထက်အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဋီကာသစ်သာ ပို၍
သုံးစွဲနေကြသည်။

သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ အရှင်ဇောတိကသည်
အင်္ဂုတ္တရပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျမ်းများကို “အဋ္ဌကထာ
ဉာဏ်၊ ဋီကာဉာဏ်၊ ယောဇနာဉာဏ်” ရရှိအောင် ပိဋကတ်
ပါရဂူဆရာအဆူဆူထံ ဝပ်စင်း၍လည်းကောင်း၊ အထူးအား
ဖြင့် ရတနာဘုံမြင့်စာချကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသော
“အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ဘာဏက၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ကောဝိဒ”
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသောဘိတာဘိဝံသထံ
ချဉ်းကပ်ကာကြိုးကြိုးစားစား သင်ယူတော်မူခဲ့သည်။ ယင်းသို့
သင်ယူ ပြီးနောက် “အဋ္ဌကထာဉာဏ်၊ ဋီကာဉာဏ်၊ ယောဇနာ
ဉာဏ်” ရရှိပြီးသောအခါ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုရသော ပါဠိ
ပါရဂူစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုတော်မူသည်။ သို့အတွက် ၁၃၂၆-
ခုနှစ်တွင် ပါဠိဂုဏ်ထူးကျမ်းအောင်မြင်သောကြောင့် “အင်္ဂုတ္တ

ရ နိကာယပါဠိပါရဂူ” ဘွဲ့မဟာကို ရယူတော်မူခဲ့ပါသည်။

ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ (အဘိဝံသ)

ထီးကျိုးစည်ပေါက်၍ မန္တလေးနေပြည်တော်ကို နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့သိမ်းပိုက်ကာ မြန်မာဥသျှောင်ဘုရင် သီပေါကို ၁၈၈၅ခုနှစ်တွင်ပလ္လင်နန်းမှချပြီး ရတနာဂီရိသို့ သယ်ဆောင်သွားကြသည်။ ထီးသုဉ်း၊ နန်းသုဉ်း၊ မြို့သုဉ်း သူညဖြစ်သွားသည်။ သာသနာရောင်ဝါလည်း ညှိုးနွမ်းသွား သည်။ မြို့ပေါ်ရှိစာတတ်အကျော်ဆရာတော်များလည်း စစ်ဘေးလွတ်ရာ တောရွာလေးများသို့ ပြောင်းရွှေ့ သိတင်းသုံး ရတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ရတနာပုံမန္တလေး ရွှေမြို့တော်၌ ရှင်ရဟန်းများနည်းပါးသွားသည့်အတွက် သာသနာရောင်ဝါ လည်း မွေးမှိန်သွားတော့သည်။

မန္တလေးရွှေမြို့တော်၌ သာသနာရောင်ဝါ ထိန်လင်း ဖြာစေရန်ရည်ရွယ်လျက် ရတနာသုံးရပ်ကို ဆည်းကပ်ပို့မိ ကြည်ညိုကြသော သကျသီဟအသင်းလူကြီးမင်း သူတော် စင်တို့သည် သကျသီဟစာမေးပွဲကို ၁၂၆၅-ခုနှစ်မှစ၍ ကျင်းပ ခဲ့သည်။ သကျသီဟဓမ္မာစရိယစာချဆရာတော်များ ပေါ် ထွန်းစေ၍ အာမိသဖြင့် ချီးမြှောက်လှူဒါန်းလျက် သာ သနာပြုကြသည်။ “သကျသီဟ သာမဏေကျော်” စာမေး ပွဲနှင့် “သကျသီဟအဘိဝံသ” စာမေးပွဲဟု နှစ်မျိုးခွဲ၍

ကျင်းပသည်။ သာမဏေ ကျော်စာမေးပွဲတွင် “ပထမအဆင့်၊ ဒုတိယအဆင့်၊ တတိယအဆင့်” ဟု သုံးဆင့်ခွဲ၍ ကျင်းပသည်။ သုံးဆင့်လုံးအောင်မှ “သကျသီဟသာမဏေကျော်” ဟူသော “အလင်္ကာရ” ဘွဲ့ကိုဆက်ကပ်တော်မူသည်။ သာမဏေများသာဝင်ရောက်ဖြေဆိုရသည်။ သဒ္ဓါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း၊ ဓာတုကထာ၊ အောက်ယမိုက်ငါးကျမ်း၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်များစသည်တို့ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပိဋကတ်အခြေခံကျမ်းများ အပြင်ဘုရားဟော အင်္ဂုတ္တိုရ်၊ ဓမ္မပဒ၊ ဝိနယမဟာဝဂ္ဂကျမ်းများပါ ပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့် ယင်းစာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုကြသော ရှင်သာမဏေများသည် ဘုရားရှင်နှင့်ပါ ထိတွေ့ဖူးမြင်ခွင့်ရကြသည်။ အရတော်လေစွ။

ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယခေါ် အဘိဝံသ ဘွဲ့ဆက်ကပ်သောသကျသီဟစာမေးပွဲကို စာသင်တန်းနှင့် စာချတန်းဟုနှစ်မျိုးခွဲ၍ကျင်းပသည်။ ယင်းအနက် စာသင်တန်းကိုရဟန်းသိက္ခာ(၇)ဝါအတွင်း ပြီးစီးအောင်မြင်ရသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ဆက်လက်ဖြေဆိုခွင့်မရှိ။ စာသင်တန်းအောင်ထားလျှင်စာချတန်းကိုရဟန်း သိက္ခာ (၁၅) ထိဖြေဆိုခွင့်ရှိသည်။ ယင်းသို့စာသင်တန်းရော စာချတန်းပါ အောင်မြင်မှသာ “ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယခေါ် သကျသီဟဓမ္မာစရိယ ခေါ် အဘိဝံသ” ဘွဲ့ကို ဆက်ကပ်တော်မူ သည်။

ယင်းဘွဲ့ရရန် ပထမပြန်မှာပြဌာန်းထားသော သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ ဝိနည်း၊ ရူပသိဒ္ဓိ၊ ဋီကာကျော်၊ ကဒါ၊ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဆန်း၊ ပုဒ်စစ်၊ နည်းစစ်၊ သဒ္ဒါစစ်၊ ဓာတုကထာ၊ ယမိုက်ဆယ်ကျမ်း၊ ပဌာန်းတို့အပြင် အစိုးရဓမ္မာစရိယတန်း မှာ ပြဌာန်းထားသော ကျမ်းရင်းသုံးကျမ်း၊ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ သံဝဏ္ဏနာစစ်၊ ဉာတ်ကောက်၊ ဥပစာတို့လည်း ပါဝင် လျက် ကစွာယနသာရ၊ ဘေဒစိန္တာ စသောကျမ်းများကို လည်း ကျေပွန်စွာလေ့လာကျက်မှတ်မှသာ ရရှိနိုင်သည့် အတွက် ရှင်ရဟန်းတိုင်း ဖြေစွမ်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မေးခွန်း ကလည်း အလွန်နက်နဲခက်ခဲလှသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်း စာမေးပွဲကို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားက “လူသတ်ပွဲ” ဟုပင် မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ပါသည်။

သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ အရှင်ဇောတိကသည် အလွန်ခက်ခဲနက်နဲသောသကျသီဟစာမေးပွဲကို စာသင် တန်းရော စာချတန်းပါ ရဟန်းသိက္ခာခြောက်ဝါ အရတွင် အောင်ပွဲဆင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် “ပရိယတ္တိ သာသန ဟိတဓမ္မာစရိယ(အဘိဝံသ)” ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ အရှင် ဇောတိကမှ အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ ဖြစ်လာပါသည်။ ထို ၁၃၂၆-ခုနှစ်၌ပင် ပါဠိပါရဂူတန်း အောင်မြင်သောကြောင့် လည်း “အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိပါရဂူဘွဲ့” ရရှိခဲ့သည်။ တစ်နှစ်တည်း၌ပင် ခက်ခဲထူးချွန်သော ဘွဲ့နှစ်ခုကို တစ်ပြိုင် နက်ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် “သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိပါရဂူ၊ ပရိယတ္တိသာသနဟိတဓမ္မာစရိယ

အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ” ဖြစ်လာခဲ့သည်။

သာသနဓဇသီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ

အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲသည် ရိုးရိုးစာချတန်းနှင့် ဂုဏ်ထူးတန်းဟု နှစ်မျိုးရှိသည်။ ရိုးရိုးစာချတန်းတွင် ပါရာဇိကဏ်၊ သီလက္ခန္ဓာ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတို့ကို ပဓာနပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၎င်းကို “ကျမ်းရင်းသုံးကျမ်း” ဟု ခေါ်သည်။ ယင်းသုံးကျမ်းအောင်လျှင် “သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ” ဘွဲ့ ဆက်ကပ်ခံရသည်။ ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာသည် ၎င်းစာမေးပွဲကို သက်တော် (၂၄)နှစ်အရွယ်တွင် အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။

ဂုဏ်ထူးတန်းသည်ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြေဆိုရသော ဂုဏ်ထူးတန်းနှင့် မြန်မာ၊ ပါဠိ၊ သင်္ဃလျော်သလို ရောစပ်ကာ ဖြေဆိုရသော ဂုဏ်ထူးတန်းဟု နှစ်မျိုးရှိသည်။

ဂုဏ်ထူးဆောင်ခြောက်ကျမ်းရှိသည်။ ယင်းမှာ-

- ၁။ ပါစိတျာဒိပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊
- ၂။ မဟာဝဂ္ဂါဒိပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊
- ၃။ မဇ္ဈိမနိကာယပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊
- ၄။ သံယုတ္တနိကာယပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊
- ၅။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊
- ၆။ အဘိဓမ္မဝိဘင်္ဂါဒိပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ တို့ဖြစ်သည်။

၎င်းခြောက်ကျမ်းကို တစ်ပြိုင်နက် ပေါင်းဖြေလည်း ရသည်။ တစ်ကျမ်းစီခွဲဖြေလည်းရသည်။ ကျမ်းရင်းသုံးကျမ်း နှင့်အတူ ၎င်းခြောက်ကျမ်းလုံးပါတစ်နှစ်တည်း တစ်ပြိုင်နက် ထူးကဲစွာ အောင်မြင်တော်မူလျှင် “သာသနဓဇသီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယသိရောမဏိ” ဘွဲ့ကို ဆက်ကပ်ခံရသည်။ သီးခြား ခွဲဖြေ၍အောင်မြင်လျှင် “မြန်မာဂုဏ်ထူး သီရိပဝရ” ဘွဲ့နှင့် “ပါဠိဂုဏ်ထူး-ပါဠိပါရဂူ” ဟု နှစ်မျိုးခွဲ၍ ဆက်ကပ်သည်။ မြန်မာဘာသာဖြင့်ဖြေဆိုလျှင် “မြန်မာဂုဏ်ထူး” ဘွဲ့ ဆက်ကပ်သည်။ ပါဠိဘာသာဖြင့်ဖြေဆိုလျှင် “ပါဠိပါရဂူ” ဘွဲ့ဆက်ကပ်သည်။

ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကသည် ဂုဏ်ထူးဆောင် ခြောက်ကျမ်းအနက် အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိ , အဋ္ဌကထာကို ပါဠိဘာသာဖြင့်ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သောကြောင့် သက်တော် (၂၆)နှစ်အရွယ်တွင် “အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပါဠိပါရဂူ” ဘွဲ့ကို ရရှိတော်မူခဲ့သည်။ ဆက်ကပ်ခံခဲ့ရသည်။

မဟာဝဂ္ဂါဒိပါဠိ, အဋ္ဌကထာသည် ဒီဃနိကာယ်ဝင် ကျမ်းများဖြစ်သည်။ ဒီဃနိကာယ်သည် သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ, မဟာ ဝဂ္ဂ, ပါထိက (ပါထေယျ)ဝဂ္ဂဟု သုံးကျမ်းရှိသည်။ အလွန် ရှည်လျားသော သုတ္တန်ကြီးများဖော်ပြထားသည်။ သုတ္တန် ပေါင်း (၃၄)သုတ်ရှိသည်။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂတွင် ဗြဟ္မဇာလသုတ်, အစ တေဝိဇ္ဇသုတ်အဆုံး (၁၃) သုတ်တို့ကို ဖော်ပြထားသည်။ မဟာဝဂ္ဂတွင် မဟာပဒါနသုတ်အစ ပါယာသီသုတ်အဆုံး

(၁၀) သုတ်တို့ကိုတင်ပြထားသည်။ ပါထိက ဝဂ္ဂတွင် ပါထိက သုတ်အစ ဒသုတ္တရသုတ်အဆုံး (၁၁)သုတ်တို့ကို မှတ်တမ်း ပြုထားသည်။ ထို့ကြောင့် သုတ္တန်ပေါင်း (၃၄) သုတ်ရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ကိုပါဠိတော် ဟုခေါ်သည်။

ယင်းပါဠိတော်ကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓယောသမထေရ်က အဋ္ဌကထာဖွင့်ဆိုခဲ့ပါသည်။ သုမင်္ဂလကျောင်းတိုက်၌ သီတင်း သုံးသောဒါဌာနာဂ သံဃပါလထေရ် တောင်းပန်မှုကြောင့် ဖွင့်ဆိုရေးသားရသည့်အတွက် “သုမင်္ဂလ ဝိလာသိနီအဋ္ဌ ကထာ” ဟု နာမည်တပ်ခဲ့သည်။ ယင်းအဋ္ဌကထာ၏ ဂုဏ် ရည်ပေါင်းမြောက်မြားစွာရှိသည့်အနက် ဤနေရာ၌-

၁။ သဒ္ဓါဝဟဂုဏ် - ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါကို ဆောင်ယူနိုင် သောဂုဏ်

၂။ ဒသဗလဂုဏ်ပရိဒီပနဂုဏ် - မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ် အပေါင်းကို ထင်ရှားပြခြင်းဂုဏ်ဟူသောနှစ်ချက်ကိုသာ အမြွက်မျှဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

ဒီဃနိကာယ်လာ သုတ္တန်တိုင်း မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ထူး များကို ခိုးကျူးဖော်ပြထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဒီဃနိကာယ် ကို လေ့လာသူသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အံ့ချီးဖွယ်ဂုဏ်ရည် များကို သိရသည့်အတွက် သဒ္ဓါတရားများတဖွားဖွား ပေါက် ပွားစေပါသည်။ ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်းအနက် သီလက္ခန္ဓ ဝဂ္ဂပါဠိ အဋ္ဌကထာကို ရိုးရိုးစာချတန်းမှာ ပြဌာန်းပြီးဖြစ် သောကြောင့် ဂုဏ်ထူးတန်းတွင် မဟာဝဂ္ဂပါဠိ၊အဋ္ဌကထာ၊

ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိအဋ္ဌကထာတို့ကိုသာပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတို့ကိုသာ ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ဋီကာကိုလည်း လေ့လာကြည့်ရှုမှတ်သားရပါသည်။ သို့မှသာ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာတွင် တိမ်မြုပ်၊ ကွယ်ဝှက်၊ နက်နဲသော အဓိပ္ပာယ်များ လွယ်ကူစွာသိရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းဋီကာကို အရှင်ဓမ္မပါလ ပြုစုတော်မူသည်။ လိနတ္ထပကာသနီဟု နာမည်ပေးထားသည်။ ယင်းဋီကာ၏နိဂုံး၌ နှောင်းဆရာတို့က-

“မိစ္ဆာဒိဋ္ဌာဒိစောရေဟိ၊ သီလာဒိဓန သဉ္ဇယံ။

ရက္ခဏတ္တာယ သက္ကစ္စံ၊ မဉ္ဇူသံဝိယ ကာရိတံ။

မှားယွင်းသော အယူရှိသူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပုဂ္ဂိုလ်စသော သူခိုးတို့မှ သီလစသော ဥစ္စာအပေါင်းကို စောင့်ရှောက်ဖို့ရန် သေတ္တာသဖွယ်ဖြစ်သောဤ “လိနတ္ထပကာသနီ” ဋီကာကျမ်းကို အရှင်ဓမ္မပါလဆရာသည် ရိုရိုသေသေလေးလေးစားစားပြုစုခဲ့ပြီ”ဟု မှတ်တမ်းပြုထားကြသည်။ ယင်းကို ကြည့်လျှင်လည်းသဒ္ဓါတရားဖြစ်စေရုံမျှမက မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့မှလည်း ကာကွယ်နိုင်စွမ်းရှိကြောင်း သိမှတ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဒီဃနိကာယ်ကို အထူးလေ့လာသင့်သည်။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယပါဠိပါရဂူ အရှင်ဇောတိကာ အိဝံသသည်သက်တော် (၂၉) နှစ် အရွယ်တွင် ဂုဏ်ထူးဆောင်ကျမ်းများအနက် “မဟာဝဂ္ဂါဒိပါဠိ အဋ္ဌကထာ” ကျမ်းကိုဝင်ရောက်ဖြေဆို၍ အောင်မြင်တော် မူသောကြောင့် ၁၃၂၉-ခုနှစ်၌ “သာသနဓဇသီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ” ဘွဲ့ကို

ရရှိခဲ့သည်။ မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်သိရှိ၍ သဒ္ဓါတရားထက်မြက်
ကာမှားယွင်းသောမိစ္ဆာအယူများကို ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း
ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပယ်ခွင်းနိုင်သော စွမ်းအားပိုင်ရှင်ဖြစ်လာ
သည်။ ထိုအချိန်၌ ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကသည် “သာ
သနဓဇဓမ္မာစရိယ၊ အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ ပါဠိပါရဂူ၊ ပရိယတ္တိ
သာသနဟိတဓမ္မာစရိယ၊ သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ
အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ” ဖြစ်လာသည်။

နည်းပေါင်းစုံမှ ဉာဏ်ဟုန်ပြင်း

“နည်းပေါင်းစုံမှ ဉာဏ်ဟုန်ပြင်း” ဆိုသည့်အတိုင်း
ဉာဏ်ဟုန်ပြင်းလို၊ စာပေနှံစပ်လိုသူသည် ဆရာအသီးသီး
ထံချဉ်းကပ်ကာ ပညာများကိုအပတ်တကုတ်ကြိုးစားအား
ထုတ်ရသည်။ သာသနာလောက၌ ပိဋကတ်စာပေနှင့်ပတ်
သက်၍ “မန္တလေးစာချနည်း၊ ပခုက္ကူစာချနည်း” ဟု နှစ်မျိုးရှိ
သည်။

မန္တလေးစာချနည်း

“ယောဇနာမျိုး၊ ကျမ်းရိုးငါးချက်၊ ဆက္ကဋ္ဌပနာ၊
ပုစ္ဆာထွက်တက်၊ စုဒ္ဓိဖက်နှိုင်းရှိ၊ ရှေ့နောက်ညှိ၍၊ သန္တိ အနု၊
ကေဋ္ဌဘနည်း၊ ဝုတ္တောဒည်းက၊ ထုတ်နည်းပဌာန၊ ပစ္စယနှင့်၊
ဝါကျခွဲစိပ်၊ ပုဒ်နိစ္ဆယ၊ ယမကလျောက်၊ ဆယ့်ခြောက်ဟာရ၊
နယလေးတန်၊ ပဌာန်သာသန၊ သဒ္ဓမ္မနေတ္တိ၊ ဉာတ်၏

ကောက်ပုံ၊ အစုံနှစ်ဖြာ၊ ကြိယာငါးချက်၊ စပ်လျက်ယှဉ်ကြ၊
အာဘောဂမှ၊ နယစုံလင်၊ တန်ဆာဆင်ကာ၊ ပို့ချသောနည်း
သည် မန္တလေးနည်းဖြစ်သည်။ ပိဋကတ်ပင်လယ်ထဲသို့
အန္တရာယ်ကင်းစွာ ကူးမြောက်တတ်အောင် ရေကူးနည်းသင်
ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်သည်။

၎င်းနည်းများ ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ပါလျှင်
ပိဋကတ်ပင်လယ်ထဲသို့ ကိုယ်တိုင်ပင် မာလိန်မျှ၊ ကိုယ်တိုင်
ပင် ကူးခတ်သူအဖြစ် အန္တရာယ်ကင်းစွာ လိုရာပန်းတိုင်သို့
ရောက်အောင် ကူးခတ်နိုင်စွမ်းရှိသွားပါပြီ။ ရဟန်းတော် အရှင်
ဇောတိကာဘိဝံသသည် မန္တလေးမြို့ရှိ ပိဋကတ်ပါရဂူ ဆရာ
အဆူဆူတို့ထံမှာ နည်းယူကာသင်ယူခဲ့သောကြောင့် ပရိ
ယတ္တိနှင့်ပတ်သက်သောဘွဲ့တံဆိပ်အလီလီရရှိခဲ့ပြီး ပိဋကတ်
ပင်လယ်ကို ကိုယ်တိုင် ကူးခတ်နိုင်စွမ်းရှိခဲ့လေပြီ။ သို့သော်
အားမရနိုင်သေး။ ပခုက္ကူနည်းလည်း ရယူချင်သေးသည်။

ပခုက္ကူစာချနည်း

၁။ ပုဗ္ဗာပရ ဝါကျာနုသန္ဓိ ဆက်စပ်မိအောင်
အနုသန္ဓေဆိုပြခြင်း။

၂။ ဝစနတ္ထ၊ ဝိဂ္ဂဟတို့ဖြင့် စေ့ငစုံလင်စွာ မြန်မာ
ပြန်ဆိုလျက်မိမိအနက်တို့ကို နှစ်သက်ယုံကြည်စေခြင်း။

၃။ အဓိပ္ပါယ် ပိဏ္ဏတ္ထနှင့်တကွ ဓာတွတ္ထတို့ကို

ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေခြင်း။

၄။ အပရိပုဏ္ဏာ ဂမ္ပမာန် ဝါကျတို့၌ အဇ္ဈာဟာရ ပါဌသေသတို့ဖြင့် ပြည့်ဝလောက်ငုံ အဓိပ္ပါယ်ကုန်စေခြင်း။

၅။ ဝါကျအလျောက် တည်ရာထောက်၍ နိပါတ်ရောက်အနက်တို့ကို ပြက်ပြက်ထင်ထင် မြင်စေခြင်း။

၆။ ကျမ်းဂန်ထိုထို အဆိုအယူ မတူမမျှရာ၌ ဘာဏကတို့၏အလိုကို ရှင်းပြခြင်းစသောနည်းတို့ဖြင့် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတွဲစပ်လျက် ကျမ်းမြန်မြန်ပေါက်အောင် ပို့ချသောနည်းသည် ပခုက္ကူနည်းဖြစ်သည်။ ပခုက္ကူ စာချနည်း သည် စာသင်သားရေကူးသင်သူကို ပိဋကတ်ပင်လယ်ထဲ တစ်ခါတည်း ပစ်ချလိုက်သည်နှင့်တူသည်။ မန္တလေးစာသင် နည်းက ရေစပ်မှစ၍ တဖြေးဖြေးကူးခတ်နည်းကို သင်ပြပေး သည်။ ဆရာကစာသင်သားများအား အဓိပ္ပာယ်ဝေဝေဆာ ဆာ ပြောပေးရသည်။ ပခုက္ကူမှာကား၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကို ကိုယ်တိုင်ဆိုနေရသောကြောင့် ၎င်းတို့၏အဓိပ္ပာယ်များကို အထူးမပြောဘဲ နိဿယချပေးခြင်းဖြင့် သိမြင်နားလည်စေ သည်။ ယောဇနာ၊ ဂဏ္ဍိနှင့် ဂန္ထန္တရလာ အဓိပ္ပာယ်များကိုသာ ထူးခြားချက်အဖြစ်ပြောလေ့ရှိပါသည်။ ပိဋကတ်တော်ကို မြန်မြန်ပေါက်မြောက်စေသောနည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် “ပခုက္ကူမရောက် စာမပေါက်၊ ပခုက္ကူရောက်မှ စာပေါက် သည်၊ ပခုက္ကူမလှံ စာမစုံ၊ ပခုက္ကူလှံမှ စာစုံသည်” စသည်ဖြင့် ဥဒါန်းတွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပခုက္ကူမဟာဝိသုတာရာမဂုဏ်

ပခုက္ကူစာချနည်းကိုပခုက္ကူမြို့၌ စတင်တည်ထွင်သူမှာ ရေစကြိုဆရာတော်ဟု နာမည်ကျော်သော မဟာဝိသုတာရာမတိုက်တည် ဒီဃဒဿိ သာသနာ့အာဇာနည် အရှင် ဂန္ဓသာရမဟာထေရ်မြတ်ဖြစ်သည်။ ပခုက္ကူမြို့၌ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်၊ မဟာဝိဇယာရာမတိုက်၊ သာသနဝိပုလ္လာရာမတိုက်ဟု စာသင်တိုက်ကြီးသုံးတိုက်ရှိသည်။ ၎င်းတို့အနက် မဟာဝိသုတာရာမတိုက်သည် အထူးထင်ရှားသည်။ အလယ်တိုက်ဟုလည်း ကျော်ကြားသည်။

✧ “ဗုဒ္ဓသာသနာ စာသင်ခြံမှ
ရာဇဝင်တွင်လိမ့် မော်ကွန်းတစ်ဆူ
အညာတစ်ခွင်သိမ့်သိမ့် ပေါ်ထွန်းမှုသည်
ဖေါ်ညွှန်းမြန်ဇမ္ဗူ ပျံ့ကျော်သင်း
မိစ္ဆာဝါဒ မသန်းခြယ်သည်
လစန်းငွေနှယ် မှောင်ထူပယ်လို့ခွင်း . . . ။
မဟာဝိသုတာရာမ တိုက်မဟာတွင်
အမြိုက်ရတနာ စာသဘင်ခင်း
မကိုဋ်သာသနာ ကြေညာလင်းသမ္ဗူ
ထိန်ထိန်ဝါဝင်း သန့်ရှင်းစေလို့ရည်
အဋ္ဌကထာဋီကာ ကျမ်းဂန်ညှိလို့

လမ်းမှန်အသိ နည်းပေါင်းစုံလှသည်
နွယ်နီနတ်ပန်း မြင့်နန်းဝတီနီဆီ
ပွင့်လန်းချိန်မှ မြန်ပြည်တစ်လွှားမှ
စာသင်သားတို့ သင်ကြားကြလေသည်
တင်စားရပေမည်

ပခုက္ကူနည်း အာသာဝတီမှာ

ငါးထောင်ရှည် တည်ကြောင်းသာပလေး” ဟု

ကော့မှူးအရှင်ဣဿရိယက ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ
တိုက်ဘွဲ့ (၈၀) ပေါ် တေးထပ်ဖြင့် ကမ္ပည်းတင်ခဲ့သည်။

ပိဋကတ်သုံးပုံ နိကာယ်ငါးရပ်ကို အမြဲမပြတ် ပို့ချနေ
သောကြောင့် မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ဂုဏ်
သတင်းသည် စာဖွဲ့၍မကုန်နိုင်အောင်ရှိလှသည်။ စာရေး
ဆရာကြီးဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့်သည် ရဟန်းဘဝက မဟာဝိသုတာ
ရာမကျောင်းတိုက်ကြီးတွင် ပိဋကတ်စာပေကို သင်ကြားခဲ့ဖူး
သောကြောင့်မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ဂုဏ်
ကျက်သရေကို တေးထပ်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ဖူးသည်။
ကောက်နုတ်ဖော်ပြရပါလျှင် ရိပ်မိဟန်ရှိသည်။

“ပါဝစနံ စာပရိမှာတော့

မဟာ ဝိသုတာရာမိက္ခယံ

နှုတ်ခပတ် ငါးနိကာယ်ကို

များသိဖွယ် အနက်မျိုးတွေနှင့်

စက်ဒိုးဝှေ့ လှည့်သလားထင်

ပိဋကတ်ကျင်

အာဇာနည် စာချရင်တွေ
ယာပထရွှင် ပျော်ကိန်းရာပလေး။

ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ကြီးသို့ ရဟန်း
တော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသရောက်စဉ်က သက်တော်
ရှည်ဆရာတော်အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တသုန္ဒရမဟာ
ထေရ်မြတ်က ဆရာတော်အဖြစ်အုပ်ချုပ်နေသည်။ စာချရာ၌
ထိတ်ထိတ်ကြ နာမည်ကြီး ဆရာတော်များမှာ ဘဒ္ဒန္တနန္ဒိယ၊
ဘဒ္ဒန္တမာဃိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တသုရိယ၊ ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒ
တို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ပခုက္ကူစာချနည်းမီးရှူးတန်ဆောင်
ကို ထွန်းပြောင်စေသော သာသနာ့အာဇာနည်များဖြစ်ကြ
သည်။

ဝိနယပိဋကပါရဂူ

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ပခုက္ကူ
မြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ကြီး၌ စာချအကျော်ဆရာတော်
များထံ ပိဋကတ်များကို ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ တွဲစပ်ကာ
လေ့လာသင်ယူတော်မူခဲ့သည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် သာ
သနာ့ဝန်ထမ်းများ လိုက်နာရန်ဝိနည်းဥပဒေများကို ပညတ်
တော်မူခဲ့သည်။ ဝိနည်းငါးကျမ်းရှိသည်။ ပါရာဇိက၊ ပါစိတ္တိယ၊
မဟာဝဂ္ဂ၊ စူဠဝဂ္ဂ၊ ပရိဝါရတို့ဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌမူငါးကျမ်းငါးအုပ်ရှိ
သည်။ ယင်းဝိနည်းငါးကျမ်းကို ဝိနယ ပိဋကဟုခေါ်သည်။

၎င်းကိုဖွင့်ဆိုသော “သမန္တပါသာဒိကာ” မည်သော အဋ္ဌကထာရှိသည်။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသက ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။ ပါရာဇိကကဏ္ဍအဋ္ဌကထာနှင့် ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာဟု အလွယ်ခေါ်ကြသည်။ ဆဋ္ဌမူ လေးအုပ်ရှိသည်။ စတုတ္ထအုပ်ကို စူဠဝဂ္ဂါဒိအဋ္ဌကထာဟုခေါ်သည်။ ယင်းအဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ဆိုသော ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာများလည်းရှိသည်။

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဆရာသည် မိမိ၏ ဝဇီရဗုဒ္ဓိအမည်ဖြင့် ဝိနည်းငါးကျမ်းဋီကာကိုရေးခဲ့သည်။ ဆဋ္ဌမူ (၅၈၅) မျက်နှာရှိသည့် တစ်အုပ်တည်းနှင့်ပြီးသည်။ ဘာသန္တရ ရောထားမှုကြောင့် အသိခက်သော အရာများမြောက်မြားစွာပါရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အဓိကထား၍ မပို့ချကြဘဲကြည့်စာအဖြစ်၊ အခြံအရံလေ့လာစာအဖြစ်သာ အများအားဖြင့် သဘောထားကြသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာလာ ရှုပ်ထွေးမှုများကိုဖြေရှင်း၍ သိသာထင်လွယ်သော အဓိပ္ပာယ်များဖြင့် ဝိနည်းဋီကာကြီးသုံးတွဲကို ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာဟုခေါ်သည်။ စာမျက်နှာ (၁၄၀၄) ရှိသည်။ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်၌ ဝိနည်းငါးကျမ်းကိုပို့ချသောအခါ သမန္တပါသာဒိကာ အဋ္ဌကထာနှင့် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာကို အတူတွဲ၍ ပဓာနထားကာပို့ချလေ့ရှိသည်။

အရှင်စောဠိယကဿပသည် ဝိနည်းအတွက်

သံသယဖြစ်နေသောရဟန်းတို့ သံသယဖယ်ဖျောက်နိုင်ရန် ဂဏ္ဍိကျမ်းများ၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ စသည့်အဆိုအချို့ကို သုတ်သင်သည့်အနေဖြင့် ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာအမည်ဖြင့် ဝိနည်းငါးကျမ်းအဖွင့်အကျဉ်းကို ရေးသားတော်မူခဲ့သည်။ ဆဋ္ဌမူနှစ်တွဲရှိ၍ စာမျက်နှာ (၆၈၄) မျှရှိသည်။ ယင်းဋီကာ ကိုလည်းအခြံအရံအဖြစ် မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ထဲမှာ ပို့ချလေ့ရှိသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် စာချ အကျော်ဆရာတော်များဖြစ်ကြသော ဘဒ္ဒန္တနန္ဒိယ၊ ဘဒ္ဒန္တ မာဃိန္ဒနှင့် ဘဒ္ဒန္တသူရိယတို့ထံတွင် ဝိနည်းလေးကျမ်း ပါဠိ တော်၊ သမန္တပါသာဒိကာအဋ္ဌကထာနှင့် ဋီကာသုံးမျိုးအနက် သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကာတို့ကို ပေါက်မြောက် ကုန်စင်အောင် သင်ယူတော်မူခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီ ကာကို ကြည့်စာအဖြစ် လေ့လာခဲ့သည်။ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကိုလည်း ပခုက္ကူစာချနည်းမှ မအူနိဿယဖြင့် လေ့ လာခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထပ်၍ မသင်ယူတော့ချေ။

ထို့ကြောင့် ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ သည် ဝိနည်းကို နှံ့စပ်သိမြင်သော ဝိနယဝိဒ္ဓဖြစ်တော်မူသည်။ ဝိနည်း၌ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ဝိနယကောသလ္လ၊ ဝိနယကော ဝိဒဖြစ်တော်မူသည်။ ဝိနည်းကို ဆောင်စွမ်းနိုင်သော ဝိနယ ဓရ-ဝိနည်းမိုရ် ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသည်။

ဒီဃနိကာယ ကောဝိဒ

မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသော တရားတော်များကို နိကာယ်အားဖြင့် ငါးမျိုးခွဲကာ စုစည်းထားသည်။ အလွန် ရှည်လျားသော သုတ္တန်များကို ဒီဃနိကာယ်အဖြစ် မှတ်တမ်း ပြုသည်။ သုတ်သုံးကျမ်းရှိ၍ သုတ္တန်ပေါင်း (၃၄) ရှိသည်။ ယင်းဒီဃနိကာယ်ကိုရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ သည် မန္တလေးမြို့၌ ပိဋကတ္တယပါရဂူဆရာ အဆူဆူထံမှာ သင်ယူခဲ့ပြီး စာမေးပွဲများ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခဲ့သောကြောင့် သာသနဓဇဓမ္မာစရိယဘွဲ့၊ သာသနဓဇသီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ ဘွဲ့၊ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတဓမ္မာစရိယ(အဘိဝံသ) ဘွဲ့များ ပင် ရရှိခဲ့လေပြီ။ ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်းကိုလေ့လာခဲ့စဉ်က ပခုက္ကူ စာချနည်းမူဖြစ်သော အရှင်နန္ဒဝံသရေးသည့် နိဿယ အတိုင်း ကျက်မှတ်ခဲ့သည်။ သို့အတွက် ဒီဃနိကာယ်ကို နှံ့စပ်သိမြင်သော ဒီဃနိကာယဝိဒူဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဒီဃနိကာယ်၌ ကျမ်းကျင်လိမ္မာသော ဒီဃနိကာယကောသလ္လ၊ ဒီဃနိကာယကောဝိဒ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာ ရာမတိုက်သို့ ရောက်သောအခါ ဒီဃနိကာယ်ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကို ထပ်၍သင်ယူတော်မမူခဲ့ချေ။

မဇ္ဈိမနိကာယဝိညာ

မတို့မရှည် အလယ်အလတ်သုတ္တန်များကို ဖော်ကျူး ထားသော နိကာယ်သည် မဇ္ဈိမနိကာယ်ဖြစ်သည်။ သုတ္တန်

ပေါင်း (၁၅၂) သုတ်ပါသည်။ ၎င်းကို ပဏ္ဏာသ၊ နာမည်ဖြင့်-

၁။ မူလပဏ္ဏာသ၊

၂။ မဇ္ဈိမ ပဏ္ဏာသ၊

၃။ ဥပရိ ပဏ္ဏာသ၊ ဟု သုံးမျိုးခွဲထားသည်။

ယင်းကို “ပဏ္ဏာသ သုံးကျမ်း” ဟုခေါ်သည်။

မူလပဏ္ဏာသကျမ်းတွင် မူလပရိယာယ သုတ်အစ မာရတဇ္ဇနိယသုတ်အဆုံးသုတ္တန်ပေါင်း (၅၀) ရှိသည်။ မဇ္ဈိမ ပဏ္ဏာသကျမ်းတွင် ကန္တရကသုတ်အစ သင်္ဂါရဝသုတ်အဆုံး သုတ္တန်ပေါင်း (၅၀) ရှိသည်။ ဥပရိပဏ္ဏာသကျမ်းတွင် ဒေဝ ဒဟသုတ်အစ ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ်အဆုံး သုတ္တန်ပေါင်း (၅၂) ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပဏ္ဏာသသုံးကျမ်းခေါ် မဇ္ဈိမ နိကာယ်တွင် သုတ္တန်ပေါင်း (၁၅၂) သုတ်ရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌမူစာမျက်နှာ တစ်ထောင်ကျော်ရှိသည်။

ယင်းမဇ္ဈိမနိကာယ်ကိုလည်း အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသက အဋ္ဌကထာဖွင့်ဆိုရေးသားခဲ့သည်။ “သာ ဟိ မဟာ အဋ္ဌကထာယ သာရမာဒါယ နိဋ္ဌိတာ ဧသာ” ဟူသော မှာတမ်းအရ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ သည် မဟာအဋ္ဌကထာမှ အနှစ်အမြဲတေကိုထုတ်ယူကာ ပါဠိတော်ကိုဖွင့်ဆိုကြောင်း သိရသည်။ “ပရဝါဒဝိဓံနဿ၊ မဇ္ဈိမ နိကာယ သေဋ္ဌဿ” ဟူသော မိန့်ဆိုချက်အရ မဇ္ဈိမနိကာယ်သည် ပရဝါဒိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဝါဒကို မွေ့နှောက်ချောက်ချားပယ်ရှား ဖြိုခွင်း ရာလည်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသသည် မဇ္ဈိမနိ

ကာယ်ကို အဋ္ဌကထာရေးရာ၌ ဆဋ္ဌမူလေးတွဲဖြစ်အောင် အကျယ်တဝင့်ရေးသားခဲ့ဟန်တူပါသည်။ ဒီဃနိကာယ်၊ သံယုတ္တနိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်တို့၌ သုံးတွဲမျှရှိသော်လည်း မဇ္ဈိမနိကာယ်၌ လေးတွဲမျှရှိသည်။ ဆဋ္ဌမူစာမျက်နှာ (၁၂၈၁) ထိရှိသည်။

အရှင်ဓမ္မပါလသည် မဇ္ဈိမနိကာယ်ဋီကာကိုလည်း ရေးတော်မူခဲ့သည်။ ဒီဃနိကာယ်ဋီကာကဲ့သို့ပင် လိနတ္ထပကာသနီ၊ဟု နာမည်ပေးခဲ့သည်။ ဆဋ္ဌမူသုံးတွဲရှိ၍ စာမျက်နှာ (၁၁၆၀) ရှိသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ပဏ္ဏာသသုံးကျမ်းပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ဋီကာများကို မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ရှိ “တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋက ကောဝိဒ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက၊အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒ မဟာထေရ် မြတ်နှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒ မဟာထေရ်မြတ်တို့၏အထံ၌အစအဆုံးပြီးမြောက်အောင် သင်ယူတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် မဇ္ဈိမနိကာယဝိဒူ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ ကောဝိဒပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။ ပရဝါဒကို ဖြိုခွဲ နိုင်သော ပရဝါဒဝိဇ္ဇာသက ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယဇော

ပါဠိအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာမကျန်၊ ကျမ်းဂန်ကိုချ၊ ဝါကျ
ဥသည့်၊ နည်းစုံယောဇနာ၊ ကျမ်းလာခဲ့ကတ်၊ ဒုန္နယတ်ရှင်း၊ ချပို့
ခြင်းဟူ၊ ပခုက္ကူစာချ၊ နည်းနယ်ကို၊ ကျနသေချာ၊ နားလည်ပါမှ၊
ပိဋကကမ်းကူး၊ လင်းယဉ်မျိုးဟူ၊ အထူးနဲ့သိ၊ ကျော်ကိတ္တိဖြင့်၊
ကဝိတစ်ဆူ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူ၏” ဆိုသော ပခုက္ကူစာချနည်းကို
ကျွမ်းကျင်တက်မြောက်စေရန် ရည်သန်လျက် “အင်္ဂုတ္တရ
နိကာယပါဠိပါရဂူ” ဘွဲ့ရသည်အထိ မန္တလေးမြို့၌ သင်ယူခဲ့ပြီး
သော အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကိုလည်း ကာရန်နဘေတို့ဖြင့် ဝေဝေ
ဆာဆာ ပို့ချလေ့ရှိသော ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တမာဃိန္ဒ မဟာ
ထေရ်ထံ၌ ထပ်မံ၍ သင်ယူတော်မူခဲ့ပြန်သည်။

အဘိဓမ္မဏေသလ္လ

မြတ်စွာဘုရားသည်မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် သန္တ
သမိတနတ်သား အမျိုးရှိ စကြာဝဠာတစ်သောင်းမှချဉ်းကပ်
လာကြသော နတ်ဗြဟ္မာတို့အားဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး အဘိ
ဓမ္မာတရားတော်များကိုတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ အကျယ်
ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာအား အကျဉ်း
ဟောပြတော်မူသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက လင်းနို့သားဖြစ်
ခဲ့ဖူးသည့် ငါးရာသောရဟန်းတို့အား မကျဉ်းမကျယ် ဟောပြ

တော်မူသည်။ ၎င်းတို့ကို မှတ်တမ်းပြုထားသောကြောင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ဝိဘင်္ဂ၊ ဓာတုကထာ၊ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ကထာဝတ္ထု၊ ယမက၊ပဋ္ဌာနဟုအဘိဓမ္မာ ခုနှစ်ကျမ်းရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌမူ (၁၂) အုပ်မျှရှိသည်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ ဓာတုကထာ၊ ယမက နှင့်ပဋ္ဌာနကျမ်းများကို ပထမပြန်နှင့် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲများ တွင်ပြဌာန်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမပြန်နှင့် ဓမ္မာစရိယ ဆင်နွှဲသူများ သင်ယူပြီးဖြစ်ကြသည်။

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓယောသသည် အဘိဓမ္မာအဋ္ဌကထာ ကျမ်းများလည်းပြုစုခဲ့သည်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၏ အဖွင့်ကို “အဋ္ဌသာလိနီ”အမည်၊ဝိဘင်္ဂကျမ်း၏အဖွင့်ကို “သမ္မောဟ ဝိနောဒနီ”အမည်၊ဓာတုကထာအစပဋ္ဌာနအဆုံးငါးကျမ်းကို “ပဉ္စပကရဏ” အမည်ဖြင့်ပြုစုခဲ့သည်။ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ၌ ဓမ္မသင်္ဂဏီနှင့် အဋ္ဌသာလိနီကျမ်းကိုပြဌာန်းထားသောကြောင့် ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲဖြေဆိုနေသူနှင့် အောင်မြင်ပြီးသူတို့ သင်ယူလေ့လာပြီးဖြစ်နေပြီ။ ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာ တိဝံသသည် ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ အောင်မြင်ပြီးဖြစ်သော ကြောင့်၎င်းကျမ်းတို့ကို လေ့လာသင်ယူပြီး ဖြစ်နေလေပြီ။ ထို့ကြောင့် ပခုက္ကူမြို့၌ ထပ်မံ၍ မသင်ယူတော့ချေ။

အဘိဓမ္မာပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ဆိုသော ဋီကာ ကျမ်းများလည်းရှိသည်။ အရှင်အာနန္ဒာပြုစုသော ဋီကာနှင့် အရှင်ဓမ္မပါလပြုစုသောဋီကာဟုနှစ်မျိုးရှိသည်။ အရှင် အာနန္ဒာသည် မိမိပြုစုသော ဋီကာကျမ်းကို “လိနတ္ထပဒ ဝဏ္ဏနာ” ဟူသောနာမည်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ယင်းနာမည်

မကျော်ကြားဘဲ “ မူလဋီကာ ” ဟုသာထင်ရှားသည်။
 “သာစသဗ္ဗာသံဋီကာနံအာဒိဘူတတ္တာ မူလဋီကာတိပါကဋာ”
 ဟူသော သာသနဝံသပွဒီပိကာ ကျမ်းလာ စကားအတိုင်း
 ဋီကာအားလုံးအနက် အစဆုံးဋီကာ ဖြစ်သောကြောင့် မူလဋီ
 ကာဟု ကျော်ကြားခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ယင်းဋီကာ
 သည် ဆဋ္ဌမူသုံးတွဲရှိ၍ စာမျက်နှာ (၆၈၆) ရှိသည်။

အရှင်ဓမ္မပါလပြုစုသော အနုဋီကာသည်လည်း
 သုံးတွဲရှိသည်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီအနုဋီကာ၊ ဝိဘင်္ဂအနုဋီကာနှင့်
 ပဉ္စပကရဏအနုဋီကာတို့ဖြစ်သည်။ စာမျက်နှာ (၇၅၇)
 ရှိသည်။

ပရမတ္ထ၊ သဘာဝဇာ၊ အတ္ထအရာ၊ စိစစ်ဖြာသော်၊
 ဝေဒနာငါးခု၊ ဟေတုခြောက်စုံ၊ အာရုံဒွါရ၊ ကိစ္စဝတ္ထု၊ ခြောက်
 ပါးစုနှင့်၊ ရှစ်ခုမဂ္ဂင်၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်၊ စိစစ်ရေးမှတ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်
 လေးခု၊ လေးခုဩဃ၊ ယောဂလေးနေ၊ လေးထွေသစ္စာ၊
 လေးဖြာပရမတ်၊ ဓာတ်နှင့်ခန္ဓာ၊ ပုဗ္ဗာပရ၊ ဗလဣန္ဒြေ၊
 မှတ်ထွေရှေးနှောင်း၊ စုပေါင်းနာမ်ရုပ်၊ ဖြစ်ချုပ်ဝီထိ၊ စုတိပဋိ
 သန်၊ လည်ပြန်ဘဝင်၊ တဖန်ဖျင်ကို၊ သိမြင်နေတိုင်း၊ ဉာဏ်
 ကသိုဏ်းဖြင့်၊ ဆစ်ပိုင်းနည်းနာ၊ ဘိဓမ္မာဌ၊ ဒိသာဆယ်ရပ်၊
 ဆယ်ထပ်ကဲမျိုး၊ ထက်အောက်ကြိုး၍၊ နွံကျိုးသေချာ၊ မြတ်
 ဆရာဝယ်၊ ဩဝါဆုံးမ၊ ခယမြဲမြဲ၊ ကိုယ်ကိုနွံမှ၊ မာန်ဆောင်ချ
 ၍၊ ဘဝနိဿရဏ၊ ဝဋ်မှလွတ်ကင်း၊ စာသင်ခြင်းဖြင့်၊ မပျင်း
 နိုင်စေကုန်သတည်း”ဟု အရှင်ဓမ္မသာမိက အဘိဓမ္မာကို

တတ်သိသည်ထက်တတ်သိအောင် နိဿရဏစာသင်နည်း
ဖြင့်အမြဲမပြတ်မပျင်းမရိသင်ယူကြရန်တိုက်တွန်းထားသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် အဂ္ဂ
မဟာပဏ္ဍိတ၊ ဂဏဝါစက၊ အဘိဓမ္မပါရဂူ ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒ
မဟာထေရ်မြတ်ထံတွင် “ သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ
နှင့် ပဉ္စပကရဏ အဋ္ဌကထာကျမ်းတို့ကို “မူလဋီကာ၊
အနုဋီကာ ” တို့နှင့် တွဲဖက်ကာ ပေါက်မြောက်ပြီးဆုံးအောင်
သင်ယူတော်မူခဲ့သည်။ ဝိဘင်္ဂ၊ ပုဂ္ဂလပညတ်၊ ကထာဝတ္ထု၊
ပါဠိတော်တို့ကိုလည်း သင်ယူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မ
ပိဋကကိုသိမြင်နဲ့ စပ်သောအဘိဓမ္မဝိဒူဖြစ်တော်မူသည်။
အဘိဓမ္မပိဋက၌ကျမ်းကျင်လိမ္မာသောအဘိဓမ္မ ကောသလ္လ
ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်တော်မူသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဝိဒူ

“ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တက်ပြီးလျှင်တောထွက်ရင်ထွက်၊ တော
မထွက်ရင်လူထွက်၊ ထိုနှစ်ထွက်တွင်တစ်ထွက်ထွက်မှ
မထွက်ရင် ရှင်ပျက်”ဟုဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဂုဏ်ရည်နှင့်ပတ်သက်၍
လွန်လွန်ကဲကဲတင်စားပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။ ယင်းဝိသုဒ္ဓိ
မဂ္ဂကျမ်းသည် အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ၏သီဟိုဠ်သို့ရောက်
စဉ်အစဦးလက်စွမ်းပြကျမ်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်တမ်းပြုကြသည်။

“ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပ္ပညော၊
 စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ။
 အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊
 သော ဣမံ ဝိဇ္ဇယေ ဇဉ် ”

ဟူသော သံယုတ် ပါဠိတော်လာမြတ်စွာဘုရားမိန့်သော
 ဂါထာကိုခေါင်းတည်၍ ထိုဂါထာ၌ပဓာနအားဖြင့် ဟော
 တော်မူသောသီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့ကို အသီးသီးအကျယ်
 ဝေဖန်ပြုစုထားသောကျမ်းဖြစ်သည်။ သီလနိဒ္ဒေသအစ
 ပညာဘာဝနာနိသံသအဆုံး အခန်းပေါင်း (၂၃) ခန်းပါ
 ရှိသည်။ ဆဋ္ဌမူ ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲဟု (၂) မျိုးရှိသည်။
 စာမျက်နှာထောင်ကျော်သည်။

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓယောသသည် သီလ၊ စုတင်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊
 စရိုက် အစီအစဉ်၊ ဈာန်၊ သမာ ပတ်၊ အဘိညာဉ်၊ ပညာ၊
 အဆုံးအဖြတ်၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာ၊ ဣန္ဒြေ၊ ပဋိစ္စ
 သမုပ္ပါဒ်၊ ဝိပဿနာ စသည်တို့နှင့် ဆိုင်သော စကားများ
 အခြားသော အဋ္ဌကထာရေးရာ၌ဖွင့်ဆိုရန် အလျဉ်းသင့်
 သည့်အခါထပ်မံ၍ မဖွင့်ဆိုမစိစစ်တော့ဘဲ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကျမ်း၌
 စိစစ်ပြီးသောကြောင့် ထိုကျမ်းမှယူပါလေဟူသာ တိုက်တွန်း
 လေ့ရှိသည်။

“မဇ္ဈေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ၊
 ဧသ စတုန္နမ္ပိ အာဂမာနဉ္စိ။
 ဌတွာပကာသယိဿတိ၊
 တတ္ထယထာဘာသိတ မတ္ထံ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်သည်နိကာယ်ကြီးလေးရပ်အလယ်တွင် မားမား မတ်မတ်ရပ်တည်ပြီးနိကာယ်ကြီးလေးရပ်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်တို့ကို ထင်ရှားပြုပြီးဖြစ်ပါလိမ့်မည်” ဟုလည်း ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ ဂုဏ်ရည်ကို သီလက္ခန္ဓ ဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာစသည် တို့၏ နိဒါန်းပိုင်း၌ဖော်ကျူးခဲ့သည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုလေ့လာ သင်ယူပြီးလျှင် နိကာယ်ကြီးလေးရပ်ကို လေ့လာ သင်ယူပြီး လောက်ဖြစ်သွားသည်။

ဋီကာကျမ်းပြုဆရာအရှင်ဓမ္မပါလသည် ဝိသုဒ္ဓိ မဂ်အဖွင့်ဋီကာကိုလည်း ပြုစုခဲ့သည်။ “ပရမတ္ထမဇ္ဈိသာ” ဟု နာမည်မှည့်ခဲ့သည်။ သို့သော် “ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာ” ဟုသာ ခေါ်ကြသည်။ ဆဋ္ဌမူ နှစ်တွဲရှိသည်။ စာမျက်နှာ (၉၉၆) ရှိ သည်။ မိမိအယူ၊ သူတစ်ပါးအယူ (သမယ၊ သမယန္တရ) နှစ်မျိုးကို သုံးသပ်ဆန်းစစ်ကာ ရေးသားခဲ့သည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် အဂ္ဂ မဟာပဏ္ဍိတ၊ ဂဏဝါစက ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒမဟာထေရ်ထံတွင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းကို မဟာဋီကာနှင့် တွဲဖက်ကာ သင်ယူတော် မူသည်။ ထို့ကြောင့် နိကာယ်ကြီးလေးရပ်ကို လေ့လာပြီးဖြစ် သလောက် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ ဝိပဿနာ စသော ပဋိ ပတ္တိ ကျင့်စဉ်ကိုလည်း နည်းလမ်းမှန်ကန်စွာကျင့်နိုင်၊ ဟော ပြောသင်ပြပေးနိုင်စွမ်းရှိခြင်းဖြစ်သည်။

မန္တလာပြန်လာခဲ့ပြီ

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက်ကြီး၌ စာချအကျော်ဆရာတော်တို့ထံချဉ်းကပ်ကာ ဝိနယပိဋကနှင့်အဘိဓမ္မာပိဋကနှစ်ပုံ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာကျမ်းများကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြီးမြောက်အောင် ဆရာနည်းကျကျသင်ယူတော်မူခဲ့သည်။ သုတ္တန္တပိဋကမှဒီယနိကာယ်သည် မန္တလေးတွင် သင်ယူပြီးမြောက်သောကြောင့် ထပ်မသင်သော်လည်း အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကို ထပ်၍သင်ယူပြန်သည်။ မဇ္ဈိမနိကာယ်ကို ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ စုံအောင်သင်ယူခဲ့သည်။

သံယုတ္တနိကာယ်နှင့်ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဝင်သုတ္တန္တပိဋကကျမ်းများကို သင်ယူခွင့်မရခဲ့၊ ပိဋကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးရပ်ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာများကို ဆရာအသီးသီး၏ အထံမှာပြီးဆုံးအောင်သင်ယူမည်ဟု ကြံစည်ထားသော်လည်း အထမမြောက်ခဲ့ချေ။

မန္တလေးမြို့ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊ ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်း ပဓာန မဟာနာယက ဆရာတော်၊ အလင်္ကာရတ္ထမေဒနီ၊ ဆန္ဒမေဒနီစသော ကျမ်းပြုအကျော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဉ္ဇူသာဘိဝံသ မဟာထေရ်မြတ်က မန္တလေးသို့ ပြန်လာရန်ခေါ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ မန္တလေးသို့ ပြန်ကြွခဲ့ရလေပြီ။ “လောကထုံးစံ၊ လောကဓံက၊ မကြံလည်းဖြစ်၊ ကြံလည်းနစ်တတ်သည်”မဟုတ်ပါလော။

အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ

ရတနာဗိမာန် သမိုင်းစံ

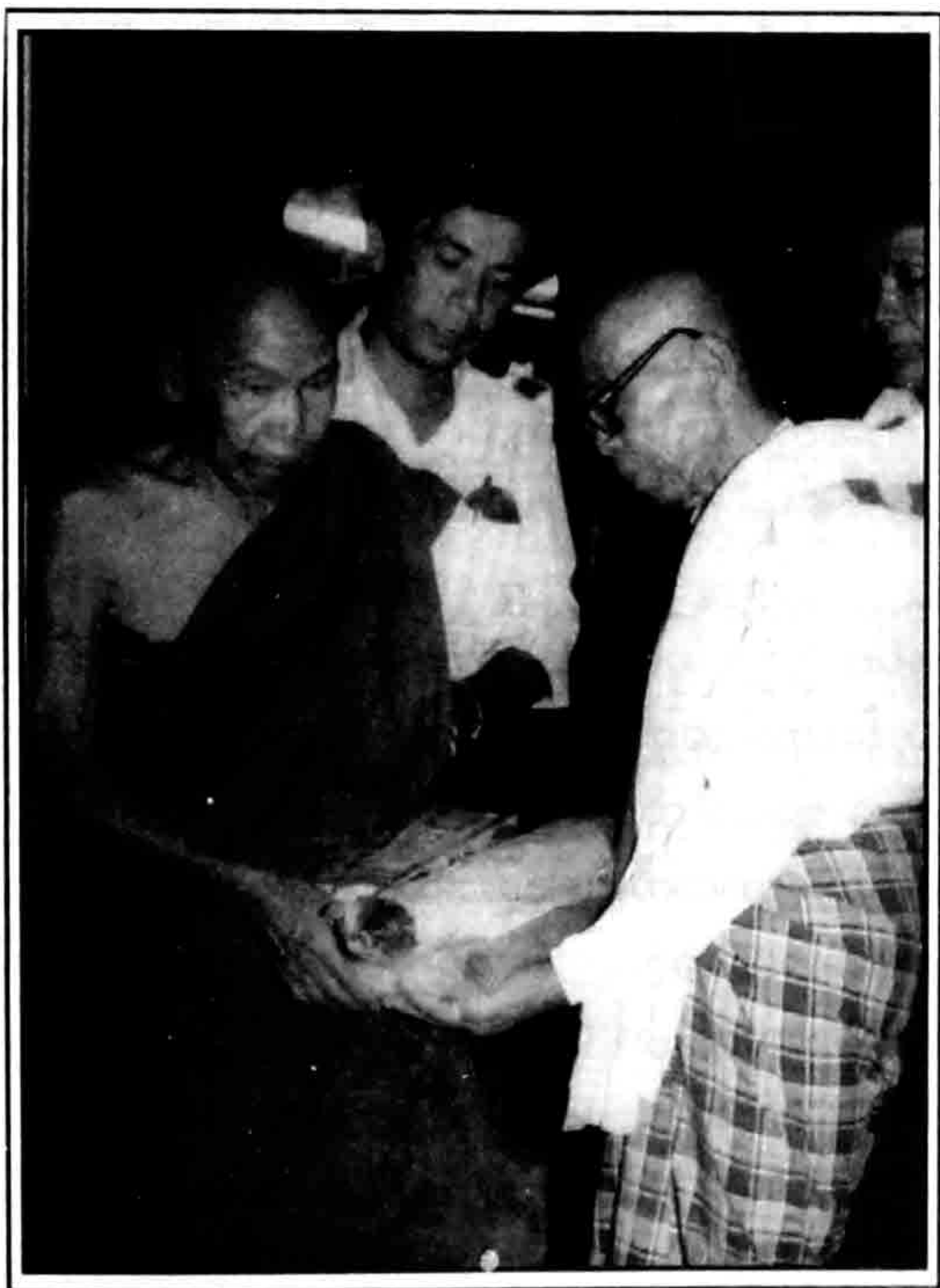

မန္တလေးမြို့ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက် ရတနာဗိမာန်
စာချကျောင်းသည် မူလက “မြို့အုပ်ကျောင်း” အမည်ဖြင့်
ဆရာတော် ဦးတိက္ခ (ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ မူလစာချ)
ကျောင်းထိုင်၊အုပ်ချုပ်၊စာချခဲ့သောကျောင်းဖြစ်သည်။
၎င်းဆရာတော်ပျံလွန်တော်မူပြီးနောက် တပည့်ဖြစ်သော

ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဉ္ဇူသာဘိဝံသက ၁၂၉၈-ခုနှစ်တွင် ဆက်လက်
ကျောင်းထိုင်စာချခဲ့သည်။ ခေတ်ပျက်သောအခါ မြို့အုပ်
ကျောင်းမှာ မီးထဲပါသွားသည်။ ထိုအခါ ၁၃၀၄-ခုနှစ်တွင်
ပွဲစားကြီး ဦးသုခ+ဒေါ်ဦးဇွန်းတို့က မြို့အုပ်ကျောင်း အနောက်
ဘက်၌ ရတနာဘုံမြင့်စာချကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့
သည်။

၁၃၁၄ခုနှစ်ရောက်သောအခါ မန္တလေးမြို့ စစ်ကိုင်း
တန်းမှ ဦးလှမောင်+ဒေါ်ကင်းတို့က မြို့အုပ်ကျောင်းနေရာ
၌ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်းကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။
၎င်းတို့ကတိုက်ကျောင်းဆောက်လုပ်ရန် အလှူငွေများ လာ
လှူရာဆရာတော်က တာဝန်မယူနိုင်သဖြင့် ခေတ်ပျက်ထဲတွင်
ပြေးရင်းလွှားရင်း ဓားပြတိုက်ခံလိုက်ရ၍ တိုက်ကျောင်း
မဆောက်နိုင်တော့ဘဲ ပျဉ်ထောင်ကျောင်းသာ ဆောက်လုပ်
လှူဒါန်းရတော့သည်။

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဉ္ဇူသာဘိဝံသသည် ဂူတော
ဒယမည်သောဆန်းစာဝါတွင် နာမည်ရသော ဗန်းမော်တိုက်
ဆရာတော်ဦးဥတ္တမထံမှ နည်းနာနိဿယခံယူခဲ့သည်။ ထိုစာ
ဝါကို ပို့ချလည်းပို့ချ။ ဆန္ဒမေဒနီ ကျမ်းစာအုပ်အဖြစ်လည်း
ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုစာဝါတွင် အထူးနာမည်ရသည်။ သုဗော
ဓာလင်္ကာရကျမ်းကိုလည်းပိုင်နိုင်စွာပို့ချနိုင်သောကြောင့် ဆန်း
စာဝါနည်းတူနာမည်ကောင်းရခဲ့သည်။ ဂုဏ်သတင်းရနံ့
သင်းပျံ့ခဲ့သည်။ အလင်္ကာရတ္ထမေဒနီကျမ်း စာအုပ်အဖြစ်
လည်း ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

နန္ဒမူချောင်ဆရာတော် နှင့် ခမည်းတော် ဦးဘမင်း

ပခုက္ကူ၊ မန္တလေး နှစ်နည်းလုံးနည်းပေး၍ စာပေ ပို့ချရာ စာလိုက်သံဃာများစွာသဘောကျကြသည်။မန္တလေးမြို့၌စာလိုက်သံဃာအများဆုံး ဆရာတော်များတွင်

တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပရိယတ္တိသာသန ဟိတအသင်းကြီးက ၁၃၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် “ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဉ္ဇူ သာဘိဝံသ၊ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ မူလစာချ” ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော် အပ်နှင်းကာ ကိုးကွယ်ခြင်းပြုခဲ့သည်။ ၁၃၂၀ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ဆက်ကပ် ပူဇော်ခဲ့သည်။ ၁၃၅၃-ခုနှစ်တွင် “အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု” ဘွဲ့ဆက်ကပ်ပူဇော်ခဲ့သည်။

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဉ္ဇူသာဘိဝံသသည် ၁၃၄၄ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း (၁၀) ရက်နေ့တွင် တူ၊ တပည့်ဖြစ်သော ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသအား ရတနာဗိမာန် စာချကျောင်း၏ကိစ္စအဝဝကို လွှဲအပ်ပြီးနောက် စစ်ကိုင်း ဘက်သို့ တောထွက်တရားအားထုတ်နေခဲ့သည်။ ဆရာတော် တရားအားထုတ်ခဲ့သောချောင်ကိုယ်ခုအခါ “နန္ဒမူချောင်” ဟုနာမည်တွင်နေသည်။

စာဝါပို့ချနည်းလမ်းပြ

ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ဆရာ လည်းဖြစ်၊ ဘကြီးဘုန်းကြီးလည်းတော်သော ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဉ္ဇူ သာဘိဝံသ၏ပြန်ခေါ်မှုကြောင့် ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာ ရာမတိုက်မှ မန္တလေးမြို့ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက် ရတနာ ဗိမာန်စာချကျောင်းသို့ပြန်ရောက်ကာ ၁၃၂၉-ခုနှစ်မှစ၍

လက်ထောက်အဖြစ်စာချခဲ့သည်။ ရဟန်းတော် အရှင်
ဇောတိကာဘိဝံသသည် ဆန်းစာဝါ၊ အလင်္ကာစာဝါတို့၌
ဆရာခြေကိုအမိလိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဆရာကောင်းတပည့်
ပီသခဲ့သည်။ “ဆရာကောင်းတပည့် ပန်းကောင်းပန် နောက်
ဆံတဝင့်ဝင့်” ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဇ္ဈိမသာဘိဝံသ စစ်ကိုင်းဘက်
သို့ တောထွက်တရားအားထုတ်ချိန်မှစကာ ရတနာဗိမာန်
စာချကျောင်း၏ ပဓာနနာယကဆရာတော်အဖြစ်ဖြင့်စာဝါ
များပို့ချခဲ့သည်။ အလင်္ကာနှင့် ဆန်းစာများပို့ချရာတွင် စာ
လိုက်သံဃာ(၃၀၀)ကျော်မျှရှိသည်။ စာချကောင်းသော
ကြောင့် စာသင်သားလောကတွင် “ချမ်းဇော” ဟုဥဒါန်းတွင်
သည်။ စာချတန်းစာဝါများပို့ချရာ၌ကားစာလိုက်သံဃာ
(၁၀၀) ကျော်မျှလောက်သာရှိသည်။

အရှင်သံဃရက္ခိတမဟာသာမိထေရ်သည် သာသ
နာနှစ် ၁၇၀၀ နှင့် ၁၈၀၀ အတွင်း အေဒီ ၁၁ ရာစုတွင်
သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ထင်ရှားသောဆရာတော်ဖြစ်သည်။ တတိယ
ဝိဇယဗာဟုမင်း၏ဆရာလည်းဖြစ်သည်။ စွယ်တော်၊ သပိတ်
ဓာတ်တော်နှင့် သံဃာတော်များအား စောင့်ရှောက်ရန်နှင့်
သီဟိုဠ်ကျွန်းသူ၊ ကျွန်းသားတို့ကို အပ်နှင်းခြင်းခံရသော သာ
သနာပိုင်ဆရာတော်လည်းဖြစ်သည်။

အရှင်သံဃရက္ခိတ မဟာသာမိထေရ်သည်-

၁။ သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်း

၂။ သုဗောဓာလင်္ကာရဋီကာကျမ်း

- ၃။ ဂုတ္တောဒယဆန်းကျမ်း
 ၄။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဘိနဝဋီကာကျမ်း
 ၅။ ပယောဂသိဒ္ဓိကျမ်း
 ၆။ မောဂ္ဂလာန ပဋိကာဋီကာကျမ်း
 ၇။ သမ္ပန္နစိန္တာ စသောကျမ်းများစွာကို ပြုစုတော်မူခဲ့သော ကျမ်းပြုအကျော်ဆရာတော်ဖြစ်သည်။

အရှင်သံဃရက္ခိတမဟာသာမိထေရ်သည် သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်းကို ငါးခန်းခွဲ၍ (၃၆၇) ဂါထာတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပြထားသည်။

- ၁။ ဒေါသာဝဗောဓ ပထမခန်းတွင် (၆၇) ဂါထာ
 ၂။ ဒေါသပရိဟာရာဝဗောဓ ဒုတိယခန်းတွင်(၄၈)ဂါထာ
 ၃။ ဂုဏာဝဗောဓတတိယခန်းတွင် (၄၈) ဂါထာ
 ၄။ အတ္ထာလင်္ကာရာဝဗောဓစတုတ္ထခန်းတွင်(၁၇၄)ဂါထာ
 ၅။ ဘာဝါဝဗောဓ ပဉ္စမခန်းတွင် (၃၀) ဂါထာဟု အသီးသီးရှိသည်။

သက္ကတကျမ်းတို့၌လာသော အလင်္ကာသဘောများကို မာဂဓဘာသာမျှသာ တတ်ကျွမ်းသူတို့အတွက် လွယ်ကူစွာသိရှိနားလည်သဘောပေါက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ကာရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အရှင်သံဃရက္ခိတမဟာသာမိထေရ်သည် ပိင်္ဂလဆရာ စသူတို့စီစဉ်ထားသောဆန်းကျမ်းများကမာဂဓဘာသာ (ပါဠိ) မျှသာ တတ်သူတို့အလိုရှိသော အကျိုးမပြီးစေနိုင်သောကြောင့် ၎င်းတို့ လွယ်ကူချမ်းသာစွာ သိနားလည်စေ

ရန် ရည်ရွယ်ချက် လောကီဆန်းကျမ်းများကိုမိ၍ “ဝုတ္တောဒယ” မည်သော ဆန်းကျမ်းကို ရေးသားပြုစုခဲ့ကြောင်း ကျမ်းဦး၌ ပြည့်စုံစွာဝန်ခံခဲ့သည်။ ဆရာတော်၏စေတနာနှင့် ရိုးသားမှုဂုဏ်ကိုကြည်ညိုကာအတုယူသင့်လေစွ။ ၎င်းကျမ်းကို-

၁။ အမည်သညာနှင့် ပရိဘာသာကိုညွှန်ပြသော ပထမပိုင်း၌ (၁၆) ဂါထာ

၂။ မကြာဖြင့်ဖွဲ့သော ဂါထာမျိုးကို ညွှန်သော ဒုတိယပိုင်း၌ (၂၉) ဂါထာ

၃။ သမဝုတ္တိကိုညွှန်ပြသော တတိယပိုင်း၌ (၆၁) ဂါထာ

၄။ ထက်ဝက်တူဂါထာကိုညွှန်ပြသော စတုတ္ထပိုင်း၌ (၁၁) ဂါထာ

၅။ လေးပါးလုံး၊ မတူဂါထာများကိုညွှန်ပြသော ပဉ္စမပိုင်း၌ (၁၁) ဂါထာ

၆။ ဆပ္ပစ္စယဝေဖန်မှုကို ညွှန်ပြသော ဆဌပိုင်း၌ (၆) ဂါထာနှင့် နိဂုံးသုံးဂါထာဟု (၆) ခန်းခွဲ၍ (၁၃၇) ဂါထာတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ဤကျမ်း၌ မတ္တာဆန်း၊ ဝဏ္ဏဆန်းသဘာဝများကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ညွှန်ပြထားသည်။ လောကီဆန်းကျမ်းလာ ဥပဒေများဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓစကားတော် ပိဋကတ်ဂါထာများကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးကြည့်သောအခါ မကိုက်ညီမှုများတွေ့ရှိပါက ဆန်းနှင့်ကိုက်ညီသွားအောင်ဟု မပြင်ဆင်ပါနှင့်။ သာမညဂါထာဟုသာ နာမည်ပေးပါဟု ပထမပိုင်းလာ “အနန္တရောဒိတံစည” အစချီသောဂါထာ “နဒိဿတေတ္ထ ယံ ဆန္တံ” အစချီသော ပဉ္စမပိုင်းလာ ဂါထာတို့ဖြင့် သတိပေးညွှန်ပြခဲ့

သည်။ သတိပြုလိုက်နာဖွယ်ကောင်းလေစွ။

အရှင်သံဃရက္ခိတမဟာသာမိထေရ်သည် ကျမ်းပြီး နိဂုံး၌ သုံးဂါထာတို့ဖြင့် မိမိ၏ဆန္ဒနှင့်ရည်ရွယ်ချက်ကိုဖော်ပြ ခဲ့သည်။ “သေလန္တရာယတနဝါသိကုသီလတ္ထေရပါဒေါ” အစ ချီသောဂါထာဖြင့် ဆရာကျေးဇူးနှင့်ဆရာပေါ်ထားသော မိမိ ၏ဆန္ဒကို ဖော်ကျူးထားသည်။ ဆရာကျေးဇူးနှင့် ဆရာပေါ် ထားသော မိမိ၏ဆန္ဒကို ဖော်ကျူးထားသည့်ကျေးဇူးသိတတ် မှုကို ကြည်ညိုကာ အတုယူကျင့်သုံးသင့်လှသည်။

‘ပရတ္တသမ္မာဒနတော၊ ပုညေနာဓိဂတေနဟံ၊

ပရတ္တသမ္မာဒနတော၊ ဘဝေယျံ ဇာတိ ဇာတိယံ’ ဂါထာဖြင့် သူတစ်ပါးတို့၏အကျိုးစီးပွားဖြစ်သော ဝုတ္တောဒယ ခေါ် ဆန်းကျမ်းကို ပြီးစေသည့်အတွက် ရသောကောင်းမှု ကြောင့် ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း၌ သူတစ်ပါးအကျိုးကို ပြီးစေ နိုင်သူဖြစ်ရလို၏။ သူများအကျိုး ဆောင်စွမ်းနိုင်သူဖြစ်ရလို ၏။ ဘုရားဖြစ်လို၏ဟု ရည်ရွယ်ချက်မြင့်မားစွာ ဆုတောင်း မှုကို ဖော်ပြခဲ့သည်။

“အဝလောကိတမတ္တေန၊ ယထာ ဆပ္ပစ္စယာ မယာ။

သာမိတာ သာဓေယန္တေဝ၊ မိစ္ဆိတတ္ထမ္ပိပါဏိနော” ဂါ ထာဖြင့် မိမိသည် ကြည့်ရှုကာမှဖြင့် ဆစ္စပ္ပယနည်းတို့ကိုပြီးစေ သလို သတ္တဝါတို့လည်း အလိုရှိသောအကျိုးဖြစ်ကြပါစေ’ဟု မိမိဉာဏ်စွမ်းရည်နှင့် သတ္တဝါတို့အပေါ်ထားသော အာသာ ဆန္ဒကိုပါ ညွှန်ပြခဲ့သည်။ ၎င်းကိုလေးစားကာ အတုယူလျက် ကိုယ့်ကျိုးသာကြည့်တတ်သော အတ္တဟိတသမားသက်သက်၊

ဘယ်သူသေသေ ငတေမာပြီးရော၊ ရသာလျှင် ဘနဖူး သိုက်
တူးသူမဖြစ်စေဘဲ ပရဟိတကို လောင်းပေးကာ ဆောင်ရွက်
သင့်လှပါသည်။ ထိုအခါ အတ္တဟိတပါစွမ်းဆောင်ပြီး ဖြစ်
နိုင်ပါသည်။ ‘အများအကျိုးဆောင် ကိုယ့်ကျိုးအောင်’ နိုင်သည်
မဟုတ်ပါလော။

“ကျမ်းကြီးပဌာန်း၊ ကျမ်းငယ်ဆန်း၊ ကျမ်းလတ် ဓာတု
ကထာ၊ ခက်သုံးဖြာ” ဟု ရှေးပညာရှင်များက မိန့်ဆိုခဲ့ကြ
သည်။ ယင်းသုံးကျမ်းသည်ပထမပြန်စာမေးပွဲတို့၌ အရေးပါ
သကဲ့သို့ဓမ္မာစရိယစာပြန်ပွဲတို့၌လည်း ပဓာနကျလှသည်။

“ကံစမ်းမန်း၊ ဉာဏ်စမ်းဆန်း ” ဟုလည်းဆိုရိုး
စကားရှိသည်။ ကံကောင်း မကောင်းသိချင်လျှင် မန္တလေး၌
နေကြည့်ပါ။ သိပါလိမ့်မည်။ ဉာဏ်ကောင်းမကောင်း သိချင်
လျှင် ဆန်းကျမ်းကိုသင်ကြည့်ပါ။ သိပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်
ဆန်းကျမ်းသည် ခက်ခဲနက်နဲသည့်အတွက် ဉာဏ်ကြီးကျယ်
ရင့်သန်သူများသာ ကျွမ်းကျင်စွာ လေ့လာ၊ ကျက်စား၊ သက်
ဝင်နိုင်သည်။

ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဇ္ဈိသာဘိဝံသ မဟာထေရ်
မြတ်သည် ဆန္ဒမေဒနီကျမ်းကို ပြုစုရုံသာမက ရတနာ
ဗိမာန်စာချကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေသမျှကာလ ပတ်လုံး
ဝုတ္တောဒယခေါ်ဆန်းကျမ်းကိုတပည့်များနည်းစနစ် မှန်ကန်
စွာရရှိစေ၍လွယ်ကူစွာ နားလည်သဘောပေါက်ကာ လက်
ဆင့်ကမ်း သင်ကြားပေးနိုင်သည်ထိ အမြဲမပြတ် ပို့ချကာ
နည်းပေးတော်မူခဲ့သည်။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဇ္ဈိသာ

ဘိဝံသမဟာထေရ်မြတ်၏တူတပည့်ဖြစ်သော ရဟန်းတော် အရှင် ဇောတိကာဘိဝံသမထေရ်သည်လည်း ဆရာခြေသို့ အမိလိုက်လျက် ဆန်းကျမ်းကို “လမ်းရိုးဟောင်းတွင်၊ ဆင့်ကာ ထွင်၊ သုတ်သင်ကာမျှ လွယ်ကာရ” စေရန် လွယ်ကူသော နည်းစနစ်များဖြင့် ဆန်းသစ်တီထွင်ကာ တပည့်တို့အား ပြန်လည်ပို့ချခဲ့သည်။ “ဆရာကောင်း တပည့်ပန်းကောင်းပန် နောက်ဆံတဝင့်ဝင့်” ဖြစ်ခဲ့သည်။ စာသင်သားတို့၏ နှုတ်ဖျား၌ “ချမ်းဇော” ဟု သီခိုနေသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် အခြေ ပါဒသင်ဦးစ တပည့်တို့အားဆန်းကို လွယ်ကူစွာ နားလည် သဘောပေါက် အသိဉာဏ်ပွင့်လင်း စေရန်တိမ်ရာမှနက်ရာ သို့သွားသော ရေကူးနည်းကဲ့သို့ လွယ်ရာမှခက်ရာသို့ တဖြည်းဖြည်းချင်း တက်လှမ်းသွားသောနည်းဖြင့် သင်ကြား ပေးတော်မူသည်။ ဝုတ္တောဒယခေါ် ဆန်းကျမ်းဖွဲ့စည်းပုံ အစဉ် အတိုင်းမသင်ဘဲ ပထမပိုင်းပြီးလျှင် ဒုတိယပိုင်းကိုကျော်ကာ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမပိုင်းများကို ဦးစားပေးကာ ရှေးဦးစွာ သင်ပြ၍ ဒုတိယပိုင်းနှင့် ဆဋ္ဌမပိုင်းတို့ကို နောက်မှ သင်ပြပေး တော်မူပါသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် နိုင်ငံ တော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်မှစ၍ တပည့် အရှင်ပညာဝံသကို မိမိကိုယ်စား စာသင်သားတို့အား သင် ကြားပေစေသည်။ တပည့်အရှင်ပညာဝံသသည်လည်း ဆရာစကားကို မြေဝယ်မကျလိုက်နာကာ ကြိုးစားပို့ချသင်ပြ

မှုကြောင့် ဂုဏ်သတင်းရနဲ့ သင်းပျံ့ခဲ့သည်။ စာသင်သားတို့ ဆန်းဇယားများနေစဉ် ကူးနေရမှုဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်စေ၍ လွယ်ကူသက်သာစွာ သင်ယူနိုင်ကြစေရန် “ဆန်းဂဏ ဝိကပ်ပုံပြကျမ်း” စာအုပ်အဖြစ် စီစဉ်ထုတ်ဝေထားပါသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် အမြဲပို့ချသော အောက်ယမိုက်ငါးကျမ်း အလင်္ကာ၊ ဆန်းစာဝါများ၊ ပါရာဇိကဏ်၊ သီလက္ခန္ဓ်၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီဟူသော စာချတန်းစာဝါများသာမက အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိဘာဝနီဋီကာကျော်၊ ကင်္ခါဝိတရဏီ အဋ္ဌကထာ၊ ရူပသိဒ္ဓိ၊ စသော စာဝါများ အလျင်းသင့်သလို ပို့ချလေ့ရှိသည်။ ကစွာယနသာရ၊ ဘောဒစိန္တာဟူသော သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းများ၊ မောဂ္ဂလာန် သဒ္ဓါကျမ်းပါ သုံးခေါက်မျှ ပို့ချခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ထူးထူးခြားခြား “ကမ္မဝါစာ သင်တန်း၊ သိမ်သင်တန်း၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်ကို အခြေခံ၍ လက်တွေ့တရားရှုမှတ်နည်းသင်တန်း” များလည်း ရံဖန်ရံခါ ပို့ချလေ့ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာ ဘိဝံသမှာ သိမ်သမုတ်ပွဲများကို ဦးဆောင်အဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမုတ်ခဲ့သောသိမ်များ (၄၀) ကျော်မျှရှိနေပြီဖြစ်သည်။ နောင်အလျဉ်းသင့်သည့်အခါ “ကမ္မဝါစာသင်တန်းနှင့် သိမ်သင်တန်းစာအုပ်များ” ထုတ်ဝေဖြစ်မည်ထင်ပါသည်။ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ အတွက် အလွန်အကျိုးများ၍ လက်စွဲပြုရမည့် စာအုပ်ဖြစ်နေသောကြောင့် ထုတ်ဝေဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါဦးမည်။

ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်း၌ လက်ရှိစာချနေသော ဦးပညာဝံသက သူ၏မှတ်တမ်းစာအုပ်၌ ရဟန်းတော်အရှင် ဇောတိကာဘိဝံသအကြောင်းကို ၁၃၅၀- ပြည့်နှစ်လောက်က အောက်ပါအတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ရေးမှတ်ထားသည်ကို ဖော်ပြလိုက်သဖြင့် ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ၏ သာသနာ့တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပုံကိုသိရှိကာ ကြည်ညို နိုင်ပါသည်။

“ကျွန်ုပ်သည် ဆရာတော်ဘုရား၏တစ်နေ့တာ သာသနာ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ပုံကို နေ့စဉ် တွေ့မြင်ရသဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကို ကြည်ညို၍ မဆုံးပီတိဖုံးလျက်နေမိ သည်။

တစ်နေ့တာ သာသနာ့တာဝန် ထမ်းဆောင်ပုံမှာ ဆရာတော်ဘုရားသည် နံနက် (၄)နာရီခွဲခန့်တွင် ကျိန်းစက် ရာမှထပြီးမေတ္တာပို့သည်။ ညဉ့်အခါ၌လည်း နိုးလာသောအခါ အမြဲတမ်းမေတ္တာသုတ်ရွတ်ဖတ်သည်ကို ကြားနာရသည်။

နံနက် (၆)နာရီတွင် အရုဏ်ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးသည်။ ပြီးလျှင် စာကြည့်သည်။ စာကြည့်သောအခါ ထိုင်လျက်၊ ရပ်လျက်သာကြည့်သည်။ အိပ်လျက်စာကြည့်သည်ကို တစ်ခါမျှ မတွေ့ဖူးပါ။ (၈)နာရီတွင် စာသင်သားများအား စာပြန် စာတက်လုပ်ပေးသည်။ (၉)နာရီတွင် စာဝါပို့ချသည်။ (၁၀)နာရီတွင် ပြီးသည်။ ပြီးလျှင် စာမတက်ရသေးသူများ စာတက်ပေးသည်။ (၁၁)နာရီတွင် နေ့ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသည်။ ပြီးလျှင် နေ့လယ်အချိန်တွင် ကျိန်းစက်လေ့မရှိ။ စာကြည့်

သည်။ မေတ္တာပို့သည်။

မွန်းလွဲ(၁)နာရီတွင် ရေချိုးသည်။ ပြီးစာကြည့်သည်။ ညနေ(၃)နာရီတွင် စာဝါပို့ချသည်။ ပြီးလျှင် စာဆက်ကြည့်သည်။ ညနေ(၅)နာရီတွင် ညဝါပို့ချသည်။ ပြီးလျှင် လမ်းလျှောက်၍ မေတ္တာပို့သည်။ ၆နာရီ ၁၅မိနစ်ခန့်တွင် ဘုရားဝတ်တက်သည်။ ပြီးလျှင် တပည့်သံဃာများအား သြဝါဒပေးသည်။ ဥပုသ်နေ့ဆိုလျှင် အထူးသြဝါဒ ပေးလေ့ရှိပါသည်။

ည(၇)နာရီ စာပြန်ကျောင်း တက်ခိုင်း၍ စောင့်ကြပ်ပေးရင်း မေတ္တာပို့သည်။ ပုတီးစိပ်သည်။ (၉)နာရီတွင်စာပြန်ပြီးသည်။ ၉နာရီ ၁၅မိနစ်တွင် ညဝါရွတ်ခိုင်းသည်။ သည် အချိန်မှာလည်းစောင့်ကြပ်ပေးရင်းမေတ္တာပို့သည်။ ၁၀နာရီ ၁၅မိနစ်တွင်ပြီးသည်။ ပြီးလျှင်ဆရာတော်ဘုရား မကျိန်းစက်သေးပါ။ ဆက်လက်၍ မေတ္တာပို့သည်။ များသောအားဖြင့် ၁၁နာရီခန့်မှ ကျိန်းစက်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ဤကား ဆရာတော်ဘုရား၏ တစ်နေ့တာ သာသနာ့တာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်းတည်း။ ဤကဲ့သို့ နေ့စဉ် ကျွန်ုပ်တွေမြင်ရခြင်းသည် ကျွန်ုပ်အတွက် ဣဌမင်္ဂလာဖြစ်၍ မှတ်တမ်းတင်ထားလိုက်သည်။

သံယုတ္တနိကာယ်သည် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်အားထုတ်ကြိုးပမ်းကြသော ယောဂီတို့အား ကျေးဇူးများသော နိကာယ်ဖြစ်ကြောင်း -

“ဗဟုကာရဿ ယတိနံ ဟိ ၊

ဝိပဿနာစာရ နိပုဏဗုဒ္ဓိနံ၊

သံယုတ္တဝရနိကာယဿ၊

အတ္ထံ သံဝဏ္ဏနံ ကာတုံ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြထားသည်။

သံယုတ္တနိကာယ်၌ ၁။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ၂။ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ၃။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ၄။ သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ၅။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်ဟု ငါးကျမ်းရှိသည်။ ၎င်းကို “သံယုတ်ငါးကျမ်း” ဟု ခေါ်သည်။ သုတ္တန်ပေါင်း (၇၇၆၂) သုတ်ရှိသည်။ သဂါထာဝဂ္ဂနှင့် နိဒါနဝဂ္ဂတစ်အုပ်၊ ခန္ဓဝဂ္ဂနှင့် သဠာယတနဝဂ္ဂတစ်အုပ်၊ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်က တစ်အုပ်ဟု ဆဋ္ဌမူ (၃) အုပ်ရှိသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် သံယုတ်ငါးကျမ်းကို ဆရာထံမှာ မသင်ယူခဲ့သော်လည်း ပိဋကတ်ကို ဆရာလွတ်ကြည့်ရှုနိုင်သည်ထိ သင်ယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် သံယုတ်ငါးကျမ်းကို အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့နှင့် တွဲကာ၊ ဖတ်ရှုလေ့လာတော်မူသည်။ သုံးခေါက်တိတိ အစဉ်မပြတ် မကျော်မလွှားဘဲ ကြည့်ရှုတိုက်ဆိုင်ဖတ်ဖြစ်သည်။ ရံဖန်ရံခါ ဖတ်ဖြစ်သည့်အကြိမ်ကား မရေတွက်နိုင်ပါဟု မိန့်တော်မူဖူးသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဆန်း၊ အလင်္ကာ စာဝါများ ပို့ချသောအခါ သံယုတ္တနိကာယ်မှ ဂါထာကောင်းများထုတ်ဆောင်ကာ နမူနာပြုပြီး သင်ပြနိုင်ခြင်းဖြစ်သလို ဒကာ၊ ဒကာမတို့အား တရားဟော ပြောရာ၌ဖြစ်စေ၊ တပည့်တို့အား ဩဝါဒပေးရာ၌ဖြစ်စေ သံယုတ္တနိကာယ်လာ အကြောင်းအရာများကို ဟောပြောနိုင်ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် နိကာယ်ကြီးငါးရပ်ရှိရာဝယ် ရှေးနိကာယ်ကြီး လေးရပ်အနက် ဒီဃနိကာယ်၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်တို့ကို ဆရာ အသီးသီးတို့ထံမှာ လက်ထပ်သင်ယူခဲ့သည်။ သံယုတ္တနိကာယ်ကို ကြည့်စာအဖြစ်ဖြင့် လေ့လာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး နိကာယ်ဖြစ်သည့် ခုဒ္ဒကနိကာယ်တွင် အဘိဓမ္မာပိဋကနှင့် ဝိနယပိဋကတို့ကို ဆရာအဆူဆူတို့ထံမှာ ဆရာနည်းကျ အောင်သင်ယူခဲ့သည်။ ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဝင် သုတ္တန္တပိဋကများ သာ ဆရာအသီးသီးထံ မသင်ယူခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဝင် သုတ္တန္တပိဋကတို့မှာ (၁) ခုဒ္ဒကပါဌ (၂) ဓမ္မပဒ (၃) ဥဒါန (၄) ဣတိဝုတ္တက (၅) သုတ္တနိပါတ (၆) ဝိမာနဝတ္ထု (၇) ပေတဝတ္ထု (၈) ထေရဂါထာ (၉) ထေရီဂါထာ (၁၀) ဇာတက (၁၁) နိဒ္ဒေသ (မဟာနိဒ္ဒေသနှင့် စူဠနိဒ္ဒေသ) (၁၂) ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ (၁၃) အပဒါန (၁၄) ဗုဒ္ဓဝံသ (၁၅) စရိယာပိဋက တို့ဖြစ်သည်။

၎င်းတို့ကို ဆဋ္ဌမူစာအုပ်များ ထုတ်ဝေသောအခါ-

(၁) ခုဒ္ဒကပါဌ (၂) ဓမ္မပဒ (၃) ဥဒါန (၄) ဣတိဝုတ္တက (၅) သုတ္တနိပါတတို့ကို တစ်အုပ်ရိုက်ထားသည်။ ယင်းကို “ခုဒ္ဒကငါးကျမ်းတွဲ” ဟုခေါ်သည်။ (၁) ဝိမာနဝတ္ထု (၂) ပေတဝတ္ထု (၃) ထေရဂါထာ (၄) ထေရီဂါထာတို့ကို တစ်အုပ်ရိုက်ထားသည်။ ယင်းကို “ဝိမာနလေးကျမ်းတွဲ” ဟုခေါ်သည်။ အပဒါနပါဠိကို နှစ်အုပ်ခွဲထွက်သည်။ ပထမအုပ်တွင် “ထေရာပဒါန” မျှသာပါသည်။ ဒုတိယအုပ်တွင်

“ထေရာပဒါန၊ ထေရီ အပဒါန၊ ဗုဒ္ဓဝံသနှင့် စရိယာပိဋက”
တို့ပါသည်။ ယင်းကို “ အပါဒါန်သုံးကျမ်းတွဲ ” ဟုခေါ်သည်။

နိဒ္ဒေသတွင် မဟာနိဒ္ဒေသနှင့်စူဠနိဒ္ဒေသဟု နှစ်မျိုး
ရှိသောကြောင့် မဟာနိဒ္ဒေသတစ်အုပ်နှင့် စူဠနိဒ္ဒေသ တစ်အုပ်
ဟု နှစ်အုပ်ခွဲထွက်သည်။ ဇာတကပါဠိသည် ပထမအုပ်၊ ဒုတိ
ယအုပ်ဟု နှစ်အုပ်ရှိသည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂသည် တစ်အုပ်တည်း
ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဝင် သုတ္တန္တပိဋကများ
(၁၅) ကျမ်းမျှရှိသော်လည်း ဆဋ္ဌမူ စာအုပ်အနေဖြင့် (၉)အုပ်မျှ
ရှိသည်။ နေတ္တိ၊ ပေဋကောပဒေသပါဠိနှစ်ကျမ်းတို့ကို တစ်
အုပ်နှင့် မိလိန္ဒာပညာ တစ်အုပ်ပါထည့်လျှင် (၁၁) အုပ်မျှရှိ
သည်။ ယင်းပါဠိတော်တို့ကို ဖွင့်ဆိုသော အဋ္ဌကထာများ
ထင်ရှားရှိသော်လည်း ဋီကာများ အလွန်ရှားလှသည်။ ထို့
ကြောင့် ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာကိုသာ ပဓာနထား၍
ကြည့်ရှုလေ့လာရသည်။

၎င်းကျမ်းတို့တွင် နိဒ္ဒေသနှင့် ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ နှစ်ကျမ်း
တို့သာ နက်နဲခက်ခဲသော ကျမ်းများဖြစ်သည်။ ကျန်သည့်
ကျမ်းများသည် အလွန်လွယ်ကူ၍ လူ့လောကထဲ အထူးပျံ့နှံ့
ထင်ရှားသော ကျမ်းများဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကို
ကြည့်ရှုကာမျှဖြင့် သိမြင်နားလည်နိုင်သည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ပခုက္ကူ
မြို့ မဟာဝိသုတာရာမ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ကြီးမှပြန်ခဲ့ရ၍
မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက် ရတနာဗိမာန်စာချ

ကျောင်းသို့ရောက်သောအခါ ခုဒ္ဒကနိကာယ်ဝင် သုတ္တန္တ ပိဋကများကို အဋ္ဌကထာများနှင့်ယှဉ်တွဲကြည့်တော်မူသည်။ ပိဋကပါဠိတော်များကို အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့နှင့် ယှဉ်တွဲ ကြည့်ထားသောကြောင့် ပိဋကတ်တော်နှင့်ယှက်နွယ်သော မည်သည့်အကြောင်းအရာမဆို ကျမ်းညွှန်းနှင့်တကွ လွယ် ကူစွာပြောနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ “ သာသနာ့ ဝန်ဆောင်ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်မှသာ အာရုံထွေပြားတဲ့အတွက် အနည်းငယ် စဉ်းစားပြီးမှ ပြောနိုင်တော့တယ် ” ဟု မိန့်ဆိုတော်မူဖူးသည်။

တိပိဋကဓရစာမေးပွဲဖြေဆိုရန် စာကျက်သောအခါ ဒီဃနိကာယ်ကျက်မှတ်ရာတွင် တစ်နေ့လျှင် စာမျက်နှာ သုံး ဆယ်မျှရသည်။ ဝိနယပိဋကကိုကျက်မှတ်ရာတွင် စာမျက်နှာ ငါးဆယ်မျှရသည်။

ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဇ္ဈသာဘိဝံသက လက်မှတ် မထိုးဘဲ ကန့်ကွက်သောကြောင့် မဖြေဆိုခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ပရိယတ်တင့် ပဋိပတ်ကျင့်

“ပရိယတ်လည်းတင့်စေ၊ ပဋိပတ်လည်းကျင့်စေ”ဟု ပခုက္ကူဆရာတော်များက သြဝါဒခြွေလေ့ရှိသည်။ ‘နေ့ပရိယတ်၊ညပဋိပတ်’ကျင့်ဆောင်ဖြစ်အောင် တိုက်တွန်းထားခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။ စာသင်၊စာချ ပရိယတ် ဂန္ထဓုရကို စွမ်းစွမ်း

တမံထမ်းဆောင်နေသော ရှင်ရဟန်းများသည် ဝိပဿနာဓုရခေါ် ပဋိပတ်ကျင့်စဉ်များ မကွေမကွာ ကပ်ပါလာအောင် ကျင့်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ အသိနှင့်အကျင့် တစ်ထပ်တည်းကျပေမည်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံပေမည်။

ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ငယ်စဉ်ကပထဝီကသိုဏ်းကို လေ့ကျက်ဖူးသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်များကိုရွတ်ဖတ်ပွားများအောက်မေ့ခြင်းဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းနှင့် “သတ္တဝါများ ချမ်းသာကြပါစေ” စသည်ဖြင့် မေတ္တာပို့ခြင်းဗြဟ္မဝိဟာရကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကိုလေ့ကျက်ခဲ့၊ လေ့ကျက်နေဆဲဖြစ်သည်။

ရဟန်းတို့ . . . သတိပဋ္ဌာန်တို့ကိုခုနစ်နှစ်ပတ်လုံးငါဘုရားဟောသည့်အတိုင်းပွားများသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်စေ၊ ဥပါဒါန်အကြွင်း အကျန်ရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်စေ၊ တစ်ပါးပါးကို ဧကန်ရနိုင်သည်။ ခုနစ်နှစ်မဟုတ်တောင် တဖြည်းဖြည်းနေ့ရက်များ လျော့ကာ ခုနစ်ရက်မျှ အားထုတ်ရှုမှတ်လျှင်ပင် အနာဂါမိဖိုလ်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်တစ်ခုခုကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ရရှိနိုင်သည်။

ရဟန်းတို့ . . . သတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်လမ်းသည်(၁) သတ္တဝါတို့၏ စိတ်စင်ကြယ်ရန် (၂)စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းလွန်မြောက်ရန် (၃)ငိုကြွေးခြင်းလွန်မြောက်ရန် (၄) ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းချုပ်ငြိမ်းရန် (၅) စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ချုပ်ငြိမ်းရန် (၆)အရိယာမဂ်ကိုရရန် (၇) နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တစ်ခု

တည်းသော ကျင့်စဉ်ဖြစ်သည်” ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓက သတိပဋ္ဌာန် ရှုမှတ်မှုကြောင့်ရရှိနိုင်သောကောင်းကျိုးများကို မဟာသတိ ပဋ္ဌာနသုတ်၌ ဟောကြားမိန့်မြှတ်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်များကို ရှုမှတ်ပွားများသင့်လှသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ရတနာ ဗိမာန်စာချကျောင်း ပဓာနနာယက ဖြစ်ခါစ သက်တော် (၃၅) နှစ်အရွယ် ၁၃၃၅-ခုနှစ်တွင်ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် မင်္ဂလာရေစင်ရွာသို့ကြွ၍ သတိပဋ္ဌာန်ကျင့်စဉ်များကို အတော်ပေါက်မြောက်သည်ထိ ရှုမှတ်လေ့ကျင့်အားထုတ် ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၉၆-ခုနှစ်တွင်လည်း စာချခြင်း စသောနှောင် ဖွဲ့မှုများကို ယာယီဖြတ်တောက်ကာ ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်းမြို့ နယ်ရှိ ကုက္ကိုင်းမဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ၌ သတိပဋ္ဌာန် ပဋိပတ္တိကျင့်စဉ်များကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်အေးအေးချမ်းချမ်း ကြိုးစားအားထုတ်ကျင့်ကြံခဲ့သည်။

မိမိအမြဲသိတင်းသုံးရာ ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်း ရောက်သည့်အခါ၌လည်း စာချခြင်း၊ စာကြည့်ခြင်း၊ တပည့် ရဟန်း၊ သာမဏေများကိုဆုံးမဩဝါဒပေးခြင်း၊ ဒါယကာ၊ ဒါယိ ကာမများကိုတရားဟောခြင်း၊ ဧည့်ခံစကားပြောခြင်း စသည် တို့ပြုလုပ်ပြီးလျှင် တစ်ပါးတည်းနေသည့်အချိန်၌ တရားထိုင် မေတ္တာပို့ဂုဏ်တော်ပွားနေခြင်းဖြင့်သာအချိန်ကိုအကျိုးရှိစွာ ကုန်လွန်စေသည်။ တစ်ချိန်က ဇမ္ဗူရတနာမဂ္ဂဇင်း၌ အရှင် တေဇာဓိပတိ (သာသနာ့ တက္ကသိုလ်) ဟူသော ကလောင် နာမည်ဖြင့် စာရေးသူတင်ပြခဲ့သော “မြင်တော်မူစေချင်စမ်း

ပါဘိ” ဆောင်းပါးမှ ကောက်နှုတ်၍ ဖော်ပြပါဦးမည်။

၁၃၆၀-ပြည့်နှစ် နတ်တော်လပြည့်ကျော် (၁၀) ရက်၊
ည (၈) နာရီ အချိန်ကဖြစ်၏။ စာရေးသူသည် ဦးဥတ္တရနှင့်
အတူ ဆရာတော်အား ဝတ်ဖြည့်ပေးနေ၏။ ယနေ့သည်
ဆရာတော်၏ သက်တော် (၆၀) ပြည့် မွေးနေ့မင်္ဂလာပွဲ
ကျင်းပသောနေ့ဖြစ်၏။ ပင့်သံဃာ (၆၀) တို့နှင့် ကျောင်းရှိ
သံဃာ(၇၈)ပါးတို့အားဒန်ပေါက်ဆွမ်း ကပ်လှူပြီး မိမိရရှိ
ထားသော လာဘ်လာဘများမှ သင်္ကန်း၊ ထီး၊ ဖိနပ်၊ တဘက်၊
ဆပ်ပြာ၊ လက်ဆွဲအိတ် စသည်တို့ကို ကပ်လှူ ပူဇော်တော်မူ
၏။ ဒကာ၊ ဒကာမတို့အားလည်း ဒန်ပေါက်ထမင်းဖြင့်
ကျွေးမွေးဧည့်ခံ၏။

သက်ကြီး၊ ဝါကြီး မဟာထေရ်မြတ် ပင့်သံဃာ (၆၀)
တို့နှင့်အတူ ကျောင်းရှိ သံဃာ (၇၈) ပါး၊ တိုက်တွင်းရှိ
သံဃာတော်များ၊ မန္တလေးတိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်ရဲမြင့် အမှူး
ပြုသော အကြီးအကဲများ၊ ဆရာတော်၏ ဇာတိရွာမှ ဒကာ၊
ဒကာမများ၊ ပွဲကုန်းလှည်းတန်းစသော မန္တလေးမှ ပစ္စည်း
လေးပါး ဒကာ၊ ဒကာမများစသည်ဖြင့် ကြက်ပျံမကျ စည်စည်
ကားကားကျင်းပခဲ့၏။

စာရေးသူ၏ စိတ်သည် ဆရာတော်ကို ဝတ်ဖြည့်နေ
သော်လည်း နေ့ခင်းက မြင်ကွင်းများကို မြင်ယောင်ပြီး
ပျော်ရွှင်နေ၏။ ဆရာတော်လည်းကြည်နူးနေလိမ့်မည်ဟု
စာရေးသူကထင်မိ၏။ သို့သော် စာရေးသူ ထင်သည်များ
ပါစင်အောင်လွှဲပေ၏။

စာရေးသူလုံးဝ မျှော်လင့်မထားသော “အယံ မေကာယော (ပ) အနိစ္စဇ္ဈာဒနပရိမဒ္ဒန ဘောဒန ဝိဓံသန ဓမ္မော” ဟူသော စကားကိုဆရာတော်မိန့်မြွက်သောကြောင့်ဖြစ်၏။

စာရေးသူသည် ဆရာတော်၏ မျက်နှာကိုအလန့်တကြားလှည့်ကြည့်မိ၏။ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး ကြက်သီးမွေးညှင်း တဖျင်းဖျင်းထကာ ကြောချမ်းသွား၏။ ဆရာတော်မိန့်မြွက်သော စကားရပ်သည် ဝိပဿနာဉာဏ်ရင့်သန်ပြီး မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ ရုပ်နာမ်တို့၏ ဖြစ်ပျက်သဘာဝကို အသေးစိတ် ခွဲခြားသိမြင်နေသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရင်တွင်းဖြစ်စကားများဖြစ်၏။

ဝိပဿနာ ရင့်သန်သူသည်သိအပ်သိသင့်သော တေဘူမက သင်္ခါရတို့ကို အနိစ္စစသည်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုနေသောကြောင့် “ငါ၏ရုပ်ခန္ဓာသည်ဖြစ်ပြီးလျှင်တည်မြဲမနေဘဲ ပျက်သွားသောကြောင့် မမြဲခြင်းအနိစ္စပါတကား။ ခန္ဓာကိုယ်၏မကောင်းသောအနံ့တို့ကိုပယ်ဖျောက်ရန် နံ့သာရေစသည်ဖြင့် အသားအရေပေါ်လိမ်းကျံဖုံးလွှမ်းနေရပါတကား။ ကိုယ်လက်အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ ညောင်းညာကိုက်ခဲမှုတို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်အတွက် ကြိတ်ချေဆုပ်နယ်၊ နင်းနှိပ်ပေးနေရပါတကား။ မည်သို့ပင်ပြုပြင်ပေးနေရသော်လည်း ပျက်ချိန်တန်လျှင်ပျက်တတ်ပါတကား။ ဤခန္ဓာကြီးဟာ ဘာမှအသုံးမကျပါတကား” ဟု ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖောက်ခွဲ၊ ထိုးထွင်း၊ သိမြင်နိုင်၏။

ခန္ဓာကိုယ်၌ အနိစ္စစသည်ဖြင့် အဖန်ဖန်သုံးသပ်ရှု

ခြင်းသမ္ပသနဉာဏ်(ဝါ) ဝိပဿနာဉာဏ်မရှိသူသည် ကြောက်
မက်ဖွယ် အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့ စသည်တို့ကို မြင်ရ၊ ကြားရ
သည့်အခါကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်တတ်၏။ ဝိပဿနာ ဉာဏ်ရှိ
သူကား ကြောက်မက်ဖွယ် အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့ တို့ကိုမြင်ရ၊
ကြားရ၊ နှမ်းရှုရသော်လည်းကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှုမရှိ။
ဝိပဿနာကြောင့် ပါမောဇ္ဇ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိတို့ အစဉ်အတိုင်း
ဖြစ်ပြီးလျှင် ပေါ်လာသောချမ်းသာသုခသည် မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာ
ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။

ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် မိမိ၏
စိတ်ကိုစာပေပရိယတ်နှင့်ဝိပဿနာဉာဏ်ပဋိပတ်သို့ အမြဲ
ညွှတ်ကာ ကိုင်းရှိုင်းနေဟန်ရှိသည်။ လာဘ်လာဘများ၌ငြိ
ကပ်တွယ်တာနေဟန်မရှိ။ “တစ်စတစ်စ၊စွန့်ဝံ့မှလျှင်၊ ဘဝ
နောက်နှောင်း ၊ ဆက်တိုက်ကောင်း၏”ဟု ဆိုသည့်
အတိုင်း လာဘ်လာဘများနှင့်ခန္ဓာကိုယ်ချမ်းသာမှုကို စွန့်နေ
ဟန်ရှိသည်။ ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည်
ဝိပဿနာရှုမှတ်မှုကြောင့် တွေ့သိရသောအသိများကိုမှတ်
တမ်းပြုထားလေ့ရှိသည်။ ဤနေရာ၌ “ သတိ ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့်
မှတ်တမ်းပြုစုထားသည်ကိုသာဖော်ပြပါမည်။

သတိ

သစ္စာမသိ အရိယာ မဖြစ်၊
သစ္စာသိမှ အရိယာ ဖြစ်သည်။
သမုဒယကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်သည်။

ဒုက္ခကြောက်လျှင် သမုဒယကို ပယ်ရသည်။

သမုဒယကိုပယ်မှ ဒုက္ခငြိမ်းသည်။

အလိုကျလျှင်လောဘ၊ အလိုမကျလျှင် ဒေါသ
အားလုံးတို့ပင် သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်သည်။

ပေါ်လာသမျှ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတို့သည်ဖြစ်ပေါ်လာပြီး
ပျောက်ပျက်သွားကြလို့ မမြဲအနိစ္စ ၊ ဒုက္ခ သစ္စာချည်းပဲ။
ဤသို့ဒုက္ခကို သိခြင်းသည် သမုဒယကို ပယ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ငယ်ရွယ်စဉ်က ပျော်မွေ့ဖွယ်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပျော်မွေ့နိုင်
သော်လည်း အရွယ်ရ၍ တရားဓမ္မများသိမြင်မှု ကျယ်ပြန့်လာ
သောအခါ တရားသာ ပျော်မွေ့ဖွယ်ရှိသည်။ ရဟန်းတော်
အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် အသိနှင့်တစ်ထပ်တည်း ဟပ်မိ
စေရန် အောက်ပါအတိုင်း တပည့်တို့ကို ဆုံးမလမ်းညွှန်တိုက်
တွန်းခဲ့သည်။

ဘာနဲ့ပျော်မွေ့မလဲ

ငါ့ရှင်တို့ အသက်အရွယ်ကြီးလာတဲ့အခါ -

တိုက်တာအဆောက်အဦး အာဝါသနဲ့လည်း မပျော်မွေ့
နိုင်ဘူး။

စားကောင်းသောက်ဖွယ်နဲ့လည်း မပျော်မွေ့နိုင်ဘူး။

ဝတ်စရာ အဝတ်အထည်နဲ့လည်း မပျော်မွေ့နိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် အသက်အရွယ်ကြီးလာတဲ့အခါ

တရားဓမ္မနဲ့ ပျော်မွေ့ရမှာ။ ပျော်မွေ့နိုင်အောင် ကြိုတင်ပြီး
ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ထားရမယ်။

စွန့်လှူဓမ္မပစ္စယ

မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီးက ရှင်၊ ရဟန်းများ အား “ရဟန်းကိစ္စ၊ နှစ်စုရ၌၊ လုံးလအားသည်း၊ ဟိတ် ဟန်နည်း၍၊ ပစ္စည်းမသို့၊ စိတ်မတို့၊ ခင်ပျိုကြီးပွား ကြောင်း၊ ခင်အိုလည်းကြီးပွားကြောင်း” ဟု ဆုံးမထား သည်။ ရှင်ရဟန်းများ ကြီးပွားကြောင်းနည်းလမ်းကောင်းများ ဖြစ်သည်။

ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ထိုဆုံးမ စာနှင့်အညီ ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်း၌ ပဓာန နာယက အဖြစ် စာချခဲ့သည်မှစ၍ ယနေ့ထိနှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း မပျက် မကွက်ဝါဆိုလပြည့်ကျော်(၃)ရက် (သို့မဟုတ်) (၅)ရက် နေ့ များတွင် စာအောင်သံဃာ၊ စာချဘုန်းကြီး၊ ဝေယျာဝစ္စဆောင် ရွက်သူ၊ ဝါဆိုသံဃာဟု အသီးသီး သတ်မှတ်ပိုင်းခြားကာ မိမိရရှိလာသည့်လာဘ် လာဘများကို ခွဲဝေလှူဒါန်းခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဆရာလည်းဖြစ်၊ ဘကြီးလည်း တော်စပ် သည့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ နန္ဒမူချောင်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ နန္ဒမဇ္ဈိသာဘိဝံသ သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က အမြဲမပြတ် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့သည်။

စာချဆရာတော်အားချီးမြှင့်နေပုံ

ကျေးဇူးရှင် ဖခင်ကြီး ဦးဘမင်းကိုလည်း ပြုစုစောင့်ရှောက်သည်။ ၁၃၅၀- ပြည့်နှစ်မှစ၍ မိမိဇာတိရပ်ရွာမှ အသက် (၈၀)ကျော်အဘိုးအဘွားများအားနှစ်စဉ်ပင် သက်ကြီးပူဇော်ပွဲပြုလုပ်၍ စွန့်ကြဲခဲ့သည်။ မန္တလေးမြို့ပေါ်ရှိ

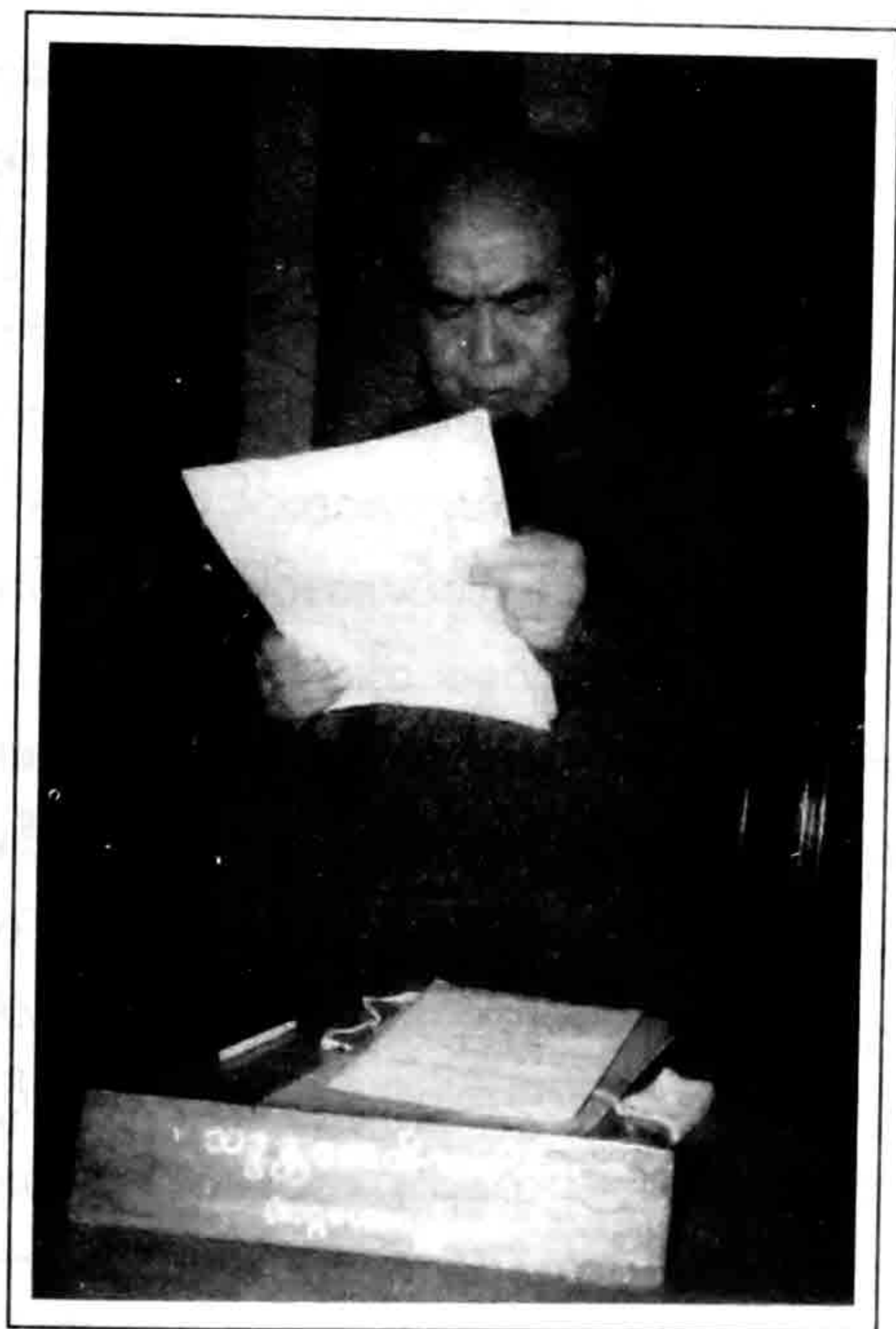
သက်တော်ရှည် ဆရာတော်ကြီးများအားလည်း နှစ်စဉ်ပူဇော်
ကန်တော့လေ့ရှိသည်။

နန္ဒမူချောင်ဆရာတော်အားပြုစုနေပုံ

ယေ ဝုဗ္ဗမပစာ ယန္တိ ၊ နရာဓမ္မဿ ကောဝိဒါ။
ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေစ ပသံသာ ၊ သမ္ပရာယေစ သုဂ္ဂတိ။
မိမိထက် အသက်သိက္ခာဂုဏ်ဝါ ကြီးမားပုဂ္ဂိုလ်များ
ကို ရိုသေလေးစားပူဇော်မှု၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာပြုကျင့်သူသည်
မျက်မှောက် ဘဝ၌လည်း ပညာရှင်တို့၏ ချီးမွမ်းမှုကို ခံယူ
ရသည်။ နောင်သံသရာ၌လည်း ကောင်းသော ဘုံဌာနသို့
ရောက်ရသည်။

ဌာနအေးအေးညိုအေးညို

သောသနာရေးဆောင်ရွက်နေပုံ

သောသနာရေး ဆောင်ရွက်ခါ

“သမ္မတ္တော ဘာရော အဝဿံ အာဝဟိတဗ္ဗော
ရောက်လာသော တာဝန်ကို မလွဲမသွေ ထမ်းဆောင်ရ
မည်” ဟူသော ဥပဒေသအတိုင်း ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူမည်သူမဆို
မိမိထံ ကျရောက်လာသော တာဝန်များကို မလွဲမသွေ

ဧကန်မူချ ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

သာသနာတော်သန့်ရှင်း၊ တည်တံ့ပြန့်ပွားအောင် ဆောင်ရွက်ကြရာ၌စာပေပို့ချခြင်း၊ တရားဟောခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားပြသခြင်း၊ ဓမ္မစာအုပ်များရေးသားထုတ်ဝေဖြန့်ချိခြင်း၊ စာပြန်ပွဲ၊ စာမေးပွဲများပြုလုပ်ခြင်း၊ သာသနာတော်နှင့် ယှက် နွယ်သော ကိစ္စရပ်များဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ အာပတ္တာဓိက ရုဏ်း၊ ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းများငြိမ်းအေးအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း စသည်ဖြင့်ကိုယ်စွမ်းနိုင်ရာမှ လုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ၁၃၂၉ ခုနှစ်မှစ၍ ရှင်ရဟန်းတို့အား ပထမပြန် ဓမ္မာစရိယစာပေများ အမြဲပို့ချပေးခဲ့သည်။ ဒကာ၊ ဒကာမတို့အားသင့်လျော်သော အချိန်၌ ပြုလုပ်သောပွဲအားလျော်စွာသင့်လျော်သော တရား တော်များကို ကျေနပ်ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်အောင် ဟောကြား တော်မူသည်။ လက်တွေ့တရားအားထုတ်လိုသူတို့အား လက်တွေ့တရားအားထုတ်နည်း သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့ကို ညွှန်ပြပေးခဲ့သည်။ စာပြန်ပွဲ၊ စာမေးပွဲများလည်း ကျင်းပ ပြုလုပ်ပေး ခဲ့သည်။

(က)မန္တလေးမြို့ (ဂ) နယ်မြေ ဓမ္မာစရိယ စာဖြေဌာန ၏ ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်ကို ၁၃၃၀-ခုနှစ်မှ ၁၃၄၂-ခုနှစ်ထိ (၁၂) နှစ်တိုင်တိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

(ခ) ၁၃၄၂ ခုနှစ်တွင် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံသံဃာ့အဖွဲ့ အစည်းကြီးပေါ်ပေါက်လာသောအခါ သံဃသမ္မတီရ သံဃာ့

ကိုယ်စားလှယ်တာဝန်ကို စလျှင်စခြင်းပင်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ပဌမပြန်နှင့် ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲများကိုလည်း ကြီးကြပ်ကျင်းပပေးရသည်။

(ဂ) မန္တလေးအနောက်တောင်မြို့နယ်၊ မြို့နယ် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့အကျိုးဆောင်တာဝန်ကို ၁၃၅၅-ခုနှစ်ထိ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

(ဃ) ၁၃၅၆ ခုနှစ်မှ ၁၃၅၇ ခုနှစ်ထိ နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃဝန်ဆောင်တာဝန်ကို နှစ်နှစ်မျှထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

(င) ၁၃၅၇ ခုနှစ်မှ စ၍ ၁၃၆၈ ခုနှစ်ထိ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၃၆၉-ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော်အဖြစ် သာသနာရေးများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

(စ) ၁၃၆၆-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်မှ (၁၅) ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေမဟာပါသာဏလှိုင်ဂူ၌ ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာထိပ်သီးညီလာခံသို့ တက်ရောက်ကာ သာသနာရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

တိုက်တွင်းကတ္တရာလမ်း ဖြစ်မြောက်အောင်ဆောင်ရွက်စဉ်

ကြီးလေးကြီးသမိုင်းဝင် ဆုတောင်းပြည့် ချမ်းသာကြီး
 မြတ်စွာဘုရားအား လုံးတော်ပြည့် ရွှေသင်္ကန်း ကပ်လှူပူဇော်
 ရေးနှင့် ဘက်စုံပြုပြင်တည်ဆောက်ရေး၊ ချမ်းသာကြီးတိုက်
 အတွင်း ကတ္တရာလမ်းဖြစ်မြောက်ရေး စသည့် တိုက်တာကိစ္စ
 များကိုလည်း ဦးစီးဦးကိုင် ဦးဆောင်ကာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်
 တော်မူခဲ့သည်။ ဆောင်ရွက်နေဆဲလည်းဖြစ်သည်။ ဆက်
 လက်ဆောင်ရွက်နေဦးမည်လည်းဖြစ်သည်။

ဓမ္မဒူတ

“စရထ ဘိက္ခုဝေ စာရိကံ ဗဟုဇနဟိတာယ
ဗဟုဇန သုခါယ လောကနုကမ္မာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ
သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

ရဟန်းတို့- လူများစွာ၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာ
ဖို့ရန် ခရီးထွက်ကြ၊ ဒေသစာရိ ကြံချီကြ။

ဒေသေထဘိက္ခုဝေဓမ္မံ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေ
ကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ
ကေဝလ ပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ။

ရဟန်းတို့- အစ၊အလယ်၊အဆုံး ကောင်းခြင်း
သုံးဖြာနှင့်ပြည့်စုံသော အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝစကားလုံးလှ
သော အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစင်ကြယ်သော
တရားကို ဟောပြောကြ။

“ပကာသေထ ဘိက္ခုဝေ ဗြဟ္မစရိယံ- ရဟန်းတို့
မြင့်မြတ်သော အကျင့်ကိုထင်ရှား ပေါ်လွင်အောင်
ဖော်ပြကြ” ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓကပထမဝိကျုတ်တွင် ခြောက်ဆယ်
သောရဟန်းတို့အား သာသနာပြုကြွကြွရန်တိုက်တွန်း မိန့်မှာ
တော်မူခဲ့သည်။ ယင်းသြဝါဒကို ရှင်ရဟန်းများ အမြဲလိုက်နာ
တော်မူခဲ့ကြသည်။

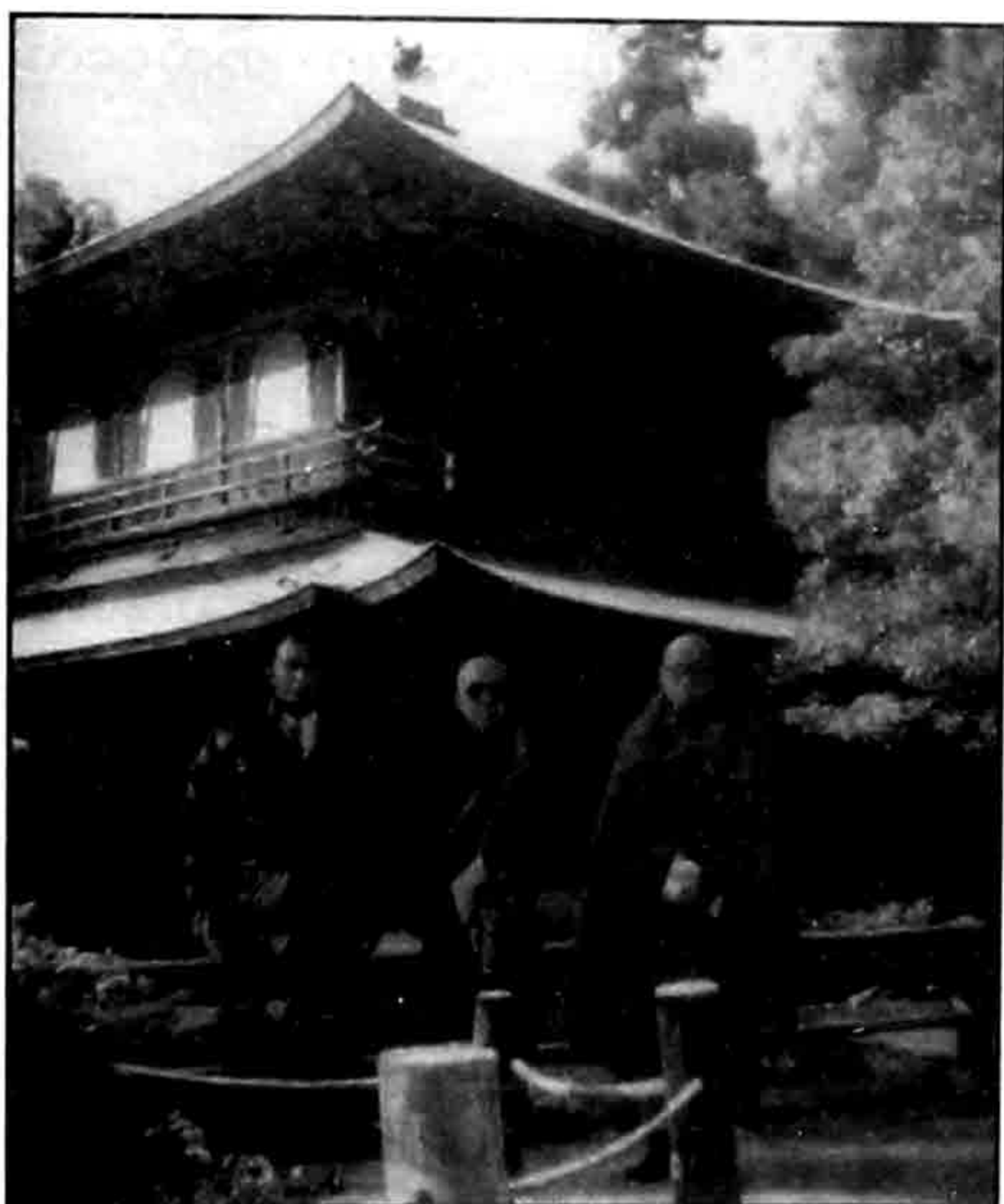
မြတ်ဗုဒ္ဓစကားတော်ကို မြေဝယ်မကျ လိုက်နာတော်

မူသော ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ပြည်တွင်း၌ ဒကာ၊ဒကာမများ ပင့်လျှောက်ရာဌာနသို့ မေတ္တာ ကရုဏာပြည့်ဝစွာထားလျက် ကြွရောက်တော်မူ၍ တရား ရေအေး အမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့သည်။ မြန်မာ့ အသံရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားတို့မှလည်း ဒကာ၊ ဒကာမ များအား ဓမ္မမိုးရေ သွန်းဖြိုးဝေအောင် ရွာချပေးခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်မှ (၁၅) ရက်ထိ ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့သို့ ဓမ္မဒူတခရီးကြွ၍လည်း တရားတော် များ ဟောကြားခြင်း၊ ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သခြင်း စသည်ဖြင့် သာသနာရေး ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဤနေရာ၌ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ၏ ဂျပန်ခရီးသွားမှတ်တမ်းကိုလည်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

(၉. ၂. ၉၇) နေ့ည (၁၁:၁၅) နာရီအချိန်တွင် ရန်ကုန်လေဆိပ်မှ ဂျပန်လေကြောင်း ခရီးစဉ်ဖြင့် အိုဆာကာ မြို့သို့ စတင်ထွက်သည်။ မစိုးရိမ်တိုက်သစ် ဆရာတော် ဦးသီရိန္ဒာဘိဝံသနှင့် ဗိုလ်မှူးချစ်ခင်ပါသည်။ တစ်ဦးအတွက် လေယာဉ်ခ အမေရိကန်ဒေါ်လာ(၁၅၈၂), ပေးရသည်။ ပထမတန်းအဆင့် သူဌေးကြီးများ၊ လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ အဆင့်အတိုင်း အမြင့်ဆုံးအဆင့်မှ ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည် ဟုသိရသည်။ အိုဆာကာလေဆိပ်သို့ မြန်မာ (၄:၃၀) နာရီ ဂျပန် (၆၀:၃၀) နာရီ ရောက်သည်။လေဆိပ်တွင် (၁) နာရီ ခန့်မျှကြာသည်။ အိုဆာကာမြို့ထဲသို့ ကားဖြင့်ဖြတ်ကာ တိုကျိုမြို့သို့ကူးသည်။ ခရီးစဉ် (၂) နာရီခန့်မျှကြာသည်။

ဂျပန်ပြည် ဓမ္မဒူတာခရီးစဉ်

(၁၁. ၂. ၉၇) နံနက် (၉:၀၀)နာရီ ၌အဂွန်ရှူး ကြယ်တာရာ မီးထွန်းပွဲတော်သို့သွားသည်။(၁၁:၀၀) နာရီ ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီး (၁၂:၀၀) နာရီအချိန်တွင် အဂွန်ရှူးကြယ် တာရာ မီးထွန်းပွဲတော်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။
(၇) နိုင်ငံမှ ဘာသာရေးအဖွဲ့ဝင်များ တက်ရောက်ကြသည်။
ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံဂါထာ၊ သဗ္ဗိတိယောဂါထာနှင့် အဘိဝါဒန သီလိဿ ဂါထာများ ရွတ်ပွားကာ ဆုတောင်းရသည်။ (၁:၀၀)

နာရီ အချိန်တွင်မီးထွန်းပွဲတက်ရောက် ကြည့်ရှုလေ့လာသူ များနှင့် ဘာသာရေးသဘောများ၊ ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောများ ဆွေးနွေးဖြစ်သည်။ ဂိုဏ်းချုပ်နှင့် တွေ့ဆုံစကားပြောသည်။ ဂျပန် TV အဖွဲ့နှင့် အမေးအဖြေပြုလုပ်သည်။ (၂:၃၀) နာရီတွင် ပြန်လာခဲ့သည်။ မြို့ထဲသို့ လှည့်လည် လေ့လာ သည်။

(၁၂. ၂. ၉၇) ရက်နေ့နံနက် ဆီးနှင်းတွေသိပ် များနေသည်။ သစ်ပင်တွေထိပ်ဖျားဖွေးဖွေးဖြူနေသည်။ အရှေ့ဘက်တောင်တန်းအားလုံးအစိမ်းရောင်ပျောက်ကာ အဖြူရောင်သန်းနေသည်။ တိုက်တာအဆောက်အဦးတွေ ပေါ်မှာ မတ်ထု၊ မူးထု၊ ငါးမူးထုခန့် ဆီးနှင်းတွေ တစ်ပြင် လုံးဖုံးလွှမ်း နေသည်။ နံနက် (၅:၂၀) နာရီတွင်ရေချိုးသည်။ နံနက်စာ ကော်ဖီ၊ ပေါင်မုန့်၊ ယိုများဖြင့် ဘုန်းပေးပြီး သံပုရာ ရည်သောက်သည်။ (၇:၀၀) နာရီခန့်တွင် ဆရာတော် ဦးသီရိန္ဒာဘိဝံသ ကြွလာသည်။ သူ့အခန်းလိုက်ကာ စကား ပြောသည်။ (၉:၂၀) နာရီတွင် မိတာ (၄၀၀) (၂၅) မိုင်ကွာ သည့် နာရာကို သွားသည်။ (၁၀:၃၀) နာရီတွင် ရောက်သည်။ ရှင်တို့ဥယျာဉ် လေ့လာရသည်။ ၎င်းမှအပြန် ဆူးဝါးရား ဟိုတယ်၌ နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေးသည်။ ၎င်းမှအပြန် ကမ္ဘာတွင် အကြီးဆုံး အသားအဆောက်အဦးဘုရားကျောင်း၊ ရှေး တက္ကသိုလ်ဟောင်းနှင့် ဘုရားကျောင်းများသို့ သွားလေ့လာ ရသည်။

ဗိုလ်မှူးချစ်ခင်၊ မစိုးရိမ်တိုက်သစ်ဆရာတော်နှင့်
ချမ်းသာကြီးဆရာတော်

(၁၃. ၂. ၉၇) ရက်နေ့ (၈:၅၀) မိနစ်တွင် (၁၄) ရာစုက စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအိမ်နှင့်အိမ်ယာ ဗုဒ္ဓပြတိုက် ဥယျာဉ်သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုသည်။ ဂိုရိုး စစ်ဘုရင်၏ (၁၇) ရာစု နန်းတော်ပြတိုက်သွားကြည့်သည်။ ကြီးကျယ် ခန်းနား၏။ အသားများအများဆုံး၊ အကောင်းဆုံးအသုံးပြုထား၏။ ညီလာခံပုံစံများဖြင့်ပြသထားသည်။ မြေအောက်ရထားစီး ကာမြို့ထဲ၊ဈေးထဲသို့ လှည့်လည်လေ့လာခဲ့ပြန်သည်။ဈေးတွေ ကြီးကျယ်၏၊ သပ်ရပ်၏၊ ခမ်းနား၏၊ ပြောင်လက်သန့် ရှင်းနေ၏၊ အံ့မခန်းရှိလှသည်။

(၁၄. ၂. ၉၇) နေ့၌ ကျိုတိုမြို့သို့ လေ့လာရေး သွား

ကြသည်။ မိုမိယာမာ လိုက်ပို့သည်။ မိုမိယာမာသည်တော်၏။ စေတပ်၏။ စီမံခန့်ခွဲတတ်၍ သွက်လက်လျှင်မြန်သည်။

(၁၅. ၂. ၉၇) နေ့တွင် စင်တို့ဘုရားကျောင်း၊ ကျောက်ရေတန်း၊ စီယုံမဉ္ဇူ စသည်တို့ကို ဖူးမျှော် လေ့လာကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ အိုဆာကာ လေဆိပ်မှ ညနေ (၆:၀၀) နာရီထွက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန် လေဆိပ်သို့ (၁၂:၃၀) နာရီ အချိန်ပြန်ရောက်သည်။ မြန်မာ စံတော်ချိန် (၁၀:၃၀) နာရီ ဖြစ်သည်။ ပျံသန်းချိန် (၆:၃၀) နာရီကြာသည်။

၁၃၆၆-ခုနှစ်နတ်တော်လတွင် အိန္ဒိယ၊နီပေါနိုင်ငံရှိ သံဝေဇနိယလေးဌာနသို့ဗုဒ္ဓဒဿနခရီးလည်း ကြွသွားတော်မူခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဂယာခရီးသွားမှတ်တမ်း အကျဉ်းမျှတင်ပြလိုက်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဂယာ ခရီးသွားမှတ်တမ်း

၂၄. ၁၂. ၂၀၀၄

ကမ္ဘာအေး မဟာနာယကကျောင်းဆောင်မှ ၆:၃၀ ထွက်သည်။ ၈:၁၀ နာရီမှာ လေယာဉ်ထွက်သည်။ စစ်တွေသို့ ၉:၁၀ နာရီရောက်သည်။ ဗုဒ္ဓဂယာတွင် နှင်းမုန်တိုင်းကျနေသဖြင့် ဆက်မထွက်နိုင်။ ထို့ကြောင့် စစ်တွေဟိုတယ်၌ ညအိပ်ရသည်။ စစ်တွေမြို့တွင် ဘုရားဖူးလည်သည်။ စစ်တွေဟိုတယ်မှာတင် နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေးရသည်။

၂၅. ၄. ၂၀၀၄

စစ်တွေဟိုတယ်တွင် အရုဏ်ဆွမ်း ဘုန်းပေးရသည်။
နေ့ ၁၂၃၀ ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ထွက်ရ၍ ၂၃၀နာရီ ရောက်သည်။
မြန်မာကျောင်းမှာ တည်းခိုရသည်။မဟာဗောဓိစေတီတော်၊
မဟာဗောဓိပင်နှင့် သတ္တဌာနများသို့ လှည့်လည်ဖူးမျှော်
ရှိခိုးရသည်။

၂၆. ၄. ၂၀၀၄

ဗာရာဏသီပြည်သို့ ၆း၃၀ နာရီသွားသည်။ ဗုဒ္ဓဂယာ
နှင့် ဗာရာဏသီ (၁၈၇) မိုင်ဝေးသည်။ ညနေ (၅) နာရီ
ရောက်သည်။ လမ်းတွင် စစ်သံမှူးက ဆွမ်းကပ်သောကြောင့်
ဆွမ်းဘုန်းပေးသည်။ မိဂဒါဝုန်ကျောင်းမှာတည်းသည်။

၂၇. ၄. ၂၀၀၄

နံနက် ၆း၀၀ နာရီတွင် လုဗ္ဗိနီသို့သွားသည်။ ဗာရာ
ဏသီနှင့် လုဗ္ဗိနီ ၂၅၀ မိုင်ဝေးသည်။ ညနေ ၆း၀၀ နာရီ
ရောက်သည်။ ရွှေမြန်မာကျောင်းမှာ တည်းသည်။

၂၈. ၄. ၂၀၀၈

ကုသိနာရုံသွားသည်။ တထာဂတဟိုတယ်မှာ
နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေးသည်။ ကုသိနာရုံကျောင်းမှာတည်းသည်။
အင်္ဂါရစေတီ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စေတီများကို ဖူးသည်။

၂၉. ၄. ၂၀၀၈

ပတ္တနားမြို့သို့သွားသည်။ စမ္မာနဂိုမှာ နေ့ဆွမ်းဘုန်း
ပေးသည်။ ဝေသာလီပြည်တွင် ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ရာ
ဌာန၊ ကေသမုတ္တိနိဂုံး၊ ကာဠာမသုတ်ဟောရာဌာန၊ ဓာတ်

၈၀ ◆— အရှင်စောဇနိယ (တက္ကသိုလ်တေဇာလင်း)

တော်စုပေါင်းဌာနစသည်တို့ကို လေ့လာဖူးမြော်သည်။

၃၀. ၉. ၂၀၀၈

ပတ္တနားမှာ လှည့်လည်လေ့လာသည်။

၃၁. ၉. ၂၀၀၈

အိန္ဒိယမှ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ရောက်သည်။

အိန္ဒိယပြည်၊ တထာဂတဟိုတယ်ရှေ့ဝယ်

“ မြတ်စွာဘုရားသက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ကမူ ဝါကျွတ်သောအခါ ဘုရားဖူးရောက်လာကြကုန်သော ရဟန်း ကောင်းရဟန်းမြတ်တို့ကို ဆည်းကပ်ဖူးမြော်ခွင့်ရခဲ့ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူသောအခါ ဘုရားဖူးရဟန်း

တော်များ လာရောက်တော့မည်မဟုတ်သဖြင့် အဘယ်
နေရာအဘယ်ဌာန၌ ရဟန်းကောင်းရဟန်းမြတ်တို့ကို ဆည်း
ကပ်ဖူးမြော်ခွင့် ရနိုင်ပါမည်နည်း။ ဖူးမြော်ခွင့်ရနိုင်တော့မည်
မဟုတ်ပါဘုရား ” ဟု အရှင်အာနန္ဒာက မြတ်စွာဘုရားအား
လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က အရှင်အာနန္ဒာအား
ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည့်နောက်၌ အောက်ဖော်
ပြပါလေးဌာနသို့ရဟန်းယောက်ျား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပါသကာ
ဒါယကာများနှင့် ဥပါသိကာ ဒါယိကာမများ ဘုရားဖူး
လာရောက်ကြမည့်အကြောင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။

သံဝေဂနိယ (၄) ဌာန

ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုသော
အမျိုးကောင်းသားတစ်ဦးအတွက် သွားရောက်ဖူးမြော်
သံဝေဂယူသင့်သောဌာန၊လေးဌာနတို့ရှိကုန်၏။ အဘယ်
လေးဌာနတို့နည်း ။

(က) ဤလုမ္ဗိနီသာမော အင်ကြင်းတောကား
“မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်တော်မူရာဌာနပါတကား” ဟူ၍
သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသားတစ်ဦးအတွက်
သွားရောက်ဖူးမြော်သံဝေဂယူသင့်သော ဌာနတစ်ခုဖြစ်၏။

(ခ) ဤဗုဒ္ဓဂယာ မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်ကား “မြတ်
စွာဘုရားသည် အတုမဲ့သော မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော
ကိုယ်ပိုင်(သဗ္ဗညုတ)ဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူရာ ဌာနပါ
တကား” ဟူ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသားတစ်ဦး

အတွက် သွားရောက်ဖူးမြော် သံဝေဂယူသင့်သော ဌာနတစ်ခု ဖြစ်၏။

(ဂ) ဤမိဂဒါဝုန်တောကား “မြတ်စွာဘုရား သည် အတုမဲ့ ဓမ္မစကြာတရားဦးကို ဖော်ကျူးမြွက်ဟရာ ဌာနပါတကား” ဟူ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသား တစ်ဦးအတွက် သွားရောက်ဖူးမြော် သံဝေဂ ယူသင့်သော ဌာနတစ်ခုဖြစ်၏။

(ဃ) ဤမလ္လမင်းတို့၏ကုသိနာရုံ အင်ကြင်းရုံ ကား “ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဗ္ဗူနန်းသို့ ခိုဝင်စံမြန်းလျက် ဝိပါက် ကမ္မဇရုပ်တို့အကြွင်းမဲ့ချုပ်ငြိမ်းရာဌာနပါတကား” ဟူ၍ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးကောင်းသားတစ်ဦးအတွက် သွားရောက်ဖူးမြော်သံဝေဂယူသင့်သော ဌာနတစ်ခုဖြစ်၏။

ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ဤလေးဌာနတို့ကား သဒ္ဓါတရား ရှိသော အမျိုးကောင်းသားတစ်ဦးအတွက် သွားရောက် ဖူးမြော် သံဝေဂယူသင့်သော ဌာနတို့ဖြစ်ကုန်၏။

ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ နောင်အခါ၌သဒ္ဓါတရားရှိသော ရဟန်း၊ ရဟန်းမများ၊ ဥပါသကာ ဒါယကာများ၊ ဥပါသိ ကာဒါယိကာမများသည်ဤလေးဌာနသို့ လာကြကုန်လတ္တံ့။

(၁) မြတ်စွာဘုရား ဖွားတော်မူရာ လုမ္ဗိနီဥယျာဉ်။

(၂) သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူရာ ဗုဒ္ဓဂယာ မဟာဗောဓိ မဏ္ဍိုင်။

(၃) ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့အား မြတ်စွာဘုရား တရားဦး

ဓမ္မစက်ဟောမြွက်ရာ မိဂဒါဝုန်။

(၄) မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ မလ္လမင်းတို့၏ ကုသိနာရုံ အင်ကြင်းရုံ။

ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ အကြင်လူတို့သည် ဘုရားဖူးခရီးလှည့်လည်မှုကိုပြု၍ ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် သေလွန်ကုန်၏။ ထိုလူအားလုံးတို့သည် ဤခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသေလွန်ပြီးနောက် နတ်ရွာသုဂတိသို့ ရောက်ကြရကုန်လတ္တံ့။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် အရှင်အာနန္ဒ၏ လျှောက်ထားမှုကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ လှည့်လည်ဖူးမြော်ကာ သံဝေဂယူနိုင်ရန် မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချို့သည် အိန္ဒိယနှင့် နီပေါသို့သွားကြကာ ဖူးမြော်သံဝေဂယူကြလေ့ရှိသည်။

အသောက မင်းကြီးမူ အတုယူ

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် အိန္ဒိယမှ ပြန်ကြွလာသောအခါ အိန္ဒိယအတွေ့အကြုံများကို တပည့်များအားပြောပြရင်း အိန္ဒိယမှာတွေ့ခဲ့သော အသောကကျောက်စာတိုင်ပေါ်ရှိ အထိမ်းအမှတ်ရုပ်ထုများနှင့် ပက်သတ်၍ အတုယူကျင့်သုံးနိုင်အောင်သြဝါဒပေးခဲ့သည်ကို ဖော်ပြပါမည်။

အရှင်ဘုရားတို့-

စာပေပရိယတ်ပို့ချတဲ့နေရာမှာဖြစ်စေ၊ စာပေပရိယတ်

သင်ကြားတဲ့နေရာမှာဖြစ်စေ၊ အခြားသော တိုင်းကျိုးပြည်ပြု
လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရာမှာဖြစ်စေ တတိယသင်္ဂါယနာတင်
မင်းကြီး အသောကရဲ့မူကို အတုယူလိုက်နာသင့်ပါတယ်။

သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးက -

၁။ 'ငါသည် သာသနာနဲ့တိုင်းပြည်အတွက် နွားကဲ့သို့သည်းခံ
၍ ရုန်းတော့မည်' ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကောလိယတိုင်း၊
ရွာမရွာအနီးစိုက်ထူခဲ့တဲ့ ကျောက်တိုင်ထိပ်ပေါ်မှာ နွားလား
ဥသဘရုပ်ပုံကို တင်ထားခဲ့ပါတယ်။

၂။ 'ငါသည် သာသနာတော်နဲ့ တိုင်းပြည်အတွက် ဥပေါသထ
ဆင်ကဲ့သို့ ခွန်အားအပြည့်နဲ့ ဆောင်ရွက်မည်'ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်
ချက်နဲ့ မြတ်စွာဘုရား တာဝတိံသာမှ ဆင်းသက်ရာ သင်္ကသ
မြို့ တံခါးဝမှာ ဥပေါသထဆင်ရုပ် အထွဋ်တင်တဲ့ ကျောက်
တိုင်စိုက်ထူခဲ့ပါတယ်။

၃။ 'ငါသည် သာသနာနှင့် တိုင်းပြည်လူမျိုးအတွက် သိန္ဓော
မြင်းကဲ့သို့လျင်မြန်သွက်လက်စွာ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မည်'
ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ဖွားမြင်တော်မူရာ လုမ္ဗိနီမှာ
စိုက်ခဲ့တဲ့ ကျောက်တိုင်ထိပ်ပေါ်မှာလည်း သိန္ဓောမြင်းရုပ်ကို
တင်ထားခဲ့ပါတယ်။

၄။ 'ငါသည် သာသနာကျိုး တိုင်းပြည်ကျိုးတို့ကို သယ်ပိုး
ရာ၌လည်းကောင်း၊ သာသနာ့အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်ကို
ကာကွယ်ရာ၌လည်းကောင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းကြီးကဲ့သို့ သတ္တိရှိရှိ
လျင်လျင်မြန်မြန် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်မည်' ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်
ချက်နဲ့ မိဂဒါဝုန်မှာ စိုက်ထူခဲ့တဲ့ ကျောက်တိုင်ထိပ်မှာ ခြင်္သေ့

ရုပ်ကို တင်ထားခဲ့ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် အရှင်ဘုရားတို့အနေနဲ့လည်း စာပေ ပို့ချ၊ သင်ကြားကြတဲ့နေရာမှာ 'နွားလိုလည်းသည်းခံ၊ မြင်းလို လည်းလျင်မြန်၊ ဆင်လိုလည်းအားသန်၊ ခြင်္သေ့လိုလည်း ဇွဲမာန်သတ္တိ ဗျတ္တိ ထက်ထက်မြက်မြက်ဖြင့် သွက်သွက် ကြီးဆောင်ရွက်ကြိုးစားသွားကြရမှာဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

အသောကမင်းကြီးဟာ အဲဒီလို ခံယူချက် အဓိဋ္ဌာန် ချက်များနဲ့ သာသနာအကျိုး၊ တိုင်းပြည်နဲ့လူမျိုးအကျိုး တို့ကိုဆောင်ရွက်သွားခဲ့တာ အလွန်တရာအောင်မြင် ထင် ရှားတဲ့မင်းတစ်ပါးအဖြစ် ပိဋကတ်စာပေများမှာ မှတ်တမ်း တင်ထားတာကိုအရှင်ဘုရားတို့ တွေ့ကြပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီတော့ အရှင်ဘုရားတို့အနေနဲ့ အသောက မင်းကြီးရဲ့ ကျင့်ထုံးကို နှလုံးမူပြီးတော့ ကြိုးစားအားထုတ် သွားကြမယ်ဆိုရင်ဖြင့် မိမိတို့လိုရာ စာပေအောင်ပွဲများကို အရယူနိုင်ပြီး သာသနာအကျိုး တိုင်းပြည်နဲ့လူမျိုး အကျိုးကို ဆောင်ရွက်နိုင်ကြမှာဖြစ်ပါတယ်။

အားလုံးဆောင်ပုဒ်ရွတ်ပြီးတော့ သြဝါဒကိုနိဂုံးချုပ် ကြစို့။

ဆောင်ပုဒ် - နွား၊ ဥ၊ သိန်၊ ကေ၊ နည်းယူပေ၊ အောင်လေ ပွဲတိုင်းမှာ။

ကျမ်းစာများပြုစုခြင်း

“ လူတို့နားတွင်း၊ မိုက်မလင်းကို
ဝင်းဝင်းထွန်းညီး၊ ဉာဏ်ဆီမီးဖြင့်
မှောင်ကြီးကင်းပျောက်၊ ငါ့စာရောက်က
ငါ့အောက်ပညာ၊ နုသေးစွာသား
သမ္ဘာမပြန့်၊ လူအဝှန်း အား
စိတ်ဖြားပညာ၊ ပွားပါစိမ့်မည်
သည်သို့ရည်၍ ” ဟု အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရက
ဘူရိဒတ်ဇာတ်ပေါင်းပျို့တွင်မိမိစာရေးခြင်း ရည်ရွယ်ချက်ကို
ထုတ်ပြခဲ့ဖူးသည်။ စာရေးသူတိုင်း၎င်းရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်
စာများရေးသားသင့်သည်။

“ စာရေးဆရာတစ်ယောက်၏နှစ်သက်ဖွယ်
အကောင်းဆုံးအကြီးမားဆုံးသော စွမ်းအားနှစ်ခုမှာ
အသစ်သစ်သော အရာများကို စာဖတ်သူနှင့် အကျွမ်း
တဝင်ရှိအောင်နှင့် အကျွမ်းတဝင်ရှိပြီးသောအရာများ
ကို အသစ်အဆန်းဖြစ်အောင် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်
သည် ” ဟု ပညာရှင်များက မိန့်ဆိုထားကြသည်။ စာရေး
ဆရာသည် ဖော်ကောင်ဖြစ်သည်။ လူတို့၏အကြောင်းကို
ဖြစ်စေ၊ အခြားအကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ ဖော်ကောင်လုပ်၍
ဖော်ထုတ်သည့်အတတ်တွင် သူထက်ကဲဖြစ်သည်။

“ ဝိဒ္ဓါ ဝေ ဝိဇာနာတိ၊ ဝိဒ္ဓဇ္ဇန ပရိဿမံ။

န ဟိဝဉ္ဇျာ ဝိဇာနာတိ၊ ဂုရုပသဝဝေဒနံ။

စာပြင်၊ စာချ၊ စာရေး၊ ကျမ်းပြုစုလေ့ရှိသော စာပေသမားပညာရှိပညာရှင်၏ပင်ပန်းမှုကို ပညာရှင်သည်သာလျှင် သိနိုင်၏။ ပညာရှင် မဟုတ်သူကားမသိနိုင်။ သားဖွားရသော ဒုက္ခကို အမြဲမသည် မသိသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

ဈာယိဝ ဈာနသုခမဂ္ဂရသံ ဝိဒန္တိ။

ဇာနန္တိ ကိန္တု သုတမဂ္ဂရသံ ဒုဝိညေ။

ဧဝံ ဂန္ထကာရကဿ ပရိဿမဉ္ဇ။

ဇာနန္တိ သာဓုကဝယောဝ ကဝိတ္တဉ္ဇ၊

ဈာန်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဈာန်၏အရသာကို သိနိုင်ကြကုန်၏။ နားစွန်နားဖျားကြားရုံမျှဖြင့် ဈာန်၏အရသာကို မသိနိုင်ပါ။ ကျမ်းဂန်ပြုစု၊ စာရေးသူ၏ပင်ပန်းမှုနှင့် ပညာရှင်တို့၏စွမ်းရည်ကို စာပေပညာရှင်တို့သည်သာ သိနိုင်ကြကုန်၏ ” ဟု နီတိဆရာများက မိန့်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ကျမ်းတစ်ကျမ်း၊ စာတစ်ဆောင်၊ ပေတစ်ဖွဲ့ဖြစ်အောင် ပြုစုရခြင်းသည်လွန်စွာ စိတ်ပင်ပန်းလှသည်။ စိတ်ပမ်းကိုယ် နွမ်းဖြစ်ရသည်။ မပြီးမချင်းပြုစုနေဆဲ ကျမ်းစာထဲမှာပင် စိတ် ကိုနှစ်ထားရသည်။ စိတ်အစဉ်မှာ ပေါ်လာသောအကြောင်း တရားများ ပျောက်ပျက်မသွားအောင်လည်း ထိန်းသိမ်းထားရသည်။ တိကျခိုင်လုံအောင် အကိုးအကားရှာဖွေရသည်။ ရှေ့နောက်စီစဉ် တည့်အောင်လည်းပညာဖြင့်ဆင်ခြင်စဉ်းစားဝေဖန်ရသည်။ အဖက်ဖက်ကပြည့်စုံမှသာကျမ်းတစ်ဆောင်

ပေတစ်ဖွဲ့ဖြစ်လာရသည်။ လွန်စွာပင်ပန်းလေစွ။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည်လည်း ကျမ်းစာများပြုစုတော်မူသည်။ မည်မျှပင်ပန်းသည်ကို ပညာရှင်တို့သာ သိရှိနိုင်သည်။ ကျမ်းကြီးကျမ်းငယ်အသွယ် သွယ် ရေးသားခြင်းမှာ တော်ရုံ တန်ရုံ စေတနာ မေတ္တာဖြင့် အထမမြောက်နိုင်ပါ။ အလွန် ကျယ်ဝန်းသောလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ သည်ကြီးမားသောမေတ္တာမှန်၊စေတနာမှန်တို့ဖြင့် အောက်ပါ ကျမ်းစာအုပ်များကို ရေးသားထုတ်ဝေတော်မူခဲ့သည်။

- ၁။ ယမက သင်္ခေပကျမ်း၊
- ၂။ အနေကဇာတင်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်နှင့်
အနေကဇာတင်ပါဠိတော်၊
- ၃။ ကိုယ်တွေ့တရားရှုမှတ်နည်း သတိပဋ္ဌာန်
ဂုဏ်ရည် (ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်ပြီး)
- ၄။ ဘဝချမ်းသာရေးတွေးမြင်ကြံဆဓမ္မ
အရသာ၊ (ဒုတိယအကြိမ်ရိုက်ဝေပြီး)
- ၅။ ရောဂါ ပျောက်ရေး တရားဆေးများ။

ယမကသင်္ခေပ

အဘိဓမ္မာ (၇)ကျမ်းတို့တွင် ယမကကျမ်းသည်လည်း (၁) ကျမ်းအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ “ မူ၊ ခန့်၊ အာ၊ ဓာတ်၊ သစ်၊ သင်္ဃုတ်၊ နုသတ်၊ စိတ်၊ ဓမ်၊ က္လန် ” ဟူသော သံပေါက်ကဗျာ အတိုင်း မူလ ယမက၊ ခန္ဓယမက၊ အာယတန ယမက၊ ဓာတုယမက၊ သစ္စယမက၊ သင်္ခါရ ယမက၊ အနုသယ

ယမက၊ စိတ္တယမက၊ ဓမ္မယမက၊ ဣန္ဒြိယယမကဟု (၁၀) ကျမ်းရှိသည်။ ၎င်း (၁၀)ကျမ်းကို ပထမပြန်စာမေးပွဲတွင် ပထမလတ်တန်း၌ မူလယမကမှ သစ္စယမကထိ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၎င်းတို့ကို “အောက်ယမိုက် (၅) ကျမ်း” ဟုခေါ်သည်။ ပထမကြီးတန်း၌ သင်္ခါရယမကမှစ၍ ဣန္ဒြိယယမကအထိ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၎င်းတို့ကို “အထက်ယမိုက် (၅) ကျမ်း” ဟုခေါ်သည်။

ယမိုက် (၁၀) ကျမ်းကို ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်မှု အဖြစ် (၃) တွဲရှိသည်။ ပထမတွဲတွင် (၂၆၅) မျက်နှာ၊ ဒုတိယတွဲတွင် (၃၁၆)မျက်နှာ၊ တတိယတွဲတွင် (၂၆၅)မျက်နှာ အသီးသီးရှိပါသည်။ ယင်းယမိုက် (၁၀) ကျမ်းတို့ကို အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ ယောဇနာ၊ ဂဏ္ဍိတို့ကို မွေ့နှောက်၍ စာသင်သားများ လွယ်ကူစွာ နားလည်နိုင်အောင်ထန်းတပင် ဆရာတော်က ယမိုက် အရကောက်ကျမ်းထူထူထဲထဲရေးသားတော်မူခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ကို ညအခါ၌ အလွတ် ရွတ်ဆိုရသောကြောင့် “ညဝါ”ဟု ခေါ်ပါသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် အောက်ယမိုက် (၅) ကျမ်းတို့ကို စာသင်သားများ လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ နားလည်သဘောပေါက်အောင် ဇယားကွက်များရေးဆွဲကာသင်ကြားပေးတော်မူပါသည်။ ၎င်းသင်ကြားပေးသည်များကို တပည့်အဆက်ဆက် လက်ဆင့်ကမ်းကာ ကူးယူကြရသည်။ ယင်းဒုက္ခကို ပျောက်ကင်းစေရန် အရှင်ပညာဝံသက မှတ်တမ်းတင်တော်မူထားသည်။ စာအုပ်အဖြစ်

လည်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယမကသင်္ခေပ (အောက်ယမိုက် ၅-ကျမ်း) အမှာစကားကိုဖော်ပြခြင်းဖြင့် ယမက သင်္ခေပ၏ ဂုဏ်ရည်များ ပေါ်လွင်ပြီးဖြစ်ပါသည်။

ဤအောက်ယမိုက်ငါးကျမ်း ယမကသင်္ခေပ ပို့ချ ချက် နည်းစနစ်များမှာ မန္တလေးမြို့၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်၊ ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊ ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်း၊ (အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ) နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက စာချအကျော်ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဇောတိကာဘိဝံသ၏ နည်း စနစ်များဖြစ်သည်။

သောတုဇန လုလင် စာသင်အရှင်တို့အား ဇယားကို ကူးရေးရသည့်ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်စေလိုခြင်း၊ သင်ကြားသောအခါအတွေ့အကြုံအရ ခက်ခဲမှုမရှိ လွယ်ကူ၍ လျင်မြန်စွာသိမြင်သဘောပေါက်နားလည်စေလိုခြင်း၊ ယမက သင်္ခေပပို့ချချက် နည်းစနစ်များရရှိကာ နောင်သောအခါ၌ ပြန်လည်ပို့ချပေးနိုင်သော စာချဆရာတော်ကောင်းများ ဖြစ်စေလိုခြင်း၊ ကျေးဇူးရှင်ဆရာ၏ နည်းစနစ်များကို မပျောက်ပျက်စေလိုခြင်း၊ ဤသို့သော မေတ္တာ စေတနာတို့ဖြင့် အောက်ယမိုက်ငါးကျမ်း (ယမကသင်္ခေပ) ပို့ချချက် နည်းစနစ်များကို မှတ်တမ်းတင်ကာဓမ္မဒါနပြုလိုက်ပါသည်။

ဤယမက သင်္ခေပ-၌ဟောရိုးစဉ်များ၊အရကောက် ဇယားများ၊ ဝိဘင်းပါဠိတော်များ၊ အဓိပ္ပါယ်များ စသည်တို့ကို စုံလင်စွာ မှတ်တမ်းတင်ထားပါသည်။

အနေကဇာတင်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်နှင့်
အနေကဇာတင်ပါဠိတော်

အနေကဇာတင်ပူဇော်ရကျိုး

- * အနေကဇာတင်၊ စေတီပြင်၊ လေးခွင်အပါယ်လွတ်
ကြောင်းတည်း။
- * အနေကဇာတင်၊ စေတီပြင်၊ လူတွင်မင်းလျှင်
ဖြစ်ကြောင်းတည်း။
- * အနေကဇာတင်၊ စေတီပြင်၊ လူတွင်စကြာ
ဖြစ်ကြောင်းတည်း။
- * အနေကဇာတင်၊ စေတီပြင်၊ နတ်တွင် နတ်လျှင်ဖြစ်
ကြောင်းတည်း။
- * အနေကဇာတင်၊ စေတီပြင်၊ နတ်တွင် နတ်မင်းဖြစ်
ကြောင်းတည်း။
- * အနေကဇာတင်၊ စေတီပြင်၊ မိုးတွင် ဗြဟ္မာဖြစ်
ကြောင်းတည်း။
- * အနေကဇာတင်၊ စေတီပြင်၊ နိလျှင်ဧကန် ရောက်
ကြောင်းတည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကျင်းပလေ့ရှိသောအခမ်း
အနားတို့တွင်ဗုဒ္ဓါဘိသေကအနေကဇာတင်ခြင်း အခမ်း
အနားသည်လည်း တစ်ပွဲအပါအဝင်ဖြစ်သည်။“ အနေက
ဇာတင်ပွဲ ပြုလုပ်ရာ၌ ရွတ်ဆိုရမည့် ပါဠိဂါထာ၊ ရွတ်ဆိုပုံ၊

ရွတ်ဆိုနည်း၊ အဖြတ်အတောက်တို့ စည်းစနစ်ရှိဖို့ ညီညွတ်ဖို့ လိုပေသည်။ သို့မှသာ နာယူသူတို့သည် ကြည်ညိုသဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပေါ်တိုးပွားနိုင်ပေသည်။ အဖြတ်အတောက်တို့ မညီမညာ တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ရွတ်ဆိုကြပါက စည်းစနစ်မရှိသော ဗုဒ္ဓစာပေ၊ ညီညွတ်မှုမရှိသော သံဃာစသည်ဖြင့် အထင်အမြင် သေးသွားနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများအနက် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သော အနေကဇာတင်မှု ကိစ္စ စည်းစနစ် ရှိဖို့ ညီညွတ်ဖို့မူ၊ ဘောင်၊ စည်းမျဉ်း၊ သတ်မှတ်ချက်ပါရှိသည့် စာအုပ်ငယ်တစ်အုပ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိဖို့ လိုအပ်လာသည်ဟု ထင်မိပါသည်။ ထိုလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်စွက်သည့်အနေဖြင့် ဤ “အနေကဇာတင်ဆိုင်ရာသိမှတ်ဖွယ်နှင့် အနေကဇာတင် ပါဠိတော်” အမည်ရှိစာအုပ်ငယ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေလိုက် ခြင်းဖြစ်ပါသည်” ဟု ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသက ကျမ်းဦး နိဒါန်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

၎င်းစာအုပ်၌ “အနေကဇာတင်သည့်ဓလေ့၊ အနေ ကဇာတင်ပွဲသမိုင်းကြောင်း၊ အနေကဇာတင်ဩဝါဒ၊ အနေ ကဇာတင်ပါဠိရွေးချယ်ပုံ၊ အနေကဇာတင် မည့်ရုပ်ပွားတော်၊ ထီးဖြူ ပန်းပေါက်ပေါက်စသည့် ပူဇော်ရခြင်းအဓိပ္ပာယ်၊ ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းတော်တို့၏မူ၊ သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်း တော်တို့၏မူ၊ နည်းနှစ်နည်းတို့၏ ထူးခြားချက်၊ အဘိဓမ္မာ ဆောင်ရဟန်းတော်တို့အမြင်၊ ယခုခေတ်အသုံးပြုနေသည့်မူ” စသည်ဖြင့် အနေကဇာတင်မှုနှင့် ဆက်နွှယ်သမျှကို ပြည့်စုံ

အောင်ဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အနေကဇာတင်မှုနှင့်ဆက်နွယ်သမျှကိုသိလိုသူတို့ ၎င်းစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာကြပါဟု တိုက်တွန်းပါသည်။

ကိုယ်တွေ့တရားရှုမှတ်နည်း
သတိပဋ္ဌာန်ဝုဏ်ရည်

- ★ ကာယ၊ ဝေဒနာ၊စိတ္တ၊ဓမ္မ၊ ဤလေးဝ၊ အစ သရုပ်တည်။
 - ★ ဤလေးဝမှာ၊ နှုပဿနာ၊ တွဲကာခေါ်ရမည်။
 - ★ ဖောက်ပြန်မှုများ၊ ပေါ်ထင်ရှား၊ ပိုင်းခြားသိရမည်။
 - ★ ခံစားမှုများ၊ ပေါ်ထင်ရှား၊ ပိုင်းခြားသိရမည်။
 - ★ သိမှုတရား၊ ပေါ်ထင်ရှား၊ ပိုင်းခြားသိရမည်။
 - ★ သဘောတရား၊ ပေါ်ထင်ရှား၊ ပိုင်းခြားသိရမည်။
 - ★ ဖြစ်ခိုက်ရှုမှ၊ သဘာဝ၊ မုချသိနိုင်သည်။
 - ★ သဘောသိမှ၊ ဥဒယ၊ ဝယမြင်နိုင်သည်။
 - ★ ဖြစ်ပျက်မြင်မှ၊ အနိစ္စ၊ ဒိဋ္ဌသိနိုင်သည်။
 - ★ နိစ္စမြင်လျှင်၊ ဒုက္ခထင်သည်။
 - ★ ဒုက္ခထင်မှ၊ အနတ္တမြင်သည်။
 - ★ အနတ္တမြင်လျှင်၊ နိဗ္ဗာန်ခွင်၊ ပြေးဝင်ဆိုက်ရောက်သည်။
 - ★ နိဗ္ဗာန်ဝင်က၊ အပါယ်မှ၊ လုံးဝလွတ်မြောက်သည်။
- မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဓမ္မကိုဟောပြောရာ၌ ဝေနေယျတို့၏ အလိုဆန္ဒအားလျော်စွာလည်းဟောပြောသည်။ ဓမ္မစွမ်းရည်

ထက်မြတ်တင့်တယ်စေရန်လည်း ရည်ရွယ်ဟောပြောလေ့ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဘဝငြိမ်းချမ်းရေး ဓမ္မစွမ်းရည်များ ညွှန်ပြရာ၌လမ်းစဉ်အမျိုးမျိုး ကျင့်နည်းအသွယ်သွယ်တို့ရှိ နေခြင်းဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ရှိစေ ဓမ္မ၏တစ်ခုတည်းသော နောက်ဆုံးပန်းတိုင်သည် ဝိမုတ္တိရသတစ်ခုသာရှိပါသည်။

ဘဝငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးမတူညီကြချေ။ မိမိတို့၏စရိုက်အားလျော် စွာ ကျင့်ဆောင်နေကြသည်။ အများအားဖြင့် မဟာသတိ ပဋ္ဌာနသုတ်လာနည်းညွှန်ချက်အတိုင်း ရှုမှတ်အားထုတ် လေ့ရှိကြပါသည်။ ယင်းသုတ္တန်၌ လက်တွေ့တရားရှုမှတ် နည်းမြောက်မြားစွာကို ဖော်ကျူးထားသည်။

မန္တလေးမြို့ချမ်းသာကြီးဆရာတော်အရှင်ဇောတိကာ ဘိဝံသမဟာထေရ်သည် လွန်ခဲ့သည့်အနှစ် (၂၀) ကျော် ၁၃၄၅-ခုနှစ်ကတပည့်ကြီးတို့အား မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်ကို အကျယ်တဝင့်သီးသန့် ပို့ချခဲ့ဖူးသည်။ ယင်းပို့ချချက်များကို တပည့်ကြီးများက ကတ်ဆက်ခွေဖြင့် အသံဖမ်းယူထားကြ သည်။ (၁၇) ခွေမျှရှိသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၃၆၇-ခုနှစ်ကလည်း ပါရာဇိကဏ် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ပို့ချစဉ် တတိယပါရာဇိကသို့ရောက်သောအခါ အာနာပါနရူနည်း၊ ဣရိယာပထရူနည်းစသည်ဖြင့် မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ်တော်လာ ကိုယ်တွေ့တရားရှုမှတ်နည်းများ ပါ ပူးတွဲ၍ “အပ်သွားရာချည်ပါသဘော” ပို့ချ လမ်းညွှန်သွား ပါသည်။ ဤကျမ်းသည် ထိုပို့ချချက်များကို ရေးသားထား

သောကျမ်းဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ရေးရာ၌ ကိုယ်တွေ့တရား ရှုမှတ်နည်းများပါ ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ကျမ်းဆိုသည့် အတိုင်း သာမန်ပရိသတ်များအတွက်သာမက ပညာရှင် သုတေသီများအတွက်ပါ ပါဠိဝေါဟာရများနှင့် ကျမ်းညွှန်းများ ပါထည့်ပြီး ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ရေးသားထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ပါဠိများထည့်ထားခြင်းသည် ပညာရှင်သုတေသီတို့နှင့် ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ပုဂ္ဂိုလ်များ လွယ်လင့်တကူ အသုံးပြုနိုင် ရန်နှင့်ရည်ရွယ်ရေးဟန်တူပါသည်။ ပါဠိနားမလည်သူများက ပါဠိကိုကျော်ဖတ်သွားသင့်ပါသည်။ ယင်းသို့ ကျော်ဖြတ်သွား သော်လည်း အဓိပ္ပာယ်မပျက်ပါ။ ဆိုလိုချက်ထိမိ၍ အရသာ လည်း လွယ်ကူစွာ တွေ့ရှိခံစားရပါလိမ့်မည်။

“တရားရှာ ကိုယ်မှာတွေ့” ဆိုသော်လည်း တရားရှာ တတ်ရန်နည်းပညာသည် လွန်စွာအရေးကြီးသည်။ နည်း ပညာသည် အမြင်လင်းသော မျက်စိနှစ်ကွင်းနှင့်တူသည်။ ခြေထောက်သန်၍ မည်မျှပင်သွားနိုင်သော်လည်း မျက်စိ အမြင်မလင်းသူသည် လမ်းမှန်ကျအောင် မသွားနိုင်ချေ။ မျက်စိအမြင် လင်းမှသာလမ်းမှန်ကို ရွေးချယ်ကာ သွားနိုင် ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု မည်မျှပင်ရှိ သော်လည်းနည်းလမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြသည့်နည်းပညာမပါလျှင် လိုရာသို့မရောက်ပေါက်နိုင်ချေ။ စစ်မှန်သည့်နည်း ပညာရှိ၍ ကြိုးစားအားထုတ်မှု ဝီရိယဖြင့် ဆောင်ရွက်မှသာ မိမိလိုရာ ပန်းတိုင်သို့ ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နည်း ပညာသည်လည်း လွန်စွာအရေးသည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ချမ်းသာကြီးဆရာတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ၏ “ကိုယ်တွေ့တရားရှုမှတ်နည်း သတိပဋ္ဌာန်ဂုဏ်ရည်” ကျမ်း၌ တရားရှုမှတ်ပုံ နည်းပညာများကို အတော်ပြည့်စုံစွာ ညွှန်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရပါသည် ဟု စာရေးသူက စာမွန်ဦးအဖြစ် ရေးသားခဲ့သည်။ စာရှုသူများ ၎င်းစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုကြ၍ ကျင့်ကြံကြပါဟုတိုက်တွန်းပါသည်။

ဘဝချမ်းသာရေး တွေးမြင်ကြံဆ ဓမ္မအရသာ

မိမိသိထားသောဓမ္မများကို သူတစ်ပါးတို့အား ညွှန်ပြ၊ ဟောပြောခြင်းသည် ရှင်ရဟန်းတို့အတွက် ဘဝပေးတာဝန် ဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးအားညွှန်ပြ၊ ဟောပြောနိုင်ဖို့ မိမိက ကြိုတင်လေ့လာထားရသည်။ ကျင့်သုံးစမ်းသပ်ထားရသည်။

ချမ်းသာကြီးဆရာတော်သည် ယင်းသဘာဝကို ပီပြင်စွာ သိရှိသဘောပေါက်၍ ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးကာ သူတစ်ပါးအား ညွှန်ပြ၊ ဟောပြောတော်မူသည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ ထို့ပြင် တပည့်တို့ကိုလည်း ကျင့်သုံးတတ်၊ ဟောပြောတတ်အောင် ညွှန်ပြပေးလေ့ရှိပါသည်။

ဥပုသ်နေ့၌ဖြစ်စေ၊ အခြားသင့်လျော်သောနေ့၌ ဖြစ်စေ၊ ညချမ်းအချိန် ဘုရားဝတ်ပြုပြီးနောက် တပည့်တို့အား ဘာသာရေးအခမ်းအနားတို့၌ လွယ်ကူစွာ ဟောပြောတတ်အောင် ပိဋကတ်စာပေမှဖြစ်စေ၊ မြန်မာကဗျာများ၊ ဆရာတော်ကြီးများ၏ သြဝါဒများတို့မှ ဖြစ်

စေထုတ်နုတ်၍ မှတ်စုများ ပေးတော်မူလေ့ရှိပါသည်။

ယင်းသို့ ပေးမှုကြောင့် ဆရာတော် တပည့်တို့မှာ ပွဲလယ်တင့်တယ်အောင် ဟောပြောနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျေးဇူးကြီးမားပေစွ။ ဆရာစဉ်ဆက်၊ တပည့်အဆက် ဆက်လက်ဆင့်ကမ်းစောင့်ထိန်းဆောင်ရွက်သင့်သော ကျင့်ဝတ်ဖြစ်ပေစွ။

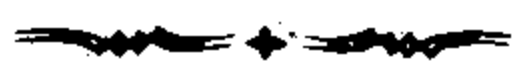
ချမ်းသာကြီးဆရာတော်သည် နိုင်ငံတော်သံဃ မဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သည်မှစ၍ ကျရောက်လာသည့် တာဝန်များထမ်းဆောင်ရင်း အလျဉ်းသင့်သလို မြန်မာ့ အသံ နှင့် ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်တို့မှ တရားတော်များကို ဟော ကြားတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ ယင်းတရားတော်များသည် မှတ် သားဖွယ်ရာဗဟုသုတအထွေထွေနှင့် လက်တွေ့ကျင့်ဆောင် ပြီး ချမ်းသာသူခ လျင်မြန်စွာရစေနိုင်သည့် တရားတော်များ ဖြစ်သည်။ သာသနာ့ရောင်ခြည်မဂ္ဂဇင်းတို့၌လည်း ပါရှိပြီးဖြစ် သည်။ လေလှိုင်းသံမျှသာမက မဂ္ဂဇင်း၌ ဖော်ပြပြီးဖြစ်သော် လည်း တစ်စုတစ်စည်းတည်းဖြစ်အောင် စုပေါင်း၍ စာအုပ် ထုတ်ဝေရခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ထုတ်ဝေလိုက်ရသောကြောင့် လေလှိုင်းသံ မှ ကြားနာခဲ့ရသူများရော၊ မဂ္ဂဇင်းများတွင် ဖတ်ရှုခဲ့ရသူများပါ “နာဖူး ထပ်မံ၊ ဖတ်ဖူး ထပ်မံ” ဖြစ်ကာ သံသယများ ကင်း၍ အမြင်ရှင်းပြီး ယုံကြည်မှုများ တိုးပွားလာနိုင်ပါသည် ဟု စာရေးသူက စာမွန်ဦးအဖြစ် နိဒါန်းသွယ်ခဲ့သည်။

၁။ နှစ်သစ်ချိန်ခါ မြတ်မင်္ဂလာ

- ၂။ ကဆုန်လပြည့်ဗုဒ္ဓနေ့၊ ကိုယ်တွေ့ဉာဏ်မြင် နိဗ္ဗာန်ဝင်
 ၃။ စည်းလုံးညီညာ အေးချမ်းသာယာ
 ၄။ သစ္စာသိမြင် နိဗ္ဗာန်ဝင်
 ၅။ ရန်မျိုးကင်းကွာ လွန်ချမ်းသာ
 ၆။ အေးချမ်းသာယာ ရွှေမေတ္တာ
 ၇။ ရှစ်ဖြာမဂ္ဂင် နိဗ္ဗာန်ဝင်
 ၈။ အကောင်းဆုံးလေးမျိုး
 ၉။ သီလစွမ်းအားတိုင်းကားပြည်နယ်ဝံ့ဖြိုးကြွယ်
 ၁၀။ ပါယ်ဘုံကတက်နတ်ဘုံထွက် ဖိုလ်မဂ်နိဗ္ဗာန် ရောက်
 ကြောင်းမှန်
 ၁၁။ သုံးခြောက်လီ ဉာဏ်မီမှ နိဗ္ဗာန်ရ
 ၁၂။ ကုမုဒြာ ကြာပန်းဖြူများပွင့်လေသောအခါ ဟူသော
 ခေါင်းစဉ်များဖြင့်ဟောပြထားသောတရားတော်များဖြစ်သည်။
 ဤတရားတော်များ၌ ဘဝချမ်းသာရေးသာမက
 ဘဝ လွတ်မြောက်ရေးပါညွှန်ပြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဘဝချမ်းသာ
 ကိုလိုချင်သူများသည်ဘဝချမ်းသာရေး လမ်းညွှန်ချက်များ
 အတိုင်းကျင့်စေလိုပါသည်။ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးကို လိုချင်
 သူသည် ဘဝလွတ်မြောက်ရေး လမ်းညွှန်ချက်ကို ယုံကြည်
 ချက် ခိုင်ခိုင်ထား၍ကျင့်ကြစေလိုပါသည်။

ရောဂါပျောက်ရေး တရားဆေးများ

လူသည် ရုပ်နာမ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသောကြောင့် မကြာခဏ ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းတတ်သည်။ ဘေးဥပဒ် အန္တရာယ်လည်း မမျှော်မလင့်ကျရောက်တတ်လေ့ရှိသည်။ ထိုအခါ အန္တရာယ်ကင်း၍ ကျန်းမာချမ်းသာစေရန် ဗောဇ္ဈင် ပရိတ်ကို အထူးအားဖြင့် ရွတ်ဖတ်ကြ၊ နာယူကြလေ့ရှိသည်။

ဗောဇ္ဈင်ပရိတ်သည် -

- (၁) သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသန - ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို ပျောက်ငြိမ်းစေတတ်ခြင်း။
- (၂) မာရသေနပမဒ္ဒန - မာရ်စစ်သည် အသင်းအပင်းကို နှိမ်နင်းဖျက်ဆီးတတ်ခြင်း။
- (၃) သြသဓ - ရောဂါပျောက်ရေးဝယ် ဓမ္မဆေးသဖွယ်လည်းဖြစ်ခြင်း။
- (၄) မဟာမန္တ - အန္တရာယ်ကင်းရန် (ရောဂါပျောက်ရန်) မြတ်သောမန္တာန်သဖွယ်လည်းဖြစ်ခြင်း။
- (၅) အဘိညာ - ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိနိုင်ခြင်း။
- (၆) သမ္မောဓ - မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်သိနိုင်ခြင်း။
- (၇) နိဗ္ဗာန - နိဗ္ဗာန်ရောက်ခြင်းဟူသော ဂုဏ်ရည်ခုနစ်ရပ်နှင့်ပြည့်စုံ

သည်။

ယင်းဗောဇ္ဈင်ကို သိသောကြောင့် အို၊ နာ၊ သေ ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြသူလည်းမြောက်များစွာရှိကြပြီ။ ဗောဇ္ဈင်ပရိတ်ကို နာယူရသောကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓနှင့်အတူ အရှင်မဟာကဿပ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့လည်း ရောဂါကင်းဝေးခဲ့ကြပြီ။ ထို့ကြောင့်လည်း မကျန်းမမာဖြစ်သောအခါ ဗောဇ္ဈင်ပရိတ်ကို အထူးသဖြင့် အလေးထားကာ ရွတ်ဖတ်၊ နာယူကြခြင်းဖြစ်သည်။

ရောဂါကို ကုသရာ၌ “သမားကု၊ ဘုရားကု” ဟု နှစ်မျိုးရှိသည်။ ကျွမ်းကျင်ရာ ဆရာဝန်များပြုလျက် ခေတ်မီ ဆေးဝါးများ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ကုသခြင်းကို “သမားကု” ဟု ခေါ်သည်။ ရဟန်းသံဃာတော်များပင့်ဖိတ်၍ ဗုဒ္ဓ စကားတော်များ၊ ပရိတ်တော်များကိုနာယူခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ခန္ဓာဉာဏ်စိုက် ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့်ကုသခြင်းကို “ဘုရားကု” ဟု ခေါ်သည်။ ယင်းသို့ကုရာ၌ သဒ္ဓါပညာ ညီမျှစွာထားရမည်သာ။

ပရိတ်တော်၏ စွမ်းရည်ကို ယုံကြည်၍ သင့်လျော်သလို ပရိတ်တော်များကို ရွတ်ပွားနိုင်ခြင်းဆိုသည့် ပညာပြည့်ဝလျှင် ဧကန်မူချ အောင်မြင်မည်။ မိမိဆန္ဒပြည့်ဝမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သဒ္ဓါပညာညီမျှသင့်သည်ဟုဆိုရခြင်း ဖြစ်သည်။

(၇. ၈. ၂၀၀၇) နေ့က မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊ ရတနာဗိမာန် စာချကျောင်း၌ ဆရာမကြီး

ဒေါ်ခင်သန်းဝင်းက နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ ပါဠိပါရဂူ ချမ်းသာကြီးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသမဟာထေရ်အများရှိသော သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်တို့အား ဆွမ်းကပ်လှူကာ မွေးနေ့မင်္ဂလာ ကုသိုလ်ပြုလုပ်သည်။ ယင်းပွဲ၌ ချမ်းသာကြီးဆရာတော်ကသံယုတ်ပါဠိတော်ခြောက်သုတ်၊ တတိယဂိလာနသုတ်ကိုအနည်းငယ်ပြင်ထားသောဂိလာန ဗောဇ္ဈင်သုတ်နှင့် ပရိတ္တဗောဇ္ဈင်၊ ရတနာသုံးပါးဂုဏ်တော်များခြံရံကာ ဤစာစု၌ စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း သံဃာတော်များနှင့်အတူ ရွတ်ဖတ်ချီးမြှင့်တော်မူပါသည်။

မွေးနေ့ရှင် ဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်သန်းဝင်းနှင့် မောင်ဖြစ်သူ ဆရာကြီး ဦးချစ်ဆွေဝင်းတို့က နာကြားရသည့် ပရိတ်တော်များအပေါ် သဒ္ဓါဟောင်းကဲမိုး သဒ္ဓါသစ်တိုးလာကာ ယင်းသို့ ရွတ်ဖတ်ပုံအစီအစဉ်ကို စာအုပ်အဖြစ်ပြုစုပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ ထိုမောင်နှမသည် မိမိတို့ကဲ့သို့ အခြားသူများလည်း ရွတ်ဖတ်ကြ၍ ရောဂါပျောက်ပြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝစေလိုဟန်ရှိသည်။ စာအုပ်အတွက် လိုအပ်သည့် ဝတ္ထုကြေးငွေများ အပြည့်အဝ လှူဒါန်းမည်ဟုလည်း လျှောက်ထားသည်။ ဆရာတော်ကလည်း ပညာရှင်ပီပီ ကရုဏာပြည့်ဝစွာ လက်ခံဆောင်ရွက်သည်။

ဤစာစု၌ ဗောဇ္ဈင်နှင့်ပက်သက်၍ ဖြစ်စေ၊ ပရိတ်နှင့်ယှက်နွှယ်၍ဖြစ်စေ အတော်ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သုတေသနပြု

ဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်ဟု စာရေးသူက စာမွန်ဦး အဖြစ် ညွှန်းဆိုထားပါသည်။

တစ်ချိန်ကဖြစ်သည်။ စာရေးသူသည် ရတနာ ဗိမာန် စာချကျောင်းထောင့်ရှိအုန်းပင်အောက်၌ ရပ်နေသောဆရာတော်အား ဦးချကန်တော့လိုက်သောအခါ ဆရာတော်က ပဋိသန္ဓာရစကားတို့အပြင် စာရေးသူ၏ နှလုံးသား၌ စွဲထင်ကျန်ရစ်စေနိုင်သောဩဝါဒစကားတော်တို့ကို မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။

ထို့စဉ်က စာရေးသူသည် ပကာသနိယကံ အပြုခံကြရသောအရှင်အာဒိစ္စဝံသနှင့် အရှင်ဥက္ကဋ္ဌတို့၏ ဘိက္ခုနီသာသနောပဒေသ၊ ဘိက္ခုနီအရေးတော်ပုံ၊ ဘာသန္တရလမ်းညွှန်၊ ကပ္ပပြဿနာ၊ လူသေလူဖြစ်၊ အစွဲပြုတ် တဲကုတ်ရွှေနန်းတော်စသောစာအုပ်များ။ ဆိုရှယ်လစ်အဘိဓာန်၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒကြေညာစာတမ်း၊ မက်ခ်ဝါဒ လမ်းညွှန်စသော လက်ဝဲ၊ လက်ယာစာအုပ်များကိုသဲသဲမဲမဲစူးစူးစိုက်စိုက်ဖတ်နေခိုက်ဖြစ်၏။ ယင်းစာအုပ်များကို အဘယ်ကြောင့် ဖတ်သလဲဟု ဆရာတော်ကမေး၏။

စာရေးသူက “အရှင်အာဒိစ္စဝံသနှင့် အရှင်ဥက္ကဋ္ဌတို့ဟာ ဘာဖြစ်လို့ပကာသနိယကံအပြုခံရတာလဲ၊ သူတို့ရဲ့ အယူအဆဟာ ဘယ်လိုလဲ၊ သူတို့အကြောင်းကို သူများပြောရုံနှင့် နားယောင်ကာ ကိုယ်ပါလိုက်ပြီး မထေမဲ့မြင်ပြုရမှာလား၊ သူတို့စာကိုဖတ်ရမှ သူတို့ရဲ့အယူဝါဒကို သိရမှာ

ဖြစ်တယ်။ သူတို့အကြောင်းကို တိတိကျကျသေသေချာချာ သိလိုလို့ ဖတ်တာပါဘုရား၊ လက်ဝဲ၊ လက်ယာစာပေတွေ ကတော့ ဗုဒ္ဓစာပေနှင့်ဘယ်လိုကွာခြားတယ်၊ ဘယ်လိုတူညီ တယ်၊ တစ်ခါက ကမ္ဘာကိုတောင် တုန်လှုပ်သွားစေပြီး ဦးဆောင်စေခဲ့တဲ့ စာပေဟာ ယနေ့ကမ္ဘာက အင်မတန်မုန်း နေတာဘာကြောင့်လဲဆိုတာသိချင်နှိုင်းယှဉ်ချင်လို့ပါဘုရား” ဟုလျှောက်လိုက်၏။

ဆရာတော်က‘အေး... အဲဒီလိုမှပေါ့၊ တဆင့် စကားကြားကာမျှနှင့်လည်း ဟုတ်လှပြီ၊ မှန်လှပြီလို့ မမှတ်နဲ့၊ လူပြောများလို့ အဆင့်ဆင့် သယ်ဆောင်လာ လို့၊လေးစားလောက်သူတို့ရဲ့စကားဖြစ်လို့ ဟုတ်လှပြီ မှန်လှပြီလို့မမှတ်နဲ့၊ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အကြောင်း အကျိုး၊ အကောင်းအဆိုး၊ ပြစ် ရှိပြစ်မဲ့၊ ကျိုးရှိကျိုးမဲ့ကို ခွဲခြားသိမှလက်ခံရမယ်လို့ဘုရားရှင်ကဟောထားတယ်။ သူများယောင်လို့ယောင်၊ အမောင်တောင်မှန်းမြှောက် မှန်းမသိဘဲနဲ့ ရောယောင်လက်မခံနဲ့၊ ဝေဖန်ဆန်းစစ် ပြီးမှလက်ခံ၊ ဝေဖန်နိုင်တဲ့ အသိဉာဏ်ရှိအောင်လည်း ကြိုးစား” ဟု တိုက်တွန်း မိန့်တော်မူ၏။

အတိတ်မှ ရုပ်ပုံလွှာများသည် တစ်လွှာပြီးတစ်လွှာ၊ တစ်ချပ်ပြီးတစ်ချပ်၊ တစ်ကွက်ပြီးတစ်ကွက် ပေါ်လာနေပြန် ၏။ ပိတ်ကားပေါ်တွင် ဆလိုက်မီးရောင်ကြောင့် ရုပ်ပုံများ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး လှုပ်ရှားပေါ်လွင်နေသကဲ့သို့ပင်။

စာရေးသူ မြန်မာစာညွန့်ပေါင်းကျမ်းစာအုပ်များ ဝယ်လာစဉ်ကဖြစ်၏။ ကျောင်းရှေ့တွင် ဆရာတော်နှင့် တွေ့သည့်အခါ ဆရာတော်က 'ဘာစာအုပ်တွေဝယ်လာသလဲ၊ ပြစမ်းပါ' ဟုမေးပြီး တောင်းသောကြောင့် ပြလိုက်ရ၏။

ဆရာတော်သည် စာအုပ်များကို တစ်ရွက်ပြီးတစ်ရွက်၊ တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ်ကြည့်ပြီးသောအခါ 'ဒီလိုမြန်မာစာအုပ်တွေလည်း ဖတ်သင့်တယ်၊ ပျို့၊ ကဗျာ၊ ရတု၊ တေးထပ်အစုံပါတယ်၊ ရတုကဗျာ၊ ပျို့လင်္ကာနှင့်၊ သာသည့်သီချင်း၊ အဲစောင်းညှင်းကို၊ မကင်းလေ့ကျက်၊ တီးမှုတ်လျက်သာ၊ နေကောင်းစွာ' လို့ ပဒေသရာဇာက ဆိုဖူးတယ်။

ရဟန်းတော်များလည်း တတ်အောင်လေ့လာထားရမယ်။ မတတ်ကောင်း မလေ့လာကောင်းတဲ့ ပညာရယ်လို့ မရှိဘူး။ အသုံးမချကောင်းတာပဲရှိတယ်။ မြန်မာစာပေထဲမှာ စာကောင်း ပေကောင်းတွေ အများကြီးရှိတယ်။

တခြားပေါရာဏ ဒီပနီ၊ မဃဒေဝ၊ ကိုးခန်းပျို့၊ ပါရမီတော်ခန်းပျို့၊ ဆုတောင်းခန်းပျို့ စတာတွေလည်း ရှာပြီးလေ့လာ၊ စကားပြေအတွက်ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့၊ စွယ်စုံ ကျော်ထင်စတဲ့ရှေးစာများ။ ယနေ့ခေတ် စာရေးဆရာ ကောင်းတွေရဲ့ စာများကိုလည်း လေ့လာထား၊ ခေတ်ကို မျက်ခြေမပြတ်စေနဲ့ ဟု လမ်းညွှန် မိန့်တော်မူ၏။

ဆရာတော်သည် သုဗောဓာလင်္ကာရကျမ်းကို ပို့ချသောအခါ ပါဠိပိဋကမှ ဂါထာကောင်း၊ အဖွဲ့အနွဲ့ကောင်းများ၊ မြန်မာစာပေမှကဗျာကောင်း၊ ရတုကောင်း၊ တေးထပ်

ကောင်းများကိုရွေးထုတ်ကာ စာသင်သားတို့အား ပါဠိလင်္ကာ၊ မြန်မာကဗျာကို နားလည်တတ်ကျွမ်းစေရန် စေတနာထက် သန်စွာပို့ချလေ့ရှိပါသည်။ ဒကာ၊ ဒကာမတို့အား တရားရေ အေး တိုက်ကျွေးသည့်အခါ၌လည်း ကဗျာ၊ လင်္ကာများကို ရွတ်ဆို ဟောတော်မူလေ့ရှိပါသည်။

“ရွှေငွေဥစ္စာပေးခြင်းထက် အကြံဉာဏ်ပေးခြင်း ကပို၍ကောင်း၏။ ပညာဉာဏ်နည်းခြင်းသည် အရာရာ နည်း၏။ ပညာဉာဏ်များခြင်းသည် အရာရာများ၏” ဟူ သောခံယူချက်ဖြင့် ဆရာတော်သည် ကိုယ်တိုင်ပိဋက စာပေ များကို ထုံးလိုချေ၊ ရေလိုနှောက်နိုင်သည်အထိ ဇွဲလုံ့လ ပြင်း ထန်စွာ သင်ယူခဲ့ခြင်းကြောင့် ပါဠိပါရဂူဘွဲ့၊ သက္ကသီဟ အဘိ ဝံသဘွဲ့၊ စသည့် မြင့်မားသောဘွဲ့ အသီးသီးကို ဆွတ်ခူးနိုင် ခဲ့၏။

မြန်မာစာပေလာ ပျို့၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ ရတု စသည် တို့ကို လေ့လာဆည်းပူးခဲ့သောကြောင့် စာချသည့်အချိန်၌ ဖြစ်စေ၊ သြဝါဒပေးရာ၌ဖြစ်စေ၊ တရားဟောရာ၌ဖြစ်စေ၊ တပည့်ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ ဒကာ၊ ဒကာမတို့အား သာယာ နာပျော်ကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်အောင် ရွတ်ပြနိုင်ခြင်းဖြစ်၏။

တပည့်တို့ကိုလည်း ပိဋကစာပေနှင့် မြန်မာစာပေ တို့ကိုတတ်ကျွမ်းအောင်လွတ်လပ်စွာ လေ့လာစေခဲ့ပါသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ဆန်း၊ အလင်္ကာ ပို့ချရာ၌ စာသင်သားတို့၏နှုတ်ဖျားဝယ် “ချမ်းဇော” ဟု ဥဒါန်းကျူးရအောင် ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက် ကျော်ကြား

သကဲ့သို့ဂါထာရေးသားရာ၌လည်း အထူးထင်ရှားလှသည်။

ဤနေရာ၌-ပခုက္ကူမြို့၊မဟာဝိသုတာရာမကျောင်း
တို့က်ကြီး၏ပဓာနနာယကဖြစ်တော်မူသောအဂ္ဂမဟာ
ပဏ္ဍိတဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ပရိယတ္တိဂုဏ်ရည် ဉာဏ်
တော်ရောင်ကိုအာရုံယူ၍ ချီးကျူးပူဇော်အပ်သော ထောမ
နာရစနာဂါထာကိုသာ အမြွက်မျှ ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

၁။ ဝိတ္ထိဏ္ဏ တန္တိတ္တယ စက္ကဝါဠေ၊

ဂုဠတ္ထ မောမူဟ တမောဝိဓံသီ။

နယောပဒေသဿုပဘာတဒါယီ၊

ဒီပံ ဂတော ထေရသဟဿရံသီ။

၂။ တဂ္ဂုဏံ ပူဇာဘာဝေန၊ သဒ္ဓမ္မရံသိဓာရိနာ။

ရဋ္ဌာဓိပေါ ကေကီလဉ္စ၊အဒါသိ ဒီဓိတတ္ထလေ။

(၁) ဝိတ္ထိဏ္ဏတန္တိတ္တယစက္ကဝါဠေ=ကျယ်ဝန်းလှ
စွာသော ပိဋကတ်သုံးပုံတည်းဟူသော စကြာဝဠာတိုက်ကြီး
ထဲ၌။ ဂုဠတ္ထ မောမူဟ တမောဝိဓံသီ=တိမ်မြုပ်ကွယ်ဝှက်
အသိခက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော
မောဟတည်းဟူသောအမှိုက်တိုက်ကို အလေ့အားဖြင့်
ဖျက်ဆီးတော်မူပေထသော။ နယောပဒေသဿုပဘာတ
ဒါယီ=နည်းကောင်းဥပဒေ၊အထွေထွေနှင့်စပ်၍ ဉာဏ်ရောင်
တည်းဟူသော အလင်းကိုလည်း အလေ့အားဖြင့် ပေးတော်မူ
တတ်ပေထသော။ ထေရသဟဿရံသီ=ကျေးဇူးတော်ရှင်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မင်္ဂလာမဟာ ဝိသုတာရာမိကဆရာတော်

ဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကြီးသည်။ ဒီပံ=ထောင်ပေါင်း
များစွာ ဂိုဏ်းသံဃာတို့၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ၏အဖြစ်သို့။
ဂတော=ပညာသံဝတ္တနိက ပါရမီကံ ထောက်မသဖြင့် ရောက်
တော်မူရလေပြီ။

(၂) ရဋ္ဌာဓိပေါ=ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်
သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ
အစိုးရမင်းမြတ်သည်။ သဒ္ဓမ္မရံသိဓာရိနော=သူတော်
ကောင်းတို့၏ ပရိယတ္တိတရား တည်းဟူသော ရောင်ခြည်
တော်ကို အလေ့အားဖြင့် ဆောင်တော်မူတတ်ပေထသော၊
ထေရ်သဟဿရံသိနော=ကျေးဇူးတော်အရှင် အဂ္ဂမဟာ
ပဏ္ဍိတမင်္ဂလာမဟာဝိသုတာရာမိက ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးတည်းဟူသော နေမင်းကြီး၏၊ တဂ္ဂုဏံ= ထိုထောင်
ပေါင်းများစွာ ဂိုဏ်းသံဃာတို့၏ အားထားကိုးကွယ်ရာ၏
အဖြစ်သို့ရောက်တော်မူခြင်းတည်းဟူသော ဂုဏ်တော် ကျေး
ဇူးတော်များကို၊ ပူဇာဘာဝေန=ပူဇော်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊
သဒ္ဓမ္မရံသိဓာရိနော=သူတော်ကောင်းတို့၏ ပရိယတ္တိတရား
တည်းဟူသောရောင်ခြည်တော်ကို အလေ့အားဖြင့် ဆောင်
တော်မူတတ်ပေထသော၊ ထေရ်သဟဿ ရံသိနော=ကျေးဇူး
တော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မင်္ဂလာ မဟာဝိသုတာရာမိက
ဆရာတော်ဘုရားတည်းဟူသောနေမင်းကြီး၏၊ ဒီဓိတတ္ထ
လေ၊ ပရိယတ္တိဂုဏ်ရည် ဉာဏ်တော်ရောင်တည်းဟူသော
ရောင်ခြည်တော်ပြင်ထိပ်ထက်၌၊ ကေကီလဉ္စံ=အဂ္ဂမဟာ

ပဏ္ဍိတဘွဲ့တည်းဟူသော ဒေါင်းတံဆိပ်ကို၊ အဒါသိ- ခတ်နှိပ်
ဆက်ကပ် လှူဒါန်းပူဇော်ခဲ့လေပြီ။

ယဉ်ကျေးမှုများ ပြသပို့ချ

“အိုးမဖုတ်ခင်၊ အိုးလုပ်စဉ်ဝယ်၊ အိုးတွင်ခတ်
နှိပ်၊ တံဆိပ်မှတ်ကား၊ မပြတ်မစဲ၊ အိုးပင်ကွဲလည်း၊ အမြဲ
တစေ၊ တည်ရှိနေသို့၊ ထွေထွေသွေးသား၊ ကလေးများ၌၊
ဘုရားတံဆိပ်၊ ဘာသာစိတ်ကို၊ ခတ်နှိပ်နိုင်မှ၊ သက်ဆုံး
ကျအောင်၊ ဗုဒ္ဓဝါဒီ၊ စွဲ၍တည်မည်၊ ကိုယ်စီခတ်နှိပ်စေ
သတည်း” ဟု အရှင်ဇနကာဘိဝံသက မိန့်ဆိုတိုက်တွန်း
ခဲ့သည်။

အိုးလုပ်သူသည် အိုးကိုမီးမဖုတ်ခင်အိုးလုပ်စဉ်ကပင်
အိုး၏တံဆိပ်ကိုခတ်နှိပ်သည်။ သို့အတွက် အိုးကွဲသွားသော်
လည်း တံဆိပ်သည်မပျက်မစီးအမြဲတည်ရှိနေလေ၏။ ထို့
အတူ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည်မိမိတို့၏ ရင်သွေးငယ်များ၏
အသိဉာဏ်နှင့်နှလုံးသားဝယ် ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ၏
ယဉ်ကျေးမှုများနှင့် အနှစ်သာရဟူသော ဘုရားတံဆိပ်
ဘာသာစိတ်ကိုခတ်နှိပ်ထားနိုင်မှသာ သက်ဆုံးကျအောင်
ဗုဒ္ဓဝါဒီစွဲ၍တည်မည်ဖြစ်၏။

ယဉ်ကျေးမှုသည်လိမ္မာရေးခြားရှိခြင်း၊ အပြောအဆို၊
အနေအထိုင်နူးညံ့သိမ်မွေ့ခြင်း၊ မကြမ်းတမ်းမခက်ထန်ခြင်း၊
ဖွယ်ဖွယ်ရာရာရှိခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို အနှောင့်အယှက် မဖြစ်

စေခြင်း စသည်တို့ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မြန်မာအဘိဓာန် အကျဉ်းချုပ်ကျမ်း၌ “သိမ်မွေ့ပြေပြစ်သော တတ်သိလိမ္မာ၊ တိုးတက်ထွန်းကားလာသောလူမှုအဆင့်အတန်း၊ အစဉ် အလာအားဖြင့် ထိန်းသိမ်းတည်ရှိလာသောဓလေ့ထုံးစံ” ဟု ယဉ်ကျေးမှုကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထား၏။

ယဉ်ကျေးမှု အမျိုးမျိုးရှိရာတွင် ဗုဒ္ဓ၏ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူနေမှု စသည်တို့ကိုသာအထူးပြောလို၏။ ဗုဒ္ဓ၏ ယဉ် ကျေးမှုသည် မိဘနှင့်သားသမီး၊ ဆရာနှင့်တပည့်၊ လူကြီးနှင့် လူငယ်၊ သခင်နှင့်ကျွန်၊ အစိုးရနှင့်ပြည်သူ၊ ရဟန်းနှင့် လူ၊ ဆရာနှင့်ဒကာတို့၏ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ ဆက်ဆံမှုများနှင့် ကျင့် ဝတ်များဖြစ်၏။

ထိုမိဘနှင့် သားသမီး၊ ရဟန်းနှင့်လူ စသည်တို့တွင် ကိုယ်ပိုင်ကျင့်ဝတ်များ အသီးသီးရှိကြ၏။ ယင်းကျင့်ဝတ် အသီးသီးကို ကိုယ်စီကျင့်ကြခြင်းသည်ပင် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူနေမှုစနစ်ဖြစ်၏။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ၎င်းတို့၏ယဉ်ကျေးမှု နှင့်ကျင့်ဝတ်များကို မှန်ကန်စွာပြုကျင့်နိုင်ရန်သိင်္ဂါလောဝါဒ သုတ်စသည်၌ဟောပြခဲ့၏။ မြတ်ဗုဒ္ဓညွှန်ပြသော ယဉ်ကျေးမှု နှင့်ကျင့်ဝတ်များသည်ကျင့်ကြံလိုက်နာရန် ခက်ခဲလှသည် မဟုတ်၊ မည်သူမဆို လွယ်ကူစွာပင် ကျင့်နိုင်ကြသည်သာ၊ လိုက်နာကျင့်ကြံလိုသောစိတ်ရှိရန်သာလို၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်စည် ပင်ထွန်းကားရန် လူငယ်များ၏ အသိဉာဏ်နှင့် နှလုံးသား

တွင် ဗုဒ္ဓ၏ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနှစ်သာရများ ကိန်းဝပ်စွဲမှီ တည်နေအောင်ပြုလုပ်ကြရာတွင်တစ်ဦးချင်းမှစ၍ အများစု ပေါင်းကာ လုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်၏။

မြတ်ဗုဒ္ဓညွန့်ပြသောယဉ်ကျေးမှုဖြင့် ယဉ်ကျေးခြင်းသည် ပျော့ညံ့ခြင်းမဟုတ်၊ အညံ့ခံခြင်းလည်း မဟုတ်၊ အရှုံးပေးခြင်းလည်းမဟုတ်၊ အောက်ကြို၊ အောက်ကျခြင်းလည်းမဟုတ်ပေ။ ဗုဒ္ဓညွန့်ပြသော ယဉ်ကျေးမှုဖြင့် ယဉ်ကျေးခြင်းသည် ရဲရင့်ခြင်းလည်းဖြစ်၏။ လိမ္မာခြင်းလည်းဖြစ်၏။ ပြတ်သားခြင်းလည်းဖြစ်၏။ သတိရှိခြင်းလည်းဖြစ်၏။ အောင်နိုင်ခြင်းလည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်ဗုဒ္ဓညွန့်ပြသော ယဉ်ကျေးမှုဖြင့် ယဉ်ကျေးခြင်းသည် ရဲရင့်သတ္တိရှိစွာ ရင်ဆိုင်နိုင်ပြီး ဘဝအောင်ပန်းဆင်မြန်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘာသာသွေးသာသနာသွေးလည်း ရဲရဲနီစွေး ရဲရင့်ထက်မြက်နေမည်လည်းဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် နိုင်ငံတော်ကိုလည်း တိုးတက်ဖွံ့ထွားရှင်သန်ရန် ဆောင်ရွက်ပြီးလည်းဖြစ်၏။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် ဗုဒ္ဓ၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓမ္မ၏အနှစ်သာရများလူသားတို့၏အသိဉာဏ်နှင့်နှလုံးသားဝယ်စွဲမှီကိန်းဝပ်တည်နေပြီးလျှင် ဘာသာသွေး၊ သာသနာသွေး၊ ရဲရဲနီစွေးလျက်ဗုဒ္ဓဝါဒီစွဲ၍တည်ပြီးကာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မြတ်နှင့် နိုင်ငံတော်ကိုတိုးတက် ဖွံ့ထွားရှင်သန်အောင်ရည်ရွယ်လျက် ၁၃၄၅-ခုနှစ်မှ ၁၃၅၇ခုနှစ်ထိ

သင်တန်းသူ၊ သင်တန်းသား (၃၄၅) ယောက်တို့အားမိမိ
ကျောင်း၌ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း ဖွင့်လှစ်ပြီး
သင်ကြားပို့ချ ပြသပေးခဲ့သည်။ အမြော်အမြင် ကြီးမားပေစွ။

ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းသူတစ်ဦးအားဆုချီးမြှင့်ပုံ

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ သင်ပြသော
ယဉ်ကျေးမှု သင်ခန်းစာများစွာအနက် ကဗျာအချို့ကို
ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ လက်တွေ့ကျင့်၍ ယဉ်ကျေးသူများ
ဖြစ်ပါစေဟု ဆုတောင်းလိုက်ပါသည်။

ယဉ်ကျေးမှု ကဗျာများ

- * ကိုယ်ငြိမ်ခေါင်းငြိမ်၊ ခြေလက်ငြိမ်၊ ငြိမ်ငြိမ်နေပါမယ်။
- * ကိုယ်ငြိမ်နှုတ်ငြိမ်၊ စိတ်ပါငြိမ်၊ ငြိမ်ငြိမ်နေပါမယ်။
- * ကိုယ်လက်သရမ်း၊ နှုတ်ကကြမ်း၊ ဟောသွမ်းမဖွယ် ရှက်လှတယ်။
- * ဆော့ကမြင်းတယ်၊ အော်ဟစ်ကျယ်၊ ရှက်ဖွယ်ကင်း အောင်နေပါမယ်။
- * မေ့မေ့သားကြီး၊ ရှုမငြီး၊ ဝဲချီးထိုက်အောင်နေပါမယ်။
- * ဖေဖေသားကြီး၊ ရှုမငြီး၊ ဝဲချီးထိုက်အောင်နေပါမယ်။
- * မေ့မေ့သမီး၊ ရှုမငြီး၊ ဝဲချီးထိုက်အောင်နေပါမယ်။
- * ဖေဖေသမီး၊ ရှုမငြီး၊ ဝဲချီးထိုက်အောင်နေပါမယ်။
- * မြတ်ဘုရားကို၊ လွန်ကြည်ညို၊ ရိုရိုသေသေရှိခိုးမယ်။
- * မြတ်တရားကို၊ လွန်ကြည်ညို၊ ရိုရိုသေသေ ရှိခိုးမယ်။
- * မြတ်သံဃာကို၊ လွန်ကြည်ညို၊ ရိုရိုသေသေရှိခိုးမယ်။
- * မိဘနှစ်အင်၊ ကျေးဇူးရှင်၊ နေ့စဉ်ရှိခိုးမယ်။
- * ဆရာသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်၊ နေ့စဉ်ရှိခိုးမယ်။
- * ဖိုးဖိုးကြီးက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * ဖွားဖွားကြီးက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * မွေးမေမေက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * မေမေပြောတာ၊ နားထောင်ပါ၊ ကုသိုလ်များစွာ ရပေတယ်။
- * ကုသိုလ်ခွန်အား၊ ချမ်းသာပွား၊ ဘေးများရန်များ

ကင်းရှင်းတယ်။

- * မွေးဖေဖေက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * ဦးဦးကြီးက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * ဦးဦးလေးက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * ကြီးကြီးဒေါ်က၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * ဒေါ်ဒေါ်လေးက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * အစ်ကိုကြီးက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * အစ်မကြီးက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * ဆရာကြီးက၊ ပြောသမျှ၊ တစမကျန်နားထောင်မယ်။
- * ပညာမဲ့က၊ လူဇာလ၊ အောက်ကျနောက်ကျနိုင်လှတယ်။
- * ပညာတန်ဆောင်၊ ထွန်းလင်းပြောင်၊ တတ်အောင်သင်ပါမယ်။
- * ကိုယ်လည်းမပေ၊ စိတ်မပေ၊ မေမေချစ်အောင်နေပါမယ်။
- * ကိုယ်လည်းမပေ၊ စိတ်မပေ၊ ဖေဖေချစ်အောင်နေပါမယ်။
- * ဖြောင့်မတ်ရိုးသား၊ မလှည့်စား၊ စိတ်ထားကောင်းအောင်နေပါမယ်။
- * သနားညာတာ၊ ကိုယ်ချင်းစာ၊ အမြဲလိမ်မာအောင်နေပါမယ်။
- * သူ့အကျိုးဆောင်၊ ကိုယ့်အကျိုးအောင်၊ ပြည်ထောင်ကောင်းအောင်လုပ်ပါမယ်။

- * သာသနာ့ရောင်၊ထွန်းထိန်ပြောင်၊ ဂုဏ်ရောင်လက်
အောင် လုပ်ပါမယ်။
- * မိဂုဏ် ဖဂုဏ်၊ ဆွေမျိုးဂုဏ်၊နယ်ဂုဏ်တိုးအောင်
လုပ်ပါမယ်။
- * အမျိုးသားဂုဏ်၊နိုင်ငံဂုဏ်၊ဘက်စုံတိုးအောင်လုပ်ပါ
မယ်။
- * ကိုယ်ကျိုးသူကျိုး၊ တိုင်းပြည်ကျိုး၊သုံးမျိုးတိုးအောင်လုပ်
ပါမယ်။
- * မေ့မေ့ကျေးဇူး၊ဂုဏ်အထူး၊ရွှင်မြူးဝမ်းသာ ဆပ်ပါမယ်။
- * ဖေ့ဖေ့ကျေးဇူး၊ဂုဏ်အထူး၊ရွှင်မြူးဝမ်းသာ ဆပ်ပါမယ်။

လုပ်ဆောင်မှု၏ အသီးအပွင့်များ

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် “သာသနာ့တာဝန် ငါ့တာဝန်” ဟု ခံယူကာ သာသနာတော်နှင့် ပတ်သက်ဆက်နွှယ်သော ကိစ္စမှန်သမျှကို စွမ်းစွမ်းတမံ ထမ်းဆောင်တော်မူခဲ့သည်။ ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်း၌ လည်း မိမိတာဝန်ဖြစ်သည့် ပရိယတ္တိ စာပေပို့ချခြင်း၊ တပည့်သံဃာများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းအလုပ်ကို လက်ထောက်တပည့်ကြီးများနှင့်အတူ အမြဲလုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့သာသနာ့အလုပ်ကိုလုပ်ခြင်း၏ “အကြောင်းရှိရာအကျိုးလာ” ဟူသော စကားကဲ့သို့ကြည်ညိုသူများ ပေါများလာ၍

လှူဒါန်းအားပေးသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ပေါ်ပေါက်လာကြသည်။

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ ကျောင်းထိုင်သက် (၁၀) နှစ်ကျော်မျှ ရှိလာသော ၁၃၄၆-ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ဆိုင်းတန်းလွှဲတောင်တန်းမှ မြန်မာသမားတော် ဦးဘဟန် + ဒေါ်ရှုရှုတင် မိသားစု (ညီမ) ဒေါ်ကြည်ကြည်တို့က နံကပ်နှစ်ထပ် တိုက်ကျောင်းတစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။ ယင်းကျောင်းကို “ ဓမ္မသီရိကျောင်း ” ဟု နာမည်မှည့်ထားသည်။

၁၃၅၂-ခုနှစ်တွင်စဉ့်ကူးမြို့နယ် ရေကြည်တော်ရွာမှ ဦးရေး + ဒေါ်မြရီ -တူ/သားမောင်စိုးသိန်း+မလှလှသန်း၊ သား-မျိုးမင်းစိုး၊ သိန်းထက်အောင်မိသားစုကလေးပင်သုံးပင်(နှစ်ခန်းသုံးခန်း) နှစ်ထပ်နံကပ်တိုက်ကျောင်း တစ်ကျောင်းဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။ ယင်းကျောင်းကို “ရေကြည်တော်ကျောင်း” ဟု နာမည်မှည့်ထားသည်။

၁၃၆၄-ခုနှစ်တွင် ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်းကို ပျဉ်ထောင်ကျောင်းဘဝမှ ကိုးပင်ခြောက်ပင် ရှစ်ခန်းငါးခန်းရှိ အုတ်တိုက်ကျောင်းဘဝသို့ရောက်အောင်ဦးလှမောင်+ဒေါ်ကင်းသားသမီးမြေးမြစ်တစ်စုက ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ မန္တလေးမြို့တော်ဝင်ဆေးတိုက်ပိုင်ရှင် ဒေါ်တိတာ ဦးဝင်းမြင့်+ဒေါ်တိတာယုယုဝေ မိသားစုကလည်း သံဃာတော်များ ရေမိုးချိုးရာ၌ အခက်အခဲမရှိ လွယ်ကူချမ်းသာစွာ သုံးစွဲနိုင်စေရန်

၁၃၅၈-ခုနှစ်က “တော်ဝင်ရေစင်ကြီး” ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ပရိယတ္တိသာသနာ့တာဝန် ထမ်းဆောင်တော်မူနေကြသည့် အရှင်မြတ်များကို ယခုလိုလှူဒါန်းထောက်ပံ့ရန် သိတတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များရှိနေသေးသည်ကို များစွာဂုဏ်ယူမိပါသည်။

ကံထပ်၍ ကုသိုလ်ယူကြသူများ

ကျောင်းဒကာများသာမက ကံထပ်မည့် ဒကာများလည်းပေါ်ပေါက်လာသည်။

- * ၁၃၄၅-ခုနှစ်က မန္တလေးမြို့ ရေကြည်ရပ်မှ ဦးတင်အုန်း + ဒေါ်ခင်မလေးမိသားစုတို့က စတင်ကံထပ်ကြသည်။
- * မန္တလေးမြို့ပွဲကုန်းရပ်မှ ဦးမြမောင် + ဒေါ်ထွေး (တော်ဝင်လက်ဖက်ခြောက်) မိသားစု။
- * နမ့်ဆန်မြို့ ဘုရားကြီးရွာမှ ဦးမောင်ကို + ဒေါ်အေးသာမိသားစု။
- * မန္တလေးမြို့ ၇၄ လမ်း၊ ၂၆ x ၂၇ လမ်းကြား၊ ဗိုလ်ကြီးသန်းထွန်း (တပ်မတော် လက်ဖက်ခြောက် စက်ရုံမှူး၊ နမ့်ဆန်) + ဒေါ်ခင်ရွှေဝင်း မိသားစု။
- * မန္တလေးမြို့ စိတ္တရမဟီရပ် ၊ ပြည်ကျော်သာတိုက် (၅) အခန်း (၁) နေ ဒေါ်အေးတင် မိသားစု။
- * ရန်ကုန်မြို့ စမ်းချောင်းမြို့နယ် ကျွန်းတောလမ်းနေ ဦးတင်စိန် + ဒေါ်တင်ယု မိသားစု။

- * ရန်ကုန်မြို့ ရွှေတောင်ကုန်းရိပ်သာ အင်းလျားမြိုင်လမ်း
နေ ဦးမြလှ+ဒေါ်ကြူကြူဆွေ (သား) မောင်အိဒ္ဓိမြလှ
(သမီး) စန္ဒီမြလှ မိသားစု။
- * ရန်ကုန်မြို့ ရန်ကင်းမြို့နယ် ချော်တွင်းကုန်းနေ
ဒေါ်ခင်မြသိန်း (ခ) ဒေါ်ဘဒ္ဒဝဇီရာ။
- * မန္တလေးမြို့ ရေကြည်ရပ် ဦးထွန်းဝင်း ဒေါ်သက်နွယ်ဦး
(သား) မောင်ဟိန်းထက်အောင်
(သမီး) မမျိုးသက်နှင်းရည် မိသားစု။
- * မန္တလေးမြို့ အောင်မြေသာစံမြို့နယ် အလယ်ဘောင်
တောင်ပိုင်း ဦးကြည်ဦး+ဒေါ်မမလေး မိသားစု။
- * မန္တလေး သင်္ဘောတန်းရပ်၊ အဖ-ဦးလှဦး+အမိဒေါ်ထွေး
တို့အားရည်စူး၍ သမီး-ဒေါ်သန်းတင်၊ သား ကိုအေးကြူ၊
ကိုခင်မောင်ထွေး၊ သမီး မမြင့်မြင့်အေး “စိန်ခေတ်မင်း”
ဖိနပ်ဆိုင် မောင်နှမတစ်စု။
- * ပခုက္ကူမြို့၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ အမှတ် (၁၂) ရပ်ကွက်
ဦးသန်းဌေး (ခ) ဦးချိုတူး + ဒေါ်ဌေးဌေးမြင့် (မြေး)
မအေးငြိမ်းသူ တို့က ကံထပ် မင်္ဂလာများ ပြုလုပ်ကြ၍
ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများအဖြစ်
ယုံကြည်လေးစား ကြည်ညိုစွာခံယူကြသည်။

ဘွဲ့တံဆိပ်တော်အလီလီပူဇော်ပြီ

ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ၏ ပရိယတ္တိ၊

ပဋိပတ္တိ သာသနာ့ဝန်ထမ်းဆောင်မှုဂုဏ်ရည်ကို ကြည်ညိုသမှု အကြောင်းပြု၍ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၃၅၃ (၁၉၉၁) ခုနှစ်တွင် “အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ၁၃၆၀-ပြည့်နှစ် (၁၉၉၈) ခုနှစ်တွင် “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် ၁၃၆၈-ခုနှစ် (၂၀၀၆) ခုနှစ်တွင် “အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များဖြင့် ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသအား ဆက်ကပ်ပူဇော်ခဲ့သည်။

ထို့အပြင် မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ(သကျသီဟ) အသင်းကြီးကလည်း ၁၃၆၀-ပြည့်နှစ်တွင် “သာသနဟိတဓရ” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ဆက်ကပ်ပူဇော်သည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်ပူဇော်မှုကိုအကြောင်းပြုပြီး ၁၃၆၁-ခုနှစ် ပထမဝါဆိုလဆန်း(၄)ရက် (၁၆. ၅. ၉၉)နေ့တွင် မြိုင်မြို့နယ် အိုရင်းရွာ ဒကာ၊ ဒကာမများ၊ ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ၏ ပစ္စည်းလေးပါးဒကာ၊ ဒကာမများ၊ ရပ်ဝေးရပ်နီးမှ ဒကာ၊ ဒကာမများ၏ ထပ်ဆင့်ပူဇော်ပွဲကြီးကို ခမ်းနားကြီးကျယ်စွာ ပြုလုပ်ပူဇော်ခဲ့ကြသည်။

ထိုစဉ်ကစာရေးသူသည် “မြင်တော်မူစေချင်စမ်းပါဘိ” ဟုဇမ္ဗူရတနာမဂ္ဂဇင်းတွင်ဆောင်းပါးရေးကာ ပူဇော်ခဲ့သည်။ ၎င်းဆောင်းပါးမှ ပူဇော်ပွဲပုံရိပ်ကို သဒ္ဓါဟောင်းကဲမိုး သဒ္ဓါသစ်တိုးစေရန် ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုပါသည်။

ထူးကဲမြင့်မြတ် အထက်တန်းကျတဲ့နေ့

ရင်သပ်ရှုမောဝေးကြည့်ရလောက်အောင် ဆန်းကြယ်သော ပန်းပြောက်ပန်းနွယ် ပန်းအသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် ခန့်ညားထည်ဝါကြီးကျယ်သည့် မဟာမဏ္ဍပ်ကြီး။ မြင်သူတကာတို့၏ နှလုံးသားကိုဆွဲကိုင်လှုပ်ရှား ရင်ခုန်လှိုက်ဖိုနိုင်သောမဟာမဏ္ဍပ်ကြီး။ ယင်းမဏ္ဍပ်ကြီး၏အရှေ့ဘက်ခြမ်းရှိ ဝင်ထည်သော ပလ္လင်ပေါ်၌ တည်ကြည် ငြိမ်းချမ်းသော မျက်နှာတော်ဖြင့် ပရိသတ်တို့၏ ဦးတင်ဖူးမြင်ခြင်းကို ခံယူနေသည့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသ မဟာထေရ်မြတ်။

၎င်း၏နောက်ရှိ သံဃာစင်ပေါ်၌ သာသနာ့အရောင်ထွန်းပြောင်စေကြသည့် ပင့်သံဃာတော် ၆၁ ပါး၊ ဝဲဘက်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ တပ်ကုန်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တစန္ဒာသီရိမဟာထေရ်မြတ်၊ မှန်ကန်မှု သစ္စာ၏ရဲရင့်မှုကို ကိုယ်စားပြုနေကြသော သစ္စာပန်းဝါများ၊ နှင်းဆီပန်းနီနီများ၊ ယာဘက်တွင် ပညာတံခွန် လွှင့်ထူပုံကို ဖော်ပြနေသော ဆရာတော်၏ ဘွဲ့တံဆိပ်ဓာတ်ပုံများ။

လေပြေလေညှင်းက တဖြူးဖြူးတနွဲ့နွဲ့ ပူဇော်နေသောကြောင့် တွဲရဲရွဲကျကာ ယိမ်းနွဲ့လှုပ်ရှားလျက် ရှိနေကြသည့် ရောင်စုံပိတ်စများ၊ ခန်းဆီးများ၊ လိုက်ကာများ၊ ပဒေသာမီးဆိုင်းမီးပွင့်များ၊ ရှေ့တော်၌ ပြုံးပန်းတဝေဝေဖြင့် ရွှမ်းလဲ့

သည့်မျက်ဝန်း၊ ကြည်လင်သည့်အပြုံး၊ အားပါးတရရှိလှသည့် အမူအရာ၊ နှလုံးသားဝယ် အေးမြလှိုက်ဖိုလျက် ကြက်သီးမွေး ညင်း တဖျင်းဖျင်းထနေကြသော ဦးတင်ဖူးမြင်၊ ကြည်ညိုနေ ကြသော သူတော်စင်ဒကာ၊ ဒကာမများ၊ ဓမ္မစကြာဝတ် အသင်းသူများ၊ ငြိမ်ငြောင်းသာယာနာပျော်ဖွယ်သော ဂီတသံ စဉ်ဖြင့် ဂုဏ်တော်ကိုပူဇော်နေကြသည့် စိန်မွတ္တာဆိုင်း အဖွဲ့သားများ၊ ၎င်းတို့၏ သီဆိုတီးမှုတ်ပူဇော်နေသော ဂီတ သံစဉ်လှိုင်းများက လေထဲဝယ် တလွင့်လွင့်ပျံ့လွင့်နေကာ ကြွလာသော ပရိသတ်တို့၏ နားသောတကို ဝှမ်းဆီထိသည့် ပမာ ချို့ဆိမ့်အေးမြပျော်ရွှင်စေကြလျက်။

ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ထောက်ပံ့ကြည်ညိုကြသူများ၏ ရင်ထဲ၊ နှလုံးသားထဲ သာသနာစိတ်၊ ဘာသာစိတ် တဖိတ် ဖိတ်၊ တရိပ်ရိပ်တက်ကြွစေသည့် ထူးကဲ၊ မြင့်မြတ်၊ အထက် တန်းကျသော နေ့တစ်နေ့ဖြစ်၏။

ထိုနေ့ကား၁၃၆၁-ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလဆန်း (၄) ရက် (၁၆. ၅. ၉၉) နေ့၊ အိုရင်းရွာ ဒကာ၊ ဒကာမတို့၏ နှလုံးသား ဝယ် ကြည်နူးနှစ်သိမ့်ခြင်းများ၊ နူးညံ့ပျော့ပြောင်း သဒ္ဓါဟောင်း များကို ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုး သဒ္ဓါသစ်တိုးသောနေ့၊ အသည်းနှလုံး ကို သိမ်းကျုံးယူငင်ဆွဲဆောင်လျက် သာသနာ့ မီးရှူးမီးတိုင်၏ အလင်းရောင်များ ထွန်းလင်းပျံ့လွင့်မှုကို ခံယူကြည်ညို ဦးတင်ဖူးမြင်ကြရသောနေ့လည်း ဖြစ်၏။

အကြောင်းကား မိမိတို့ အိုရင်းရွာ၏ တတိယသား ကောင်းရတနာ သာသနာ့အာဇာနည်ဖြစ်သော ‘မန္တလေး

မြို့၊ ချမ်းသာကြီးတောင်တို့က်၊ ရတနာဗိမာန် စာချ
ကျောင်း၊ ပဓာနနာယက ဆရာတော်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ဘဒ္ဒန္တ ဇောတိကာဘိဝံသ' အားပူဇော်သည့် ဂုဏ်ဝိသိဋ္ဌပူဇာ
မင်္ဂလာသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပခွင့်ရသော နေ့ဖြစ်သော
ကြောင့်တည်း။

သာသနာ့အာဇာနည်နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက
အဖွဲ့ဝင်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ၊ ဘဒ္ဒန္တဇောတိ
ကာဘိဝံသ မဟာထေရ်မြတ်ကြီးသည် ပရိယတ္တိသာသနာ
ပွင့်လင်းထွန်းကားတိုးတက်စေသည်သာမက သာသနာတော်
သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပြန့်ပွားအောင်လည်း စွမ်းဆောင်နိုင်သော
အရှင်မြတ်ဖြစ်တော်မူ၏။ သို့အတွက် ဆရာတော်အား နိုင်ငံ
တော်အစိုးရက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ တံဆိပ်တော်ကို ပူဇော်
ဆက်ကပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အိုရင်းရွာသူ၊ ရွာသား၊ ဒကာ ဒကာမများနှင့်
စတုပစ္စယ ဒကာ၊ ဒကာမတို့ကလည်း အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရတော်မူသော ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာ
ဘိဝံသအား နဖူးမြေစိုက် ဦးခိုက်ပူဇော်ကြခြင်း ဂုဏ်ဝိသိဋ္ဌပူဇာ
မင်္ဂလာ မဟာသဘင်ပွဲကြီး ကျင်းပကြခြင်းဖြစ်၏။

စာရေးသူသည် ယင်းဂုဏ်ဝိသိဋ္ဌပူဇာ မင်္ဂလာမဟာ
သဘင် မဏ္ဍပ်ကြီးအတွင်းမှာ ဆရာတော်၏ ဝဲဘက်ခပ်လှမ်း
လှမ်းမှနေ၍ ဦးခိုက်ပူဇော်နေပါသည်။

ထူး . . . မခြား . . . နား . . . မီး . . . ရေ
. . . စုံသား . . . ရောင်တော် . . . ထွေပြား . . .

မြူး... လို့လို့ ထူးထွေ... များထွေ... သည်အံ့ရာ
... သော်...

စိန်မွတ္တာဆိုင်းအဖွဲ့မှ ထူးမခြားနားပတ်ပျိုးဖြင့် ငြိမ်
ငြောင်းသာယာပျော့ပြောင်းစွာ တီးမှုတ်ပူဇော်သံသည် စာရေး
သူ၏အသည်းနှလုံးကို သိမ်းကျုံးဆွဲကိုင် လှုပ်ရှားလိုက်သော
ကြောင့် စာရေးသူအား ကြည်နူးနှစ်သိမ့်ခြင်း၊ ကြက်သီး
မွေးညင်းတဖျင်းဖျင်းထခြင်းတို့ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

စာရေးသူသည် ကြက်သီးမွေးညင်း တဖျင်းဖျင်းထ
ကာ ကြည်နူးနှစ်သိမ့်ခြင်းရသကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ခံစားရ
သကဲ့သို့ လွမ်းဆွတ်သတိရအောက်မေ့ခြင်းကိုပါ ဝမ်းနည်း
စွာ ခံစားနေရပါသည်။

မြိုင်တော်မူစေချင်စမ်းပါဘိ

ဤကဲ့သို့ တူတပည့်ဖြစ်သော ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ
ဇောတိကာဘိဝံသအားနိုင်ငံတော်က အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့
တံဆိပ်ဆက်ကပ်သောကြောင့်ဇောတိရွာမှဒကာ၊ ဒကာမတို့က
စည်စည်ကားကား ခြံမ့်ခြံမ့်သဲသဲ သိုက်သိုက်မြိုက်မြိုက်
လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ သဒ္ဓါစိတ်များ ပြည့်လျှံယှိဖိတ်ကာ ပူဇော်ကြ
သည်ကို လွန်ခဲ့သည့် (၁၉. ၇. ၉၅) နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူ
သွားသော ဘကြီးတော်ဖြစ်သည့် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု
စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ နန္ဒမူချောင်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနန္ဒမဉ္ဇူသာ

ဘိဝံသံ မဟာထေရ်မြတ်ကြီး မြင်တော်မူလျှင် အနုသယသံ
ယောဇဉ်စိတ်ဖြင့် သံဝေဂနှင့်ယှဉ်ကာ ကြည်နူးပြုံးပျော်တော်မူ
လျက် အေးအေးမြမြ စန်းငွေလကဲ့သို့ ထွန်းပကြည်လင်နေ
မည့် မျက်နှာတော်ကို မြင်ယောင်နေမိပါသည်။ မြင်တော်မူစေ
ချင်စမ်းပါဘိ။

အနှိုင်းမဲ့ ကောင်းကျိုးများ

မြင့်မြတ်သော သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်၊ ပရိယတ္တိ
တာဝန်ကို စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဟူသော ဂန္ဓာ
ဝဟဝိသာရဒဂုဏ်၊ သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ကောင်းကျိုးကိုသာ
လိုလားတော်မူသောမေတ္တာထုံမွမ်းထားသည့်စိတ်၊ ခန္ဓာ
ပေါ်သို့လက္ခဏာသုံးပါးတင်ကာ ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့်
စူးစူးစိုက်စိုက် နက်နက်နဲနဲရှုလေ့ရှိသော ဝိပဿနာဓုရဂုဏ်၊
သာသနာတော်တိုးတက်အောင် ရဲရင့်ပြတ်သားစွာ ဆောင်
ရွက်တော်မူသော သာသနဝုဒ္ဓိကရဂုဏ် စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော ကျေးဇူးရှင်အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ တံဆိပ်တော်ရ
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသအရှင်မြတ်အား ပူဇော်
ခွင့် ဖူးမြော်ကန်တော့ခွင့်ရခြင်းသည် တပည့်တော်တို့အတွက်
တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အနှိုင်းမဲ့ ကောင်းကျိုးများရရှိသည်ဟု
ခံစားတွေးမိသိရှိပါကြောင်း ဝမ်းမြောက်စွာ လျှောက်ထားအပ်
ပါသည်ဘုရား။

လူအဖြစ်သည် ရခဲပါသည်။ ထို့ထက် ရှင်ရဟန်း အဖြစ်သည် သာ၍ရခဲပါသည်။ ရှင်ရဟန်းဘဝ၌လည်း သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့်တကွ မင်းအစိုးရဒကာ၊ ဒကာမတို့၏ ထူးကဲစွာ ပူဇော်မှုကို ခံယူရရန်လည်း သာမန်ပါရမီရှင်များ ဖြစ်နိုင်သည့်အရာမဟုတ်ပါ။ ယခုကဲ့သို့ ဂုဏ်ဝိသိဋ္ဌပူဇော်ပွဲကို ခြံ့ခြံ့သဲသဲ ကဲကဲထူးထူး ကျင်းပပူဇော်ခွင့်ရခြင်းသည် ဝမ်းမြောက်စရာ ဖြစ်သည့်အပြင် သာသနာတော်ကြီး ဘုန်းမီး နေလှပမာ တောက်ပစေရန်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အိုရင်းရွာ အတွက်သာမက မြန်မာနိုင်ငံအတွက်ရော ကမ္ဘာအတွက်ပါ ကောင်းကျိုးရစေလိမ့်မည်ဟုလည်း ယုံကြည်မိပါသည်ဘုရား” ဟု မြိုင်မြိုင်နယ် သာသနာရေးမှူး (မ. ယ. က) ဦးမျိုးညီညီက ယုံယုံကြည်ကြည်လေးလေးနက်နက် ဝမ်းပန်းတသာ လျှောက်ထားသွားပါသည်။

ဂုဏ်ပေါင်းစုံခ ပြည့်စုံလှသည့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသမဟာထေရ်မြတ်အား ယခုကဲ့သို့ ကြက်ပျံမကျ ကြိတ်ကြိတ်တိုးစည်ကားသော ပရိသတ်တို့နှင့် အတူ ကိုယ်အားညဏ်အား ပစ္စည်းစွမ်းအားရှိသလောက် ပူဇော်ခွင့်ရနေခြင်းကို အားရတင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းမရှိလှပါ ဘုရား’ ဟု ပူဇော်ပွဲတာဝန်ခံ ဦးဝင်းမောင်ကလည်း သဒ္ဓါ ယိုဖိတ် ပီတိစိတ်ဖြင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို နှစ်သိမ့်ကြည်နူး ရွှင်မြူး ဝမ်းသာ လျှောက်ထားသွားပါသည်။

‘ဒီနယ် ဒီရွာတွင် တစ်သက်မှာ တစ်ခါကြံ့ကြိုက်ခဲ
လှတဲ့ ဒီလိုအချိန်အခါမျိုးမှ မပူဇော်လိုက်ရလျှင် . . .

* ခွင့်သာခိုက်မှ၊ မလိုက်ချင်လျှင်၊ အမိုက်နှင့်ပြင်
ရှိသေးလေလိမ့်လား။

* ခွင့်သာဆဲမှ၊ မခဲချင်လျှင်၊ အလွဲနှင့်ပြင် ရှိသေးလေ
လိမ့်လား။

* ခွင့်သာတုန်းမှ၊ မရုန်းချင်လျှင်၊ အရှုံးနှင့်ပြင် ရှိသေး
လေလိမ့်လားလို့

လယ်တီဆရာတော် အမိန့်ရှိသလို ကိုယ့်ဘဝမှာ
အမိုက်မှောင်ဖုံးကာ အရှုံးနဲ့ပဲ ဘဝဇာတ်သိမ်းရလိမ့်မယ်။
‘ပူဇော်ထိုက်သူ၊ ပူဇော်မှု၊ မှတ်ယူမင်္ဂလာ’ ဆိုတဲ့ အတိုင်း
မင်္ဂလာကျက်သရေတက်ပြီးဝေဖို့ ကြွယ်ဝပြည့်စုံ ဆရာဂုဏ်ကို
အာရုံညွတ်ကာ ပူဇော်ကြပါလို့ တိုက်တွန်းပါတယ်’ ဟု
ပြောကာ ‘ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်၊ ဝိနယမဇ္ဈကျောင်း
ဆရာတော် အရှင်ဝိနယာစာရ’ က ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာ
ပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသမဟာထေရ်မြတ်၏
ထေရုပ္ပတ္တိကို ကြားရသူ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့အား
သဒ္ဓါဟောင်းကဲမိုး သဒ္ဓါသစ်တိုးကာ ဖွံ့ဖြိုးလာစေနိုင်သော
ခုံညားတည်ငြိမ် ကြည်လင်သည့်အသံဖြင့် ဖတ်ကြားလျှောက်
ထားသွားပါသည်။

ဒကာ၊ ဒကာမတို့၏မျက်နှာများသည် နှင်းရည်ဆမ်း
ထားသောပန်းပွင့်များကဲ့သို့ ရွှင်လန်းကြည်လင်ဝင်းပနေကြ
၏။ ဒကာများသည်နဖူးပေါ်၌လက်အုပ်တင်ကာ ဆောင့်

ကြောင့်ထိုင်လျက်ကြည်ညိုသည့် သဒ္ဓါစိတ်တို့မှ ပွင့်အံလာသော ရွန်းလဲ့ကြည်လင်နေသည့် မျက်လုံးအစုံများဖြင့် ကြည့်နေကြ၏။

ဒကာမများသည်လည်း ပုဆစ်တုပ် ထိုင်နေကြရင်း လက်အုပ်အစုံကို ရင်ဝယ်ကပ်၍ ကြည်နူးဝမ်းသာ ပီတိဖြာသောစိတ်၊ ရွန်းရွန်းလဲ့လဲ့တောက်ပကြည်လင်သော တည်ကြည်အေးချမ်းသည့်မျက်နှာတော်ကို ဖူးမြော်နေကြ၏။ နားအစုံတို့ကလည်း အရှင်ဝိနယာစာရ အရှင်သူမြတ်၏ ငြိမ့်ငြောင်းတည်ငြိမ်ကြည်လင်သောအသံများကို မိမိ၏သောတပသာဒမှတစ်ဆင့် နှလုံးသားအကြည်ဓာတ် (ဟဒယဝတ္ထု) သို့ပို့ဆောင်နေကြ၏။

စာရေးသူလည်း ဂရုစိုက်နားထောင်နေ၏။ လေနုလေအေးကတနွဲ့နွဲ့တသွဲ့သွဲ့နေ့နေ့ဆဲ။ အရှင်ဝိနယာစာရ၏ ငြိမ့်ငြောင်းတည်ငြိမ်ကြည်လင်သောအသံက လေနုအေးထဲ ပျော်ဝင်သွားလေပြီ။ မြင်ရသူတို့အား ငြိမ်းအေးချမ်းမြေ့ကြည်နူးစေနိုင်သော တူညီယောဂီဝတ်စုံတို့ဖြင့် နှင်းဆမ်းထားသည့်ပန်းနှယ် လန်းဆန်းရွန်းနွဲ့ ဝင်းလဲ့ကြည်လင် စိုပြေနုဖျိုးနေကြသည့် ဓမ္မစကြာဝတ်အသင်းသူများသည် အရှင်ပညာဝံသရေးသားသောဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသမဟာထေရ်မြတ်၏ထေရုပ္ပတ္တိရှစ်လုံးဘွဲ့ကဗျာများကိုကြည်ညိုစိတ်၊ ကြည်နူးစိတ်၊ ဝမ်းသာစိတ်ဖြင့် သာယာငြိမ့်ငြောင်းစွာ ရွတ်ဆို

ပူဇော်နေ၏။ လှပျိုဖြူတို့၏ အေးဆေးတည်ငြိမ်သာယာသော အသံများက ကြားရသူပရိသတ်တို့၏နှလုံးသားဝယ် ကြည်လင်မှု၊ ငြိမ်းချမ်းမှုများရရှိစေကာ သဒ္ဓါသစ်များ တဖွားဖွား ဖြစ်ပွားကြစေ၏။

ဆရာတော်အား ပါဠိဂါထာများဖြင့် ဂုဏ်ပြုနေသော အရှင်သူမင်္ဂလ၏ ငြိမ့်ငြောင်းသောဂါထာရွတ်သံက နားစည်ကိုရိုက်ခတ်လာမှ အတိတ်ရုပ်ပုံလွှာများ၌ လူးလွင့်ရစ်ဝဲနေသောစိတ်သည် “အိပ်သောယောက်ျား နိုးသောလား” သို့ လှုပ်ရှားနိုးကြားလာ၏။ စာရေးသူသည် ဆရာတော်၏ မျက်နှာကိုမော့ကြည့်မိ၏။ ဆရာတော်သည် မျက်လွှာချ၍ အပူဇော်ခံနေ၏။ မျက်နှာသည် ကြည်လင်ဝင်းလဲ့နေ၏။ ပရိသတ်များအပေါ် မေတ္တာဓာတ် ဖြန့်လွှင့်နေဟန်လည်း ရှိ၏။ မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်၌လက္ခဏာတင်ကာ ဝိပဿနာဉာဏ်မျက်စိဖြင့် စူးစူးစိုက်စိုက်ရှုမှတ်နေဟန်လည်းရှိ၏။ ယင်းသည် စာရေးသူရေးခဲ့သော ဇမ္ဗူရတနာ မဂ္ဂဇင်းပါ “မြင်တော်မူစေချင်စမ်းပါဘိ” ဆောင်းပါးမှ အိုရင်းရွာ၏ ပူဇော်ပွဲပုံရိပ်များ ဖြစ်သည်။

၁၃၆၈-ခုနှစ် (၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် “အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ” ဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခံရစဉ်က တပည့်ဒကာ၊ ဒကာမများက ပူဇော်ပွဲကျင်းပချင်ကြသော်လည်း ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသက ခွင့်မပြုသောကြောင့် မကျင်းပခဲ့

ခြင်းဖြစ်သည်။ ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် မိမိအပူဇော်ခံယူဖို့ထက် သူတစ်ပါးကိုသာ ခိုးမြှောက်ပူဇော်လို စိတ်အမြဲရှိဟန်တူသည်။ သက်တော်ရှည်ပူဇော်ပွဲ၊ စာချဘုန်းကြီးနှင့် စာအောင်သံဃာ ဆုနှင်းပွဲ၊ ဝါဆိုသင်္ကန်းကပ်လှူပွဲ စသည်တို့၌ ရဟန်းတော်အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ၏ လှူဒါန်း၊ စွန့်ကြဲ၊ ခိုးမြှောက်၊ ပူဇော်ခဲ့သည့် ပုံရိပ်ကိုကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။

ယခုအခါ၌ ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသသည် မန္တလေးမြို့၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ် သီရိမာလာအနောက်၊ ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက် ရတနာဗိမာန်စာချကျောင်း၌လည်း ပဓာနနာ ယကအဖြစ် သီတင်းသုံး၍ ဂန္ထဓုရဝိပဿနာဓုရဟူသော ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်သာသနာ့တာဝန်နှစ်ရပ်ကို စွမ်းစွမ်းတမံထမ်းဆောင်တော်မူလျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင် ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ မဟာနာယကကျောင်းတော်ကြီး၌လည်း နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော်အဖြစ် သီတင်းသုံးလျက် သာသနာရေးရာများကို ဆောင်ရွက်လျက်လည်း ရှိပါသည်။

xxxxxxxxxxxx

ရဟန်းတော် အရှင်ဇောတိကာဘိဝံသ ဧဝံ သြဝါဒကထာ

ကံ ဉာဏ်ဝီရိယ

ကံနှင့်ဉာဏ်မှာ ၊ ပါ မြဲသာ၊ မှတ်ပါရာနှုန်းပြည့်။
ဝီရိယတစ်လုံး၊ အမြဲသုံး၊ ကြိမ်လုံးဘယ်မတွေ့။

ကြီးပွားကြောင်း (၇) ပါး

အလုပ်မများ ၊ စကားနည်းစေ။
အိပ်နေမှုနည်း ၊ ကိုယ်တည်းနေလေ။
လိုဆိုးစိတ်ပုတ် ၊ မိတ်ယုတ်ကင်းစေ။
မလျော့ငြား ၊ ကြီးပွားခုနစ်ထွေ။

နတ်မသော်ငြား မကြီးပွား

အချိန်ပြောင်းရွှေ့ ၊ အမေ့စောင့်စား။
အမှားမပြင် ၊ အမြင်မလင်း (ရှင်း)။
အပျင်းမွေ့လျော် ၊ ဤငါးဖော်ကား။
နတ်မသော်ငြား ၊ မကြီးပွား။

အသေကောင်း (၆) ပါး

အလုပ်မများ၊ စကားနည်းစေ
အိပ်နေမှုနည်း၊ ကိုယ်တည်းနေလေ၊
ရောနှောမပြု ၊ ချဲ့မှုကင်းသွေ၊
အသေကောင်း ၊ အပေါင်းဂုဏ်ခြောက်ထွေ။

တရားမသိသူ (၁၀) ဦး

မတွော ပမတ္တံ၊ မတ္တကော၊
ဇိဏ္ဏော ကုဒ္ဓေါ ဗုဘုက္ခိတော၊
တရမာနော လုဒ္ဓေါ ဘီတော၊
ကာမိ ဓမ္မံ နပဿတိ။

- ၁။ မူးသူ
- ၂။ မေ့သူ
- ၃။ ရူးသူ
- ၄။ အရွယ်ကြီးသူ
- ၅။ အမျက်ထွက်သူ
- ၆။ ဆာလောင်သူ
- ၇။ တရူးထိုး(တဇွတ်ထိုး) လုပ်သူ
- ၈။ လောဘကြီးသူ
- ၉။ ကြောက်သူ
- ၁၀။ တဏှာရာဂကြီးသူ (ကာမဂုဏ်လိုက်စားသူ)

ရာဟုလာ အဆုံးအမ

- * ရာဟုလာအား ၊ဘဘုရား၊ ဟောကြားဆုံးမသည်။
 - * သုံးပါးကံအား၊ ပြုမိမှား ၊လေးပါးအပါယ်ရောက်၊
 - * ကံသုံးပါးတွင် ၊ ယဉ်ကျေးလျှင်၊ ထက်ခွင်နတ်ပြည်ရောက်။
 - * ပြုမည်ကြံလဲ ၊ သင့်စိတ်ထဲ ၊ အမြဲဆင်ခြင်ပါ။
 - * မိမိသူတစ်ပါး၊ နှစ်ဦးသား၊ ဘယ်သူများထိမလဲ။
 - * ထိခိုက်နိုင်ငြား၊ အပြုများ၊ ကြိုးစားရှောင်ကြဉ်ပါ။
 - * ပြုဆဲ၌လည်း ၊ သင့်စိတ်ထဲ ၊ အမြဲဆင်ခြင်ပါ။
 - * မိမိသူတစ်ပါး၊ နှစ်ဦးသား ၊ ဘယ်သူများထိမလဲ။
 - * ထိခိုက်နိုင်ငြား၊ အပြုများ၊ ကြိုးစားရှောင်ကြဉ်ပါ။
 - * ပြုပြီးနောက်လည်း၊ သင့်စိတ်ထဲ၊ အမြဲဆင်ခြင်ပါ။
 - * မိမိသူတစ်ပါး၊ နှစ်ဦးသား၊ ဘယ်သူများထိမလဲ။
 - * ထိခိုက်နိုင်ငြား၊ အပြုများ၊ ကြိုးစားရှောင်ကြဉ်ပါ။
- မှတ်ချက် ။ ။ ဝစီကံအတွက် ပြုနေရာတွင်ပြောထည့်။
မနောက်အတွက်ပြုနေရာတွင်တွေးထည့်။

ကံသုံးပါးတွင် မပြုခင် ကြိုတင်ဆင်ခြင်ပါ

- ၁။ ပြုမည်ကြံလဲ ၊ စိတ်ထဲဆင်ခြင်၊
ကိုယ်တိုင်သူများ ၊ တစ်ပါးပါးတွင်၊
ဆင်းရဲဒုက္ခ ၊ ရောက်ကရှောင်ကြဉ်၊
ချမ်းသာမှု ၊ ရှေ့ပြုစေချင် ၊

၂။ ပြောမည်ကြံလဲ ၊ စိတ်ထဲဆင်ခြင် ၊
 ကိုယ်တိုင်သူများ၊ တစ်ပါးပါးတွင် ၊
 ဆင်းရဲဒုက္ခ ၊ ရောက်ကရှောင်ကြဉ် ၊
 ချမ်းသာမှု ၊ ရှေးရှုပြောစေချင်။

၃။ တွေးမည်ကြံလဲ ၊ စိတ်ထဲဆင်ခြင် ၊
 ကိုယ်တိုင်သူများ ၊ တစ်ပါးပါးတွင် ၊
 ဆင်းရဲဒုက္ခ ၊ ရောက်ကရှောင်ကြဉ် ၊
 ချမ်းသာမှု ၊ ရှေ့ရှုတွေးစေချင်။

ပရိတ် (၁၁) သုတ် ဆောင်ပုဒ်များ

- * ဘုန်းကျက်သရေ၊ ပြည့်ဖြိုးဝေ၊ ရွတ်လေ မင်္ဂလသုတ်။
- * ကပ်ကြီးသုံးဖြာ၊ ဘေးကြုံလာ၊ ရွတ်ပါ ရတနသုတ်။
- * လူနတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ချစ်စေလို၊ ရွတ်ဆို မေတ္တာသုတ်။
- * မြွေကင်း၊ သစ်ကျား၊ ဘေးကြုံငြား၊ ရွတ်ပွား ခန္ဓသုတ်။
- * ချုပ်နှောင်ကြိုးတပ်၊ ဘေးကြုံလတ်၊ ရွတ်အပ် မောရသုတ်။
- * တေဇအဂ္ဂိ၊ မီးဘေးငြိ၊ ရွတ်ဘိဝဋ္ဋသုတ်။
- * ရှုံးနိုင်ပြိုင်ပွဲ၊ စစ်ဆင်နွဲ့၊ ရွတ်မြဲ ဓဇဂ္ဂသုတ်။
- * စုန်းဖုတ်တစ္ဆေ၊ ဘေးကြုံနေ၊ ရွတ်လေ အာဠာနာဠိယသုတ်။
- * အမျိုးသမီးများ၊ မီးမဖွား၊ ရွတ်ပွား အင်္ဂုလိမာလသုတ်။
- * မကျန်းမမာ၊ ရှိသောခါ၊ ရွတ်ပါ ဗောဇ္ဈင်သုတ်။

* တိတ်နိမိတ်များ၊ မကောင်းငြား၊ ရွတ်ပွား ပုဗ္ဗဏှသုတ်။

* ပရိတ်တော်ကြီး၊ သိဒ္ဓိပြီး၊ ရွတ်နည်းမှန်မှန်လုပ်။

* ရွတ်နည်းမှန်လျှင်၊ တန်ခိုးထင်၊ ကျိုးလျှင် အမြဲလုပ်။

လူတော်ဖြစ်ကြောင်း (၈) ပါး

၁။

၁။ မခိုနဲ့ ၊

၂။ မကပ်နဲ့ ၊

၃။ စောစောထ ၊

၄။ ပြီးအောင်လုပ်၊

၅။ စိတ်ကောင်းထား၊

၆။ အလိုက်သိ

၇။ ကတိတည်

၈။ သစ္စာ ရှိ လူတော်ဖြစ်နိုင်၏ ။

စာသင်သား တာဝန် (၃) ရပ်

မရသေးသောစာ ရအောင်ကျက်၊

ရပြီးသောစာ မမေ့အောင်ပြန်၊

အနက်အဓိပ္ပါယ်သိအောင် စာတက်

ဤသုံးချက်တာဝန်အပြည့်ထမ်းဆောင်ရမည်။

အမူအရာ

- * ကိုယ်အမူအရာလုပ်တိုင်းသာ၊ ပရိယတ်အတွက်ဖြစ်ပါစေ။
- * နှုတ်အမူအရာပြောတိုင်းသာ၊ ပရိယတ်အတွက်ဖြစ်ပါစေ။
- * စိတ်အမူအရာ၊ ကြံတိုင်းသာ၊ ပရိယတ်အတွက်ဖြစ်ပါစေ။

အေးငြိမ်းချမ်းသာ

ပရိယတ်ရှိမှ ပဋိပတ်သိမည်။
ပဋိပတ်သိမှ ကျင့်နိုင်မည်။
ကျင့်နိုင်မှ ပဋိဝေဓဆိုက်မည်။
ပဋိဝေဓဆိုက်မှ ဒုက္ခဆုံးမည်။
ဒုက္ခဆုံးမှ အေးငြိမ်းချမ်းသာမည်။

တပည့်လေးမျိုး

တု၊တင်း၊တ၊အိုး၊ တပည့်မျိုးတွင်၊
တ၊မျိုးသိဿာ၊ ချီးမြှောက်ရာ၏။
ကျန်တာသုံးမျိုး၊ အကျင့်ဆိုးကို၊
အကျိုးမရှိ၊ နှိပ်ကွပ်ဘိလော့။

- (၁) ဆရာကိုတုတဲ့တပည့် ပြိုင်တဲ့တပည့်။
- (၂) ဆရာရဲ့ အတင်းပြောတဲ့တပည့်။
- (၃) ဆရာတ၊လောက်အောင်အရာရာမှာ

- (၄) တော်တဲ့တပည့် ဝေယျာဝစ္စလုပ်တဲ့တပည့်။
အိုးလဲလို့တောင် ပြန်ပြီးမထူမထောင်တဲ့တပည့်။
* တပည့်ဆရာ၊ အပြစ်ရှာ၊ မှန်စွာတွေ့စမြဲ။
* အပြစ်တွေ့က၊ ဒုဗ္ဗန၊ မှတ်ကြလွန်ဆင်းရဲ။
* ဆရာတပည့်၊ ကျေးဇူးကြည့်၊ သိဘိချမ်းသာကဲ။

ပဋ္ဌာန်းဖွင့်ပွဲ အနုမောဒနာတရား

“အံ၊အ၊အ၊ကျန်း၊ ဘုန်းပွင့်လန်း၊ စီးပွမ်းဓမ္မပူ ”

- ၁။ အန္တရာယ်ကင်းလို့၊ ပဋ္ဌာန်းဆို၊ ကုသိုလ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ပါ။
၂။ အသက်ရှည်လို့၊ ပဋ္ဌာန်းဆို၊ ကုသိုလ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ပါ။
၃။ အနာကင်းလို့၊ ပဋ္ဌာန်းဆို၊ ကုသိုလ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ပါ။
၄။ ကျန်းမာစေလို့၊ ပဋ္ဌာန်းဆို၊ ကုသိုလ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ပါ။
၅။ ဘုန်းကံပွင့်လို့၊ ပဋ္ဌာန်းဆို၊ ကုသိုလ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ပါ။
၆။ စီးပွားတက်လို့၊ ပဋ္ဌာန်းဆို၊ ကုသိုလ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ပါ။
၇။ ဓမ္မပူဇာ ပါရမီမြောက်လို့၊ ပဋ္ဌာန်းဆို၊ ကုသိုလ်မင်္ဂလာပြုလုပ်ပါ။

ပဋ္ဌာန်းပိတ်ပွဲ အနုမောဒနာတရား

ပဋ္ဌာန်းပွဲအား ၊ ပြုလုပ်ငြားက၊
ထင်ရှားဧကန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တွင်၊
အန္တရာယ်ကင်း၊ ပြုခြင်းကိစ္စ၊
ပြီးစီးရရှင့်၊ မကျပါယ်ရွာ၊
လားရာနတ်ပြည်၊ ရောက်သည့်နိဗ္ဗာန်၊ စင်စစ်မှန်၏။

မြတ်ပဋ္ဌာန်း နဲ့ မဂ်ဖိုလ်ပန်း

*ပဋ္ဌာန်းတရား၊ ရွတ်သံကြား၊ နတ်သားဧကန် ဖြစ်ရသည်။

*ပဋ္ဌာန်းတရား၊ ရွတ်သံကြား၊ လေးပါးအပါယ် လွတ်မြောက်
သည်။

*ပဋ္ဌာန်းတရား၊ ရွတ်သံကြား၊ လေးပါးမဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ရောက်
သည်။

ပြည်ပျက်ကြောင်း (၁၀) ပါး

ပြည်ရွာပျက်မှု ကြောင်းဆယ်ခုကား

၁။ ဂြိုဟ်စုနေလ၊

၂။ နက္ခတ်စသည်၊ သွားထမမှန်၊

၃။ တဖန်မိုးစွေ၊

၄။ ချောင်းရေတက်ကာ၊ ရေလာကြီးလတ်၊

၅။ ပိုးဟတ်ချမျိုး၊ ကြမ်းပိုးထူပြော၊

၆။ လယ်တောလုပ်ခင်း၊ စားခြင်းနဲ့စာ၊

၇။ ရဲစွာ သစ်ကျား၊

၈။ ခိုးသားဓားပြ၊ ထူထပ်လှ၏။

၉။ ကြက်ခတ်ဝါးသီး၊

၁၀။ ရှေးတည်းစဉ်လာ၊ ရာဇာမင်းက၊ စ၍ပြည်သူ၊
အယူ မမှန်၊ ဖောက်ပြန်သုံးစွဲ၊ အကျင့်လွဲသည်၊
ပြည်ထဲပျက်ကြောင်း (၁၀)ပါးတည်း။

ကြီးပွားချမ်းသာကြောင်းတရား (၈) ပါး

- ၁။ ဥစ္စာစီးပွား၊ ကြိုးစားရှာပါ။ (ဥဌာနသမ္မဒါ)
၂။ ရှာပြီးစီးပွား၊ စောင့်ထားသေချာ။ (အာရက္ခသမ္မဒါ)
၃။ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း၊ ကြည့်ပေါင်းလေပါ။
(ကလျာဏမိတ္တသမ္မဒါ)
၄။ ငွေဝင်ထွက် ၊ တွက်ချက်မျှသုံးပါ။
(သမဇိဝိတသမ္မဒါ)
ဤလေးပါးသည်ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ချမ်းသာကြီးပွား
ကြောင်းဖြစ်၏။
၅။ ရတနာသုံးပါး၊ အားထားယုံပါ (သဒ္ဓါသမ္မဒါ)
၆။ ငါးပါးသီလ၊ စောင့်ကြလုံစွာ ။ (သီလသမ္မဒါ)
၇။ လှူခံယူတ်မြတ်၊ မပြတ်လှူပါ။ (စာဂသမ္မဒါ)
၈။ ရုပ်နာမ်များ၊ ပိုင်းခြားသိလေပါ။ (ပညာသမ္မဒါ)
ဤလေးပါးသည် တမလွန်ကြီးပွားချမ်းသာကြောင်း
ဖြစ်၏။

ကြိုးစားကျင့်ကြပါ

- ၁။ သဒ္ဓါတရား၊ ယုံကြည်ထား၊ ကြိုးစားဒါနပြုကြပါ။
၂။ ကိုယ်၊ နှုတ်နှစ်ပါး၊ ထိန်းသိမ်းထား၊ ကြိုးစားသီလ
စောင့်ကြပါ။
၃။ သတ္တဝါများ၊ ချမ်းသာပွား၊ ကြိုးစားမေတ္တာပို့ကြပါ။
၄။ ထွေရာလေးပါး၊ မစဉ်းစား၊ ကြိုးစားသမာဓိ
ထူထောင်ပါ။

- ၅။ ရုပ်၊ နာမ်နှစ်ပါး၊ ဆင်ခြင်ပွား၊ ကြိုးစားဝိပဿနာ
အားထုတ်ပါ။
ဤသည့်တရား၊ ကျင့်ဖွယ်များ၊ ဘုရားမိန့်ကြားတာ။
ဘုရားမိန့်ကြား၊ ဤတရား၊ ကြိုးစားကျင့်ကြပါ။

နှစ်သစ်ကူးအဓိဋ္ဌာန်

- ◆ နှစ်ဟောင်းကိုကျူး၊ နှစ်သစ်ကူး၊ အထူးကုသိုလ်ပြုပါမယ်။
- ◆ လှူကာဒါန်းကာ၊ ပေးစွန့်ကာ၊ မှန်စွာဒါန ကုသိုလ်ပြုပါမယ်။
- ◆ ထိန်းကာသိမ်းကာ၊ စောင့်စည်းကာ၊ မှန်စွာသီလကုသိုလ်ပြု
ပါမယ်။
- ◆ ရှုကာ မှတ်ကာ၊ ပွားများကာ၊ မှန်စွာဘာဝနာကုသိုလ်ပြုပါ
မယ်။

ရဲစွမ်းရှိအောင် ကျင့်ကြပါ

- ၁။ ခန္ဓာပြိုကွဲ၊ အိုမှာပဲ၊ အိုရဲအောင်သာ
တရားရှာ။
ဘုရားသော်မှ၊ ရှောင်မရ၊ မုချအိုရတာ။
- ၂။ ခန္ဓာပြိုကွဲ၊ နာမှာပဲ၊ နာရဲအောင်သာ
တရားရှာ။
ဘုရားသော်မှ၊ ရှောင်မရ၊ မုချနာရတာ။
- ၃။ ခန္ဓာပြိုကွဲ၊ သေမှာပဲ၊ သေရဲအောင်သာ

တရားရှာ။

ဘုရားသော်မှ၊ ရှောင်မရ၊ မုချသေရတာ။

* သီလခိုင်မြဲ၊ ဒေါသနဲ့၊ အိုရဲလာလိမ့်မည်။

* သမာဓိခိုင်မြဲ၊ လောဘနဲ့၊ နာရဲလာလိမ့်မည်။

* ပညာခိုင်မြဲ၊ မောဟနဲ့၊ သေရဲလာလိမ့်မည်။

သရဏဂုံဥဒါန်း

ငါသည်မသေ၊ နေရပေ၍၊ စိန္တေထွတ်ထား

မြတ်ဘုရားနှင့်၊ တရား၊သံဃာ၊ ရတနာကို၊

မကွာနေည၊ ဆည်းကပ်ရ၏၊ဤဘဝမျိုး၊

လူဖြစ်ကျိုးနပ်၊ ဘိုးမဖြစ်သာ၊

မြတ်ပါပေစွ၊ မြတ်ပေစွ။

ကောင်းမှုဥဒါန်း

ပေးကမ်းအလှ၊ ဖြူစင်သီလ၊ ပွားထဘာဝနာ၊

ဤသုံးဖြာကား၊ကိုယ့်ဟာအဟုတ်၊ကိုယ့်အလုပ်ဟု၊

မယုတ်စေရဥဿာဟဖြင့်၊ နေ့ညမသွေ၊

ပြုရပေသည်၊ မသေကျိုးနပ်၊ဘိုးမဖြစ်သာ၊

မြတ်ပါပေစွ၊ မြတ်ပေစွ။

ရှင်ရဟန်းဘဝ ဥဒါန်းကျူးရင့်ပုံ

ငါသည်မသေ၊ နေရပေ၍၊ စိန္တေထွဋ်ထား၊ မြတ်
ဘုရား၏၊ သုံးပါးသိက္ခာ၊ ကျင့်သမ္မာကို၊ မကွာနေ့ည၊ ကျင့်
ဆောင်ရ၏၊ ဤဘဝမျိုး၊ ရှင်ဖြစ်ကျိုးနပ်၊ ဖိုးမဖြစ်သာ၊
မြတ်ပါပေစွ၊ မြတ်ပေစွ။

သာသနာပြုဥဒါန်း

သင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်း၊ သိမြင်ခြင်းဟု၊ နေမင်းဆွေတော်၊
မြတ်ဇိနော်၏၊ သုံးဖော်သုံးဖြာ၊ သာသနာကို၊ ကိုယ့်ဟာ
အဟုတ်၊ ကိုယ့်အလုပ်ဟု၊ မယုတ်စေရ၊ ဥဿာဟဖြင့်၊
နေ့ညမသွေ၊ ပြုရပေသည်၊ မသေကျိုးနပ်၊ ဖိုးမဖြစ်သာ၊
မြတ်ပါပေစွ၊ မြတ်ပေစွ။

စိတ်မပျက်စေနဲ့

ငါ့ရှင်တို့ စိတ်ကိုငြိမ်အောင်ထား၊

စိတ်မပျက်စေနဲ့၊ စိတ်မလေစေနဲ့၊

စိတ်ပျက်တာ စိတ်လေတာ ပြုပြင်ဖို့ခက်တယ်၊

ပစ္စည်းပျက်တာ ပြုပြင်လို့လွယ်တယ်။ ။

ဥစ္စာယူမလား အကြံဉာဏ်ယူမလား
ရွှေငွေဥစ္စာပေးခြင်းထက်အကြံဉာဏ်ပေးခြင်း
ကပို၍ ကောင်းတယ်။
ပညာဉာဏ်နည်းခြင်းဟာ အရာရာနည်းသွား တယ်။
ပညာဉာဏ်များခြင်းဟာ အရာရာများပါတယ်။

သတိထားစရာ

အရှင်ဘုရားတို့ ကိုယ့်အလုပ်ကို ပုံမှန်လုပ်ကြပါ။
“နေ့ပရိယတ် ညပဋိပတ်” ပုံမှန်လုပ်ကြပါ။
သာသနာမှာနေပြီး သာသနာ့ အလုပ်ကို လုပ်ပါ။
မကျင့်ဘဲနဲ့ မမြတ်ချင်နဲ့၊
မဆင်ဘဲနဲ့ မလှချင်နဲ့၊
မသင်ဘဲနဲ့ မတတ်ချင်နဲ့၊
မသိဘဲနဲ့ မဟချင်နဲ့၊
မရှိဘဲနဲ့ မဝချင်နဲ့၊
မလုပ်ဘဲနဲ့ မရချင်နဲ့၊

ငှက်မသင့်စေနဲ့

ဆွမ်းခံသွားရင်း ငှက်မသင့်စေနဲ့။
ငှက်မသင့်စေနဲ့ဆိုတာ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ
သွားရင်း၊ လာရင်း၊ နေရင်း၊ ထိုင်ရင်း
စားရင်း၊ သောက်ရင်း၊ အကုသိုလ်မဖြစ်စေနဲ့ လို့ပြောတာ။

သိတဲ့အချိန်ကစပြီး မိမိသန္တာန်မှာ
ကုသိုလ်ဖြစ်အောင်နေကြ။
တိရိစ္ဆာန်ဘဝရောက်သွားရင် ကုသိုလ်တရား
ဖြစ်ဖို့မလွယ်တော့ဘူး။ ခက်ခဲတယ်။

အနီးကပ်ဆုံးဟာ ဘာလဲ

- ◆ အနီးကပ်ဆုံး ရန်သူဟာ အနာရောဂါ။
- ◆ အနီးကပ်ဆုံး မိတ်ဆွေဟာ အတတ်ပညာ။
- ◆ အနီးကပ်ဆုံး ချစ်သူဟာ မိမိကိုယ်ကို။
- ◆ အနီးကပ်ဆုံး အင်အားဟာ ကံကြမ္မာ။

နိဗ္ဗာန်ပုည = အလျင်မပြတ် အမြဲဖြစ်နေသော ကုသိုလ် (၇) မျိုး

- (၁) တိသရဏ၊
- (၂) ငါးသီလ၊
- (၃) မဲချစာရေးတံ။
- (၄) ဆယ့်ငါးရက်ဆွမ်း၊
- (၅) ဝါသင်္ကန်း၊
- (၆) လှူဒါန်းသောက်ရေကန်။
- (၇) ကျောင်းဆောက်လှူကြ၊ နိဗ္ဗာန် ပုညခုနစ်တန်။
သောတာပန်လား၊ ပါယ်မသွား၊ မှတ်သားကြ
စေရန်။
အင်္ဂုတ်ဒေသနာ၊ ရွှေကျမ်းစာ၊ မိန့်မှာဟောခဲ့ပြန်။

ကောင်းစွာအလှူ

- *မလှူမီမှာ၊ ဝမ်းမြောက်စွာ၊ လှူတာကောင်းလှသည်။
- *လှူဆဲခါမှာ၊ စိတ်ကြည်သာ၊ လှူတာကောင်းလှသည်။
- *လှူပြီးနောက်မှာ၊ နှစ်သက်စွာ၊ လှူတာကောင်းလှသည်။
- *ရာဂကင်းကွာ၊ ရဟန္တာ၊ လှူတာကောင်းလှသည်။
- *ဒေါသကင်းကွာ၊ ရဟန္တာ၊ လှူတာကောင်းလှသည်။
- *မောဟကင်းကွာ၊ ရဟန္တာ၊ လှူတာကောင်းလှသည်။
- *ရှေးကလှူမှ၊ ခုဘဝ၊ သုခပြည့်စုံသည်။
- *ဒါနကောင်းမှု၊ အကြောင်းပြု၊ တောင်းဆုလိုရာ ရနိုင်သည်။
- *လူနတ်စည်းစိမ်၊ အကြိမ်ကြိမ်၊ အချိန်မရွေး ရနိုင်သည်။
- *နိဗ္ဗာန်ကိုသာ၊ ဆုတောင်းပါ၊ ဗုဒ္ဓါမိန့်မြွက်သည်။

သုမနသုတ် အနှစ်ချုပ်

- *ဘဝနတ်လူ၊ ဖြစ်ချင်းတူ၊ လှူသူ၊ သူ့ထက်သာ။
- *ဒုက္ခကင်းသည့်၊ နိဗ္ဗာန်ထိ၊ တောင်းဘိပတ္တနာ။

ဒွိမိသားစု

- *မသေခင်မှာ၊ ချစ်ခင်စွာ၊ ဒွိမှာနေသင့်ပေ။
- *မသေခင်မှာ၊ ညီညွတ်စွာ၊ ဒွိမှာနေသင့်ပေ။
- *မသေခင်မှာ၊ ကုသိုလ်သာ၊ ဒွိမှာပြုသင့်ပေ။
- *ကိုယ့်ကုသိုလ်သာ၊ ကိုယ့်နောက်မှာ၊ လိုက်ပါအမြဲပေ။
- *ပစ္စည်းဟူက၊ မြူလောက်မျှ၊ နောက်ကမလိုက်ပေ။
- *စည်းပွားဥစ္စာ၊ နေ့စဉ်ရှာ၊ လူမှာကျင့်သုံးနေ။
- *ကုသိုလ်ကောင်းမှု၊ တစ်ခုခု၊ နေ့စဉ်ရအောင်ပြုလုပ်လေ။

ငါးပါးသီလဆောင်ပုဒ်

- *သက်ရှိသတ္တဝါ၊ မသတ်ပါ၊ သိက္ခာလုံအောင်ထိမ်းပါမည်။
- *သူများဥစ္စာ၊ မခိုးပါ၊ သိက္ခာလုံအောင်ထိမ်းပါမည်။
- *သူများအိမ်ယာ၊ မမှားပါ၊ သိက္ခာလုံအောင်ထိမ်းပါမည်။
- *စကားလိမ်ညာ၊ မပြောပါ၊ သိက္ခာလုံအောင်ထိမ်းပါမည်။
- *မူးယစ်ဆေးဝါး၊ အရက်သေစာ၊ မသောက်သုံးပါ၊ သိက္ခာလုံအောင်ထိမ်းပါမည်။

မေဃိယသုတ် ဆောင်ပုဒ်

- (၁) မိတ်ကောင်းလည်းရှိ
 - (၂) သီလရှိပါ
 - (၃) တရားလျော်စကား
 - (၄) အားထုတ်ပွားလျက်
 - (၅) ဖြစ်ပျက်သိမြင်
- ဤငါးအင် နိလျှင်ရောက်ကြောင်းအခြေတည်း။

စွမ်းအားလေးဖြာ ဒေသနာ

- (၁) ဒါနစွမ်းအား၊ ချမ်းသာပွား၊ ကြိုးစားလှူကြပါ။
- (၂) သီလစွမ်းအား၊ နတ်ပြည်သွား၊ ကြိုးစားစောင့်ကြပါ။

- (၃) သမထစွမ်းအား၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သွား၊ ကြိုးစားပွားကြပါ။
- (၄) ဝိပဿနာစွမ်းအား၊ နိဗ္ဗာန်သွား၊ ကြိုးစားရှုကြပါ။
- (၅) လှူပါ၊ စောင့်ပါ၊ ပွား၊ ရှုပါ၊ လေးဖြာစွမ်းအားပေ။

ယောဂီကျင့်စဉ် (၆) ပါး

၁။ အမှုမများ

၂။ စကားသိမ်းဆည်း

၃။ စောင့်စည်းဣန္ဒြေ

၄။ အိပ်နေနိုးကြား

၅။ အစားမကြီး

၆။ တစ်ယောက်တည်းနေ၊ ဤခြောက်ထွေ၊ ပြည့်စေ
ယောဂီမှာ။

တရားလုပ်ငန်းစဉ်

သန္တံ တဿ မနံ ဟောတိ၊ သန္တာ ဝါစာ စ ကမ္မစ။

သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တဿ၊ ဥပသန္တဿ တာဒိနော။

ဤခုဒ္ဒကပါဌ ဓမ္မပဒ ဂါထာအရ မှတ်ယူအပ်သော

တရားလုပ်ငန်းစဉ်များ -

ဥဒ္ဓေသ အကျဉ်း

အရှုခံ နှင့် ရှုဉာဏ်

(က) ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ် ဟာ အရှုခံပါ။

(ခ) ဝီရိယစိုက်၊ သတိကပ်၊ ပညာနှင့် ရှုပါ။

နိဒ္ဒေသအကျယ်
သမာဓိစာခန်း

- ၁။ ကိုယ်အမူရာ၊ လှုပ်တိုင်းသာ၊ မှန်စွာ ရှုမှတ်နေ။
၂။ နှုတ်အမူရာ၊ ပြောတိုင်းသာ၊ မှန်စွာရှုမှတ်နေ။
၃။ စိတ်အမူရာ၊ ကြံတိုင်းသာ၊ မှန်စွာရှုမှတ်နေ။
၄။ လှုပ်ဆဲပြောဆဲ၊ ကြံစိဆဲ၊ အမြဲရှုမှတ်နေ။
၅။ ဒိဋ္ဌိ၊သင်္ခါ၊ဝါ၊သ၊သ၊ ငါးပဉ္စ၊ မှတ်ကြရူဉာဏ်ပေ။

ပညာစာခန်း

- ၆။ လှုပ်တာ ပြောတာ၊ ရုပ်ခန္ဓာ၊ ကြံတာ နာမ်မှတ်လေ။
၇။ ရုပ်နာမ် နှစ်ပါး၊ ပေါ်ထင်ရှား၊ ပိုင်းခြားရှုမှတ်နေ။
၈။ ထင်ရှားပေါ်ရာ၊ ရှုမှတ်ပါ၊ သိတာဉာဏ်စစ်ပေ။
၉။ ဒိဋ္ဌိ၊သင်္ခါ၊ဝါ၊သ၊သ၊ ငါးပဉ္စ၊ မှတ်ကြရူဉာဏ်ပေ။
၁၀။ ဘဝင်မှာစိုက်၊ သတိလိုက်၊ ဖြစ်ခိုက်ရူကြည့်လေ။
၁၁။ ရုပ် နှင့် နာမ်မျှ၊ သိမြင်က၊ အတ္တဒိဋ္ဌိက္ခာ။
၁၂။ ခုပင်ဖြစ်လျက်၊ ခုပင်ပျက်၊ ဆက်ဆက်သိနိုင်တာ။
၁၃။ ဖြစ်ပျက်မြင်က၊ အနိစ္စ၊ ဒိဋ္ဌသိနိုင်ပါ။
၁၄။ အနိစ္စမြင်၊ ဒုက္ခထင်၊ ပေါ်လွင် အနတ္တာ။
၁၅။ ထိုသို့မြင်ဟန်၊ ဉာဏ်ရင့်သန်၊ နိဗ္ဗာန်ဆိုက်ရောက်မှာ။

ဓမ္မအောင်လံ ဂျင်ထူပေးကြသူများ

(တစ်သိန်းအလှူရှင်များ)

- * ဦးကောဝိဒ၊ သာသနဗျတ္တိသန္တိသုခပရဟိတကျောင်း၊ အမှတ် (၁) ရပ်ကွက် ၂ ပခုက္ကူမြို့။
- * စာချဆရာတော်ဦးဝိလာသ (သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ) ရေကြည်တော်ကျောင်း၊ ချမ်းသာကြီး၊ မန္တလေးမြို့။

(ငါးသောင်းအလှူရှင်များ)

- * ဦးအာသဘ(တက္ကသိုလ်သောတုဇန၊ မဟာဓမ္မာစရိယ) ဌာနမှူး ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ မြန်မာစာပေဌာန (န. ပ. သ)
- * ကျေးဇူးရှင်ဒန်းပင်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဂန္ဓသာရ နှင့် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့ကို အမှူးထား၍ စာချဆရာတော်ဦးဉာဏိန္ဒ(သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ) ရတနာဘုံမြင့်စာချကျောင်း၊ ချမ်းသာကြီး၊ မန္တလေး (သင်္ကန်း-၁၀၈)လည်းပါသည်။
- * ဦးနန္ဒောဘာသ၊ ဖလံအိုရွာကျောင်းဆရာတော် ဖလံအိုရွာ၊ ပခုက္ကူမြို့နယ်။

(သုံးသောင်းအလှူရှင်များ)

- * ဦးစန္ဒောဘာသ (သန့်စင်ကုန်းကျောင်း၊ ပုသိမ်ကြီး)
- * စာချဆရာတော်ဦးပညာဝံသ၊ ရတနာပိမာန်စာချ ကျောင်း၊ ချမ်းသာကြီး၊ မန္တလေး။ (သင်္ကန်း - ၃၈) လည်းပါသည်။

- * ဦးဩသဓနှင့် ညီတော်အရှင်အာစာရ-ဝိနယမဉ္ဇူစာချ
ကျောင်း၊ ချမ်းသာကြီးတောင်တိုက်။
- * ဦးနေမိန္ဒ (မင်းသာကီသွေး) နဂါးပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊
မန္တလေး။

(နှစ်သောင်းခွဲ အလှူရှင်များ)

- * ကွယ်လွန်သူမိဘနှစ်ပါးအား ရည်စူး၍၊ မြိုင်မြိုင်နယ်
အိုရင်းစံပြကျေးရွာ အရှင်သူမင်္ဂလနှင့်မောင်နှမတစ်စု။

(နှစ်သောင်း အလှူရှင်များ)

- * ဦးသောဘန
- * ဦးယသ
- * ဦးဝေပုလ္လ

(တစ်သောင်းငါးထောင် အလှူရှင်များ)

- * ဦးသုနန္ဒ
- * ဦးသုဇာတ
- * ဦးအဂ္ဂ B.A Buddhism, M.A Buddhism Part -2
(န-ပ-သ- မန်း)
- * ဦးသူရိယ B.A Buddhism, M.A Buddhism Part-2
(န-ပ-သ- မန်း)

(တစ်သောင်း အလှူရှင်များ)

- * ဦးဝိမလ
- * ဦးကေသရ
- * ဦးကေသဝ(သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ)

လက်ထောက်စာချ၊ မဏိရတနာပုံကျောင်း၊ ရွှေဘိုမြို့၊

* ဦးအာစိဏ္ဏ

* ဦးကေလာသ (ခ)

* ဦးနန္ဒိယ

* ဦးဝိစာရ

* ဦးနရိန္ဒ၊ ဝေဇယန္တာရာမပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ မြရည်
နန္ဒာမြို့သစ်၊ ချမ်းမြသာစည်မြို့နယ်၊ မန္တလေး။

(ငါးထောင် အလှူရှင်များ)

* ဦးသူရိယ

* ဦးဇဋိလ

* ဦးသုမန

* ဦးသံဝရ

* ဦးပဏ္ဍိတ

* ဦးရဋ္ဌပါလ

* ဦးစန္ဒောဘာသ

* ဦးဣန္ဒာစက္က

* ဦးဩဘာသ

* ဦးကေလာသ (က)

* ဦးပုညာဘိဇေ

* ဦးဝိသုဒ္ဓ

* ဦးသိရိန္ဒ

* ဦးသုခါစာရ

* ဦးတေဇော

* ဦးဣန္ဒာစာရ (ပရိယတ္တိသာသနာ့ တက္ကသိုလ်)

* ဦးပါရဂူ

* ရှင်ဗာကုလ

* ရှင်သမ္မောဓိ

(လေးထောင် အလှူရှင်များ)

* ရှင်ဩဘာသ

(သုံးထောင် အလှူရှင်များ)

* ရှင်ဝိမောက္ခ

* ရှင်ဥတ္တမ

* ရှင်သီလာစာရ

* ရှင်ဣန္ဒာစက္က

* ရှင်ဉာဏဝံသ

* ရှင်ပဏ္ဍိတ

* ရှင်အာစရ

(နှစ်ထောင် အလှူရှင်များ)

* ရှင်ဝိဝေက

(သုံးသိန်း အလှူရှင်များ)

* ဦးအောင်ဝင်း + ဒေါ်နှင်းစုလှိုင် - သမီး ယမင်းစုလှိုင်၊
ယွန်းမိမိအောင်၊ ရွန်းလဲ့လဲ့အောင်၊ ပွဲကုန်းရပ်၊ မန္တလေး

* ဦးဇော်ဦး + ဒေါ်ရီရီနိုင်၊ သား- မောင်ချမ်းငြိမ်းဦး၊ သမီး-
မအေးချမ်းသူ (“အောင်” ပန်းပု၊ ရွှေဆိုင်းနှင့်ရွှေပြားကပ်
လုပ်ငန်း) မိသားစု၊ ကျားလျှာဝင်းရပ်၊ မန္တလေးမြို့။

(ငါးသောင်း အလှူရှင်များ)

- * ဦးမောင်သင်း+ဒေါ်ခင်ကြည် သား-ကိုစိန်မောင်ထွန်း
သမီး-မညွန့်ရင်၊ မဝင်းမေ၊ မမာမာအေး၊ မြို့မရပ်၊
ကမ္ဘစံပြ၊ ပခုက္ကူမြို့နယ်။
- * မိခင်ကြီး ဒေါ်ခင်ရီအမျိုးသား၍ ကိုကျော်မိုး၊
မစိမ်းစိမ်း၊ သား-မောင်ကျော်ခိုင်စိုး၊
မောင်မိုးခန့်ကျော်၊ ပြည်ဖြိုး-ကဖေး မန္တလေး။

(သုံးသောင်း အလှူရှင်များ)

- * ဖခင်ကြီး ဦးသန်းအောင်အား ရည်စူး၍ဦးမြင့်ရွှေ +
ဒေါ်စိုးစိုးသန်း - မိသားစု ထင်းဝင်းရပ်၊ မန္တလေး။
- * မန်းခေတ် ဒေါ်တင်ကြည် မိသားစု၊ မန္တလေး။
- * ဆရာဦးစန်းအောင်+ဆရာမဒေါ်အေးသာ မိသားစု
အိုရင်းစံပြကျေးရွာ၊ မြိုင်မြို့နယ်။

(တစ်သောင်း အလှူရှင်များ)

- * ဦးတိုးမြင့်အောင် + ဒေါ်မိုးမိုးအေး မိသားစု
အောင်သာယာ ချမ်းမြသာစည်မြို့နယ်။
- * ဦးရွှေတုပ် + ဒေါ်ဝင်းဝင်းရွှေ သား -
မောင်လှမျိုး၊ မောင်ဝေယံအောင်၊ သမီး-ဆုမြတ်နိုင်၊
မိသားစု၊ မြရည်နန္ဒာ၊ ချမ်းမြသာစည်မြို့နယ်။

၁၅၂ ◀— အရှင်တေဇနိယ (တက္ကသိုလ်တေဇလင်း)

- * ဦးစိန်ရွှေ+ဒေါ်ငွေသောင်း မိသားစု၊ စိုတွင်းရွာ၊
မြိုင်မြို့နယ်။

(ငါးထောင် အလှူရှင်များ)

- * ဆရာမ ဒေါ်မာလာဆွေ B.Sc (Chem;) အလယ်ဘောင်မြောက်ပိုင်း၊ မန္တလေး။
- * ဦးမောင်ဝင်း + ဒေါ်သန်းရွှေ၊ မိုးမြန်မာ (၄) လမ်း၊ ပခုက္ကူမြို့။
- * ဦးရွှင်+(ဒေါ်လှထွေး)အိုရင်းစံပြကျေးရွာ၊မြိုင်မြို့နယ်။

xxxxxxxxxx

ပိဏ္ဍိတ မင်္ဂလာ ဂွေဖက်က သန္တတိကိစ္ဆာ

ကုသိုလ်ပုညများ

ဆွမ်းကုသိုလ်ရှင်

- * ဦးတင်မောင်+ဒေါ်အေးကြည် မိသားစု
၊မိုးမြန်မာ(၆)လမ်း၊ ပခုက္ကူမြို့။

ပရိသတ်အကျွေးအမွေး ဧည့်ခံကုသိုလ်ရှင်

- * ဦးတင်အုန်း + ဒေါ်ခင်မလေး ၊သမီး - ကိုထွန်းဝင်း +
မသက်နွယ်ဦး
မြေး - မောင်ဟိန်းထက်အောင် ၊

မမှူးသက်နှင်းရည်မိသားစု၊
ရေကြည်ရပ် ၊ မန္တလေးမြို့။

အချို့ပွဲကုသိုလ်ရှင်

- * ဦးပေါ + ဒေါ်ခင်စန်းနွဲ့ ၊ သား- မောင်စိုးမင်းသူ၊ သမီး - မယဉ်မေသူ မိသားစု၊အမှတ် (၁၁) ရပ် (၁၁) လမ်း ၊ပခုက္ကူမြို့။

သက်နိုးကုသိုလ်ရှင်

- * ဦးတေဇောသာရ အထက်ဗမာပြည်ကျောင်း၊ချမ်းသာ ကြီးမြောက်တိုက် (၁၀- စုံ)နှင့်နဝကမ္မ(၁)သိန်း
- * စာချဆရာတော်ဦးပဏ္ဍိတ ဓမ္မသီရိကျောင်း(၁၅ - စုံ)
- * ဦးပညိန္ဒ မဟာပညိန္ဒာရာမကျောင်းတိုက် မြရည်နန္ဒာ (သင်္ကန်းပန်းခြင်း - ၁၀ခြင်း နှင့် သင်္ကန်း ၁၀ - စုံ)
- * ဦးသီလာစာရ နန္ဒမူချောင် စစ်ကိုင်း (၁၅ - စုံ)နှင့် နဝကမ္မ(၂)သိန်း
- ဦးပညာနန္ဒ နန္ဒမူချောင် စစ်ကိုင်း (၅-စုံ)
- * ကိုကျော်သက် + မမြစန်းဌေး အမှတ် (၇) ရပ်ကွက်၊ ပခုက္ကူ (၁၀ - စုံ)
- * ဖခင် ဦးသောင်း + မိခင် ဒေါ်ချစ်ချစ် တို့အားရည်စူး၍ သမီး ဆရာမ ဒေါ်ခင်သန်းဝင်း၊ သား ဆရာ -ဦးချစ်ဆွေဝင်း(E.L.S.C) ၂၆(ဘီ)လမ်း ပွဲကုန်းလမ်းမတန်း၊မန္တလေး။ (၅၀ - စုံ)

- * ဖခင်ကြီး ဦးကံညွန့်၊ မိခင်ကြီး ဒေါ်သန်း တို့အား ရည်စူး၍ သမီး - မစန်းကြည်မော်၊ မအေးလဲ့မော်၊ မနွယ်နီ၊ မအေးကြည်မော် ညီမတစ်စု၊ ဝါးတန်းရပ်၊ ပခုက္ကူမြို့ (သင်္ကန်း - ၁၀ စုံ နှင့် နဝကမ္မ(၁)သိန်း)
- * ဦးမောင်မြင့်+ဒေါ်တင်တင်လေး မင်္ဂလာဈေး၊ မန္တလေး။ (သင်္ကန်း ၃ - စုံ)
- * မမြ + မတင်ရီ ပွဲကုန်းရပ်၊ (သင်္ကန်း ၂ - စုံ)
- * ဦးမောင်သင်း+ဒေါ်ခင်ကြည်၊ သား-ကိုပြေသန်း+ မခင်မာဌေး၊ သမီး-ကိုဌေးမြင့်+မဝင်းရွှေ မိသားစု မြို့မရပ်၊ ကမ္မစံပြ၊ ပခုက္ကူမြို့နယ်၊ (သင်္ကန်း ၅-စုံ) နှင့် နဝကမ္မ (၅)သောင်း
- * ဦးကျော်အေး+ဒေါ်ခင်စိန်မိသားစုမြို့မရပ် ကမ္မစံပြ၊ ပခုက္ကူမြို့နယ်။ သင်္ကန်း (၁) စုံနှင့် နဝကမ္မ ၁၀၀၀၀/-
- * ဦးစိုးလင်း + ဒေါ်မြမြသန်း မိသားစု 'ပတ္တမြားဖယောင်း' လုပ်ငန်းအလည်ဘောင်တောင်ပိုင်း ၂၀၀၀၀၀/-
- * ဒေါ်ချောတင်၊ သမီး-မကြည်ပို့ မိသားစု နန္ဒမူချောင် စစ်ကိုင်း၊ ၁၂၀၀၀/-
- * ဦးမြင့်ဦး+ဒေါ်ယဉ်မြ (TX-ဘဏ္ဍာရီလုပ်ငန်း) ၃/၇၁ စက်မှုလမ်း၊ အောင်မင်္ဂလာအဝေးပြေးကားကွင်း၊ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။ ၁၀၀၀၀၀/-
- * ကိုစိုးမင်း + မခင်မာဌေး သင်္ဘောတန်း၊ မန္တလေး။ ၅၀၀၀၀/-

- * မိခင်ကြီး ဒေါ်တင်ညွန့် အမျိုးထား၍
ဦးချိန်မောင် + ဒေါ်မြို့ကြင်
မျိုးမြန်မာ (၆) လမ်း၊ ပခုက္ကူ ၅၀၀၀ဝိ/
- * ဦးဝင်းမြင့်+ဒေါ်သန်းစိန်“ဝင်းသန်း-ညအလင်းကဖေး”
မိသားစု၊ လှည်းတန်းရပ်၊ မန္တလေး၊ ၂၀၀၀ဝိ/
ဦးအုန်းရှင်+ဒေါ်ငွေရှင် မိသားစု၊အိုရင်းစံပြကျေးရွာ
မြိုင်မြို့နယ်၊ ၂၀၀၀ဝိ/
- * ဦးမြင့်သိန်း+ဒေါ်ဝင်းညွန့်(ခ)ဒေါ်ပု မိသားစု
အိုရင်းစံပြကျေးရွာ၊ မြိုင်မြို့နယ် ၁၀၀၀ဝိ/

xxxxxxxxxxxx

တက္ကသိုလ်တော်လမ်းရေးသားထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်များ

ရက်စွဲ.....

.....

(ခ) သက်တော်စွန့်ပြန်သောဆရာတော်၏ထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်မြို့ဘရွာမှ

သားသမီးတို့ကြွယ်ပွင့်များ

(၂) သာမဏေကျော်သုံးဘွဲ့ရ၏ ဂုဏ်ပူဇော်ဆောင်းပါးများ

(၃) လှချင်သူများပန်ပါလေ (ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်)

(၄) ဓမ္မဖြင့်ဘဝကိုအလှဆင်ကြသူများ (ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်)

(၅) ဓမ္မမြင်းမိုရ်ထိပ်မှ ရသမှန်ကုက္ကုန်းများ (ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်)

(၆) အလှပြိုင်အနိုင်ရ ဓမ္မသူရဲကောင်းများ (ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်)

(၇) အလှမျက်ဝန်းမှ သိင်္ဂီရနင်းစက်များ (ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်)

(အနုပညာယဉ်ကျေးမှုဆောင်းပါးများ)

(၈) သီရိရတနာကျောင်းအလှူတော် (လုံးချင်း)

(၉) မင်းရှင်စော၏ရွာဘိုတက်ကုန်းနှင့် ရွှေတစ်တင်းပြည့်စေတီတော်
သမိုင်းမော်ကွန်း (လုံးချင်း)

(၁၀) ဘဝအလှထုဆစ်ကြ (လုံးချင်း)

(၁၁) ဒိုးနွယ်ရွာမှ သာသနာ့ငွေကြွယ်ပွင့် (လုံးချင်း)

(၁၂) ဝိဘဇ္ဇဝါဒ (ဟောစဉ်)

(၁၃) အောင်မြင်ကြီးမား စွမ်းအားများ (ဟောစဉ်)

(၁၄) ငြိမ်းအေးသောဘဝအောင်မြင်ခြင်းနည်းဗျူဟာ (ဟောစဉ်)

(၁၅) ဗုဒ္ဓပူဇော်ယ (ဟောစဉ်)

(၁၆) သင်္ကြန်ပိတောက်နှင့်ဘဝအမြင် (ဟောစဉ်)

(၁၇) ဂုဏ်ပူဇော်စာပန်းလွှာ (ပေါင်းချုပ်)

ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာဘိဝံသ စာချအကျော်

(ထပ်တွန့်ရှစ်ဆယ်ပေါ်တေးထပ်)

- ပရိယတ်ရာဇဝင် ထုတ်ကာပြ
ဥဿာဟ ရံတံတိုင်းကာ
မယုတ်ထားမ စံမနှိုင်းသာတယ်
မာန်ရိုင်းခွာဖယ် အသိဉာဏ်ပွား...
“လမ်းမှန်သွားဖို့၊ ကျမ်းဂန်အများတို့၊
စွမ်းသန်အားဖို့” သင်ယူပါသည်
ရှင်လူတကာ ဦးခိုက်ညွတ်တွား...။
- “ဆရာထေရ်ကစီမြတ်၊ ဖြာဝေ သီအတတ်
စာပေပိဋကတ်၊” မှတ်တမ်းပေါ်ဝယ်
တတ်ကျမ်းအကျော် ဇာနည်တစ်ပါး
မြတ်လမ်းမဟော် ပါရမီအားတွေက
မြန်မာပြည်တစ်လွှားဖြင့် အံ့လောက်ပါပေ
ပိဋကတ်အစုံစုံ မှန်းချေသောက်ကာပ
ထုံးမွေ့နောက် ထွန်းတောက်ဂုဏ်၊ အသရေ...။
- “စင်ကြယ်ဂါရဝ၊ ရင်ဝယ်သဒ္ဓါကြွ
ပင်လယ်သာဂရ” ဓမ္မစာအမွေကို
ဆရာဆရာတွေ အစုံထံသွားကာပ
ပုံစံမမှားဖို့ နည်းနယအသွယ်သွယ်ယူ
ခရီးလှ လွယ်လွယ်ကူ
- “မဟော်သဇာလမ်းသို့၊ မျှော်ကာမှန်းသမို၊
အကျော်တကာလွှမ်းလို့” အောင်ပန်းချူသည်
အမှောင်လမ်းဟူ ပယ်ဖြတ်လာခဲ့လေး...။
- “ကျမ်းသဘောကြည်မြ၊ နှမ်း အမောမသိရ၊
ချမ်းဇော အမည်ရ” စာချကျော်သည်
စာအလှပေါ်အောင် သင်ပြလာခဲ့လေး...။
- “တဝါချစ်သဖြင့်၊ သဒ္ဓါအသစ်ပွင့်၊
သာသနာတစ်ခေတ်ဖြင့်” တစ်ပါးသာပေါ်သည်
တစ်လွှားကမ္ဘာပေါ် ကျော်ကြားသည်ဖျာလေး...။

မြေလတ်မင်းလွင်

